

Alueellinen opiskeluhooltosuunnitelma, 2024-2025

Hyväksytty aluevaltuustossa 18.12.2023

Päijät-Hämeen
hyvinvointialue

Alueellinen opiskeluhooltosuunnitelma Päijät-Hämeen hyvinvointialueella

Oppilas ja opiskelijahuoltolain 13a§ mukaan Hyvinvointialueella tulee olla valtuustokausittainen alueellinen opiskeluhooltosuunnitelma hyvinvointialueen vastuulla olevien opiskeluhooltopalvelujen järjestämiseksi.

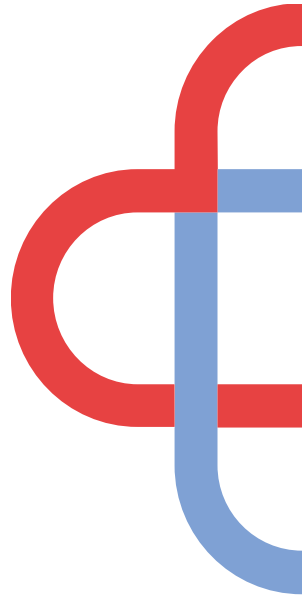
Tämä suunnitelma on vuosille 2024-2025 ja se ohjaa Päijät-Hämeen hyvinvointialueen opiskeluhooltopalveluiden toimintaa.

Suunnitelma käsittää esiopetuksen, perusopetuksen sekä opiskeluterveydenhuollon piiriin kuuluvien toisen asteen opiskelijoiden opiskeluhooltopalvelut.

Suunnitelma toteuttaa Päijät-Hämeen hyvinvointialueen strategian, palvelu- sekä henkilöstöstrategian linjauksia. Se linkittyy alueelliseen lasten – ja nuorten hyvinvointisuunnitelmaan sekä alueelliseen ja kuntien hyvinvointisuunnitelmiin ja koulutuksen järjestäjien opiskeluhooltosuunnitelmiin.

Suunnitelma on tarkoitettu kuvaamaan opiskeluhoollon palvelujen järjestämistä ja turvaamaan tasalaatuista palvelua sekä vahvistamaan yhdyspintatyötä ja yhteistyörakenteita. Tässä mielessä suunnitelman toimii myös opiskeluhoollon palvelujen henkilöstön työtä ohjaavana dokumenttina.

Opiskelijoilla tarkoitetaan tässä dokumentissa esi- ja perusopetuksen oppilaita sekä toisen asteen opiskelijoita.

Alueellinen Opiskeluhoitosuunnitelma

- ✓ Johtamisen, perehdytyksen ja käytäntöjen yhtenäistämisen väline
- ✓ Tuki omalle työlle
- ✓ Tuki tiimien työlle
- ✓ Yhteinen viitekehys
- ✓ Materiaali omasta työstä viestimiseen
- ✓ Väline työn priorisointiin
- ✓ Linkittyminen hyvinvointialueen strategiaan

Yhteisen työn tuki
opiskeluhoito-
palveluissa

Yhteistyön
varmistaminen
verkostoissa

- Päättäjät
- Kunnat
- Koulutuksen järjestäjät
- Opiskelijat ja huoltajat
- Hyvinvointialue
- Muut yhteistyökumppanit

Turvallisuus

Luottamus

"Yhteinen kirjattu alueellinen suunnitelma mahdollistaa kaikille osapuolille suunnitelman toteutumisen seurannan ja arvioinnin"

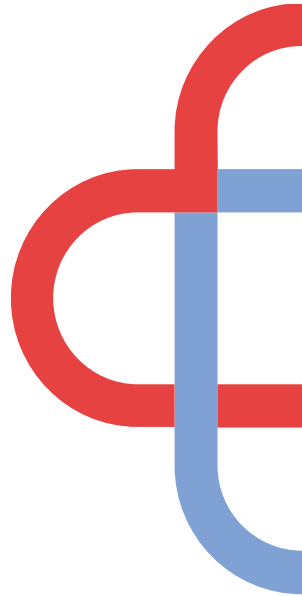
"Yhteinen sanoitus opiskeluhoitopalveluiden alueellisen toteuttamisen tavoitteista ja keskeisistä periaatteista niin, että osapuolet voivat ne hyväksyä ja niihin sitoutua"

"Läpinäkyvät tavoitteet ja periaatteet helpottavat yhteistyötä ja tekevät näkyviksi ne perusoletukset joiden mukaan palveluja kohdennetaan"

Sisältö

1. Opiskeluhuollon lainsäädännöllinen perusta
2. Opiskeluhuoltopalvelujen alueellisen toteuttamisen tavoitteet ja keskeiset periaatteet
3. Suunnitelma hyvinvointialueen ja koulutuksen järjestäjien välisestä yhteistyöstä opiskeluhuollon kokonaisuuden toteuttamiseksi
4. Hyvinvointialueen alueella sijaitsevien koulutuksen järjestäjien opiskeluhuoltosuunnitelmista ilmenneet arviot opiskeluhuoltopalvelujen kokonaistarpeesta ja muut mahdolliset tarvittavat toimenpiteet
5. Suunnitelma opiskeluhuoltopalvelujen voimavarojen kohdentamisesta
6. Toimenpiteet alueellisen opiskeluhuoltosuunnitelman toteuttamiseksi ja seuraamiseksi

1. Opiskeluhuollon lainsäädännöllinen perusta

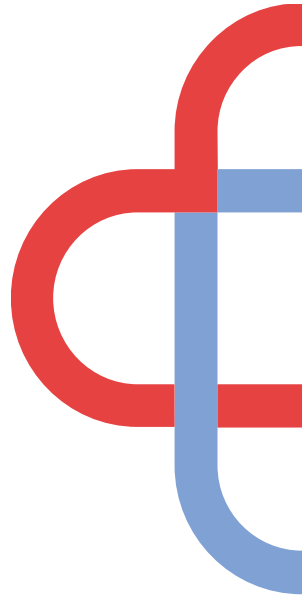
Oppilas – ja opiskelijahuoltolain mukaiset opiskeluhuollonpalvelut

Psykologi- ja kuraattoripalveluilla tarkoitetaan opiskeluhuollon psykologin ja kuraattorin antamaa opiskelun ja koulunkäynnin tukea ja ohjausta, joilla:

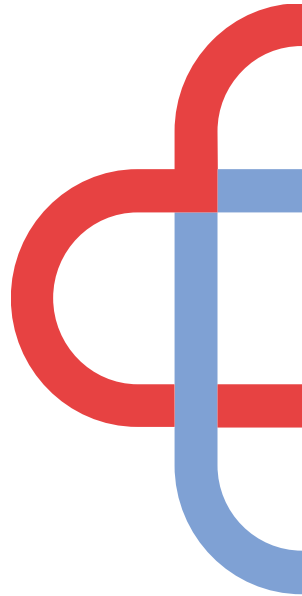
- edistetään koulu- ja opiskeluyhteisön hyvinvointia sekä yhteistyötä opiskelijoiden perheiden ja muiden läheisten kanssa;
- tuetaan opiskelijoiden oppimista ja hyvinvointia sekä sosiaalisia ja psyykkisiä valmiuksia. (Oppilas- ja opiskelijahuoltolaki 1287/ 2013 7§)

- **Koulu- ja opiskeluterveydenhuollon palveluilla**

- edistetään ja seurataan oppilaitosyhteisön hyvinvointia sekä opiskeluympäristön terveellisyyttä ja turvallisuutta;
- edistetään ja seurataan opiskelijoiden tervettä kasvua ja kehitystä, hyvinvointia ja opiskelukykyä;
- tunnistetaan opiskelijoiden varhaisen tuen tarpeet ja järjestetään tarvittava tuki sekä ohjataan hoitoon ja tutkimuksiin.
- Lisäksi kouluterveydenhuollossa tuetaan vanhempien ja huoltajien hyvinvointia ja kasvatustyötä.
- Opiskeluterveydenhuolto sisältää opiskelijan terveyden- ja sairaanhoitopalvelut, jotka on järjestettävä yhtenäisenä kokonaisuutena.(Oppilas- ja opiskelijahuoltolaki 1287/2013 8§)

Opiskeluhuollon kokonaisuus

Opiskeluhuollolla tarkoitetaan opiskelijan hyvän oppimisen, hyvän psyykkisen ja fyysisen terveyden sekä sosiaalisen hyvinvoinnin edistämistä ja ylläpitämistä sekä niiden edellytyksiä lisäävää toimintaa oppilaitosyhteisössä. (Oppilas- ja opiskelijahuoltolaki 1287/ 2013 3§ 1.mom.)

Opiskeluhuoltoa toteutetaan **ensisijaisesti ennaltaehkäisevänä koko oppilaitosyhteisöä tukevana yhteisöllisenä opiskeluhuoltona**. Lisäksi **opiskelijoilla on oikeus yksilökohtaiseen opiskeluhuoltoon** siten kuin tässä laissa säädetään. (Oppilas- ja opiskelijahuoltolaki 1287/ 2013 3§ 2.mom.)

Opiskeluhuoltoon sisältyvät perusopetuslaissa tarkoitetun opetuksen järjestäjän ja lukiolaissa tarkoitetun koulutuksen järjestäjän hyväksymän opetussuunnitelman mukainen ja ammatillisesta koulutuksesta annetun lain 99 §:n 1 momentissa tarkoitetun koulutuksen järjestäjän päättämä opiskeluhuolto sekä opiskeluhuollon palvelut, joita ovat **psykologi- ja kuraattoripalvelut sekä koulu- ja opiskeluterveydenhuollon palvelut**. (Oppilas- ja opiskelijahuoltolaki 1287/2013 3§ 3mom.)

Opiskeluhuoltoa toteutetaan opetustoimen sekä hyvinvointialueen **monialaisena suunnitelmallisena yhteistyönä** opiskelijoiden ja heidän huoltajiensa sekä tarvittaessa muiden yhteistyötahojen kanssa. (Oppilas- ja opiskelijahuoltolaki 1287/ 2013 3§, muutos 25.5.2022/377)

Opiskeluhuoltopalvelujen on muodostettava yhtenäinen toiminnallinen kokonaisuus. (Oppilas- ja opiskelijahuoltolaki 1287/ 2013 3§ 3.mom / muutos 2017/886)

Yhteisöllisellä opiskeluhuollolla tarkoitetaan toimintakulttuuria ja toimia, joilla koko oppilaitosyhteisössä edistetään opiskelijoiden oppimista, hyvinvointia, terveyttä, sosiaalista vastuullisuutta, vuorovaikutusta ja osallisuutta sekä opiskelu ympäristön terveellisyyttä, turvallisuutta ja esteettömyyttä. Yhteisöllistä opiskeluhuoltoa toteuttavat kaikki opiskeluhuollon toimijat. Kaikkien oppilaitoksessa opiskelijoiden kanssa työskentelevien sekä opiskeluhuoltopalveluista vastaavien viranomaisten ja työntekijöiden on tehtävissään edistettävä opiskelijoiden ja oppilaitosyhteisön hyvinvointia sekä kotien ja oppilaitoksen välistä yhteistyötä. Oppilaitoksen henkilökunnalla on ensisijainen vastuu oppilaitosyhteisön hyvinvoinnista. (Oppilas- ja opiskelijahuoltolaki 1287/2013 4 §)

Sosiaalihuoltolainmukaiset opiskeluhuollon kuraattoripalvelut

Hyvinvointialueen on järjestettävä opiskeluhuollon kuraattoripalvelut alueellaan sijaitsevien koulujen ja oppilaitosten oppilas- ja opiskelijahuoltolain (1287/2013) 1 §:ssä tarkoitetussa opetuksessa tai koulutuksessa oleville oppilaille ja opiskelijoille heidän kotipaikastaan riippumatta noudattaen, mitä mainitussa laissa säädetään (Sosiaalihuoltolaki 27 c §).

Opiskeluhuollon kuraattoripalvelut ovat osa oppilas- ja opiskelijahuoltolain mukaisia opiskeluhuollon palveluja. Sen lisäksi, mitä oppilas- ja opiskelijahuoltolaissa säädetään opiskeluhuollon kuraattoripalvelujen järjestämisestä ja sisällöstä, hyvinvointialueen on niitä järjestäessään toimittava yhteistyössä opetuksen- ja koulutuksen järjestäjien sekä muiden toimijoiden kanssa terveydenhuoltolain 15 a §:n 3 momentin mukaisesti.

Kuraattorin **kelpoisuusvaatimuksena on vähintään sosiaalihuollon ammatillisista kelpoisuusvaatimuksista annetun lain (272/2005) 6 §:n mukainen kelpoisuus.** Jokaisen oppilaitoksen käytettävissä on oltava sellaisen opiskeluhuollon vastaavan kuraattorin palveluja, jolla on mainitun lain 3 §:n mukainen kelpoisuus.

Terveydenhuoltolain mukaiset opiskeluhuollon terveydenhoitaja - ja psykologipalvelut

Perusopetuksen oppilaiden **kouluterveydenhuollon palveluihin sisältyvät:**

1) kouluympäristön terveellisyyden ja turvallisuuden sekä koulu yhteisön hyvinvoinnin edistäminen sekä seuranta kolmen vuoden välein;

2) vuosiluokittain oppilaan kasvun ja kehityksen sekä terveyden ja hyvinvoinnin seuraaminen ja edistäminen;

3) oppilaan vanhempien ja huoltajien kasvatustyön tukeminen;

4) oppilaan suun terveydenhuolto, johon sisältyvät suun terveystarkastukset vähintään kolme kertaa ja yksilöllisen tarpeen mukaisesti;

5) oppilaan erityisen tuen tai tutkimusten tarpeen varhainen tunnistaminen ja tukeminen sekä pitkäaikaisesti sairaan lapsen omahoidon tukeminen yhteistyössä muiden oppilashuollon toimijoiden kanssa sekä tarvittaessa jatkotutkimuksiin ja -hoitoon ohjaaminen;

6) oppilaan terveydentilan toteamista varten tarpeelliset erikoistutkimukset. (1326/2010 16 §).

Koulu- ja opiskeluterveydenhuoltoa toteuttavat terveydenhoitaja ja lääkäri.

Lukioiden ja ammatillisen koulutuksen opiskelijoiden opiskeluterveydenhuoltoon sisältyvät:

1) oppilaitoksen opiskelu ympäristön terveellisyyden ja turvallisuuden sekä opiskeluyhteisön hyvinvoinnin edistäminen sekä seuranta kolmen vuoden välein;

2) opiskelijoiden terveyden ja hyvinvoinnin sekä opiskelukyvyn seuraaminen ja edistäminen, johon sisältyvät lukion ja ammatillisen oppilaitoksen opiskelijoille kaksi määräaikaista terveystarkastusta ja kaikille opiskelijoille terveystarkastukset yksilöllisen tarpeen mukaisesti;

3) perusterveydenhuollon terveyden- ja sairaanhoitopalvelut mukaan lukien mielenterveys- ja päihdetyö, seksuaaliterveyden edistäminen ja suun terveydenhuolto;

4) opiskelijan erityisen tuen tai tutkimusten tarpeen varhainen tunnistaminen, opiskelijan tukeminen ja tarvittaessa jatkotutkimuksiin tai -hoitoon ohjaaminen sekä psykoterapiaan ohjaamisen edellyttämä hoito ja lausunto.

Opiskeluterveydenhuoltoon kuuluu myös opiskelijan muun kuin oppisopimukseen perustuvan työpaikalla järjestettävän koulutuksen ja työharjoittelun aikainen terveydenhuolto (1326/2010 16 §).

Hyvinvointialueen on järjestettävä opiskelu huollon **psykologipalvelut** alueellaan sijaitsevien koulujen ja oppilaitosten oppilas- ja opiskelijahuoltolain 1 §:ssä tarkoitetussa opetuksessa tai koulutuksessa oleville oppilaille ja opiskelijoille heidän kotipaikastaan riippumatta noudattaen, mitä mainitussa laissa säädetään.

Opiskelu huollon psykologipalvelut ovat osa oppilas- ja opiskelijahuoltolain mukaisia opiskelu huollon palveluja. Sen lisäksi, mitä oppilas- ja opiskelijahuoltolaissa opiskelu huollon psykologipalvelujen järjestämisestä ja sisällöstä säädetään, hyvinvointialueen on niitä järjestäessään toimittava yhteistyössä oppilaan vanhempien ja huoltajien tai alaikäisen opiskelijan vanhempien ja huoltajien, muun opiskelu huolto- ja opetushenkilöstön, opetuksen tai koulutuksen järjestäjän sekä muiden tarvittavien tahojen kanssa (1326/2010 17 a§)

Hyvinvointialueen järjestämisvastuu ja tehtävät

Hyvinvointialueen **on järjestettävä opiskeluhoitopalvelut** alueellaan sijaitsevien oppilas- ja opiskelijahuoltolain ([1287/2013](#)) 1 §:ssä (esi- ja perusopetus, lukio, ammatillisen koulutuksen perustutkinnot, tuva-koulutus) tarkoitetussa opetuksessa ja koulutuksessa oleville oppilaille ja opiskelijoille heidän kotikunnastaan riippumatta. ([1326/2010](#) 15a§ 2. mom.)

Hyvinvointialue, jonka alueella oppilaitos sijaitsee, **vastaa opiskeluhoiton psykologi- ja kuraattoripalvelujen järjestämisestä alueellaan** sijaitsevien oppilaitosten 1 §:ssä tarkoitetussa opetuksessa tai koulutuksessa oleville opiskelijoille heidän kotipaikastaan riippumatta. Hyvinvointialueella **on velvollisuus järjestää psykologi- ja kuraattoripalvelut** opiskelijoille **myös silloin, kun koulutuksen järjestäjä on yksityinen tai valtio**, jollei koulutuksen järjestäjä päättä järjestää näitä palveluja osittain tai kokonaan omana toimintanaan ja omalla kustannuksellaan. Hyvinvointialue voi tukea koulutuksen järjestäjää psykologi- ja kuraattoripalvelujen järjestämisessä. ([1287/2013](#) 9§ 2. mom. [1301/2014](#) 27c § (29.6.2021/635))

Hyvinvointialueen on opiskeluhoitopalveluja järjestäessään **toimittava yhteistyössä opetuksen ja koulutuksen järjestäjien kanssa**. Yhteistyötä on tehtävä myös oppilaan vanhempien ja huoltajien tai alaikäisen opiskelijan vanhempien ja huoltajien, oppilaiden ja opiskelijoiden, opiskeluhoito- ja opetushenkilöstön sekä muiden tarvittavien tahojen kanssa. ([1287/2013](#); [1326/2010](#) 15a§ 3. mom.; [1301/2014](#) 27c§ (29.6.2021/635)).

Hyvinvointialueen on osallistuttava perusopetuslain ([628/1998](#)) 15 §:ssä tarkoitetun opetussuunnitelman laatimiseen siltä osin kuin se koskee oppilashuoltoa sekä koulun ja kodin välistä yhteistyötä.

Hyvinvointialueen tulee osallistua myös lukiolain ([714/2018](#)) 12 §:ssä tarkoitetun opetussuunnitelman ja ammatillisesta koulutuksesta annetun lain ([531/2017](#)) 99 §:n 1 momentissa tarkoitettujen opiskelijahuollon järjestämistapojen laatimiseen siltä osin kuin ne koskevat opiskelijahuoltoa sekä oppilaitoksen ja kodin välistä yhteistyötä.

Hyvinvointialueen tulee myös muodostaa alueellinen opiskeluhoiton yhteistyöryhmä oppilas- ja opiskelijahuoltolain 14 a §:n mukaisesti.

Hyvinvointialueella tulee lisäksi olla alueellinen opiskeluhoitosuunnitelma oppilas- ja opiskelijahuoltolain 13 a §:n mukaisesti. ([1326/2010](#) 15 a § (25.5.2022/378))

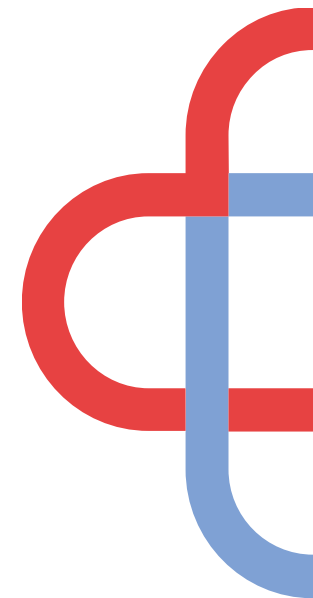
Alueellinen opiskeluhooltosuunnitelma

Hyvinvointialueella tulee olla valtuustokausittainen alueellinen opiskeluhooltosuunnitelma hyvinvointialueen vastuulla olevien opiskeluhooltopalvelujen järjestämiseksi. Suunnitelma hyväksytään hyvinvointialueen aluevaltuustossa ja se on tarkistettava tarvittaessa.

Alueellinen opiskeluhooltosuunnitelma perustuu oppilas – ja opiskelijahuoltolain 1287/2013 13 a §:ssä tarkoitettuihin hyvinvointialueen alueella sijaitsevien koulutuksen järjestäjien opiskeluhooltosuunnitelmiin ja sen tulee sisältää:

- opiskeluhooltopalvelujen alueellisen toteuttamisen tavoitteet ja keskeiset periaatteet;
- suunnitelma hyvinvointialueen ja koulutuksen järjestäjien välisestä yhteistyöstä opiskeluhoollon kokonaisuuden toteuttamiseksi;
- hyvinvointialueen alueella sijaitsevien koulutuksen järjestäjien opiskeluhooltosuunnitelmista ilmenneet arviot opiskeluhooltopalvelujen kokonaistarpeesta ja muut mahdollisesti tarvittavat toimenpiteet;
- suunnitelma opiskeluhooltopalvelujen voimavarojen kohdentamisesta;
- toimenpiteet alueellisen opiskeluhooltosuunnitelman toteuttamiseksi ja seuraamiseksi.

Alueellisessa opiskeluhooltosuunnitelmassa on huomioitava opiskelijoiden kielellisten oikeuksien toteutuminen opiskeluhooltopalveluissa. Tässä pykälässä tarkoitettu opiskeluhooltosuunnitelma tulee liittää lastensuojelulain 12 §:n 3 momentissa tarkoitettuun alueelliseen lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelmaan.

Alueellinen opiskeluhuollon yhteistyöryhmä

Hyvinvointialueen tulee myös muodostaa alueellinen opiskeluhuollon yhteistyöryhmä oppilas- ja opiskelijahuoltolain 14 a §:n mukaisesti.

Yhteistyöryhmä toimii hyvinvointialueen ja sen alueella toimivien koulutuksen järjestäjien yhteistyöelimenä.

Sen tehtävänä on:

- valmistella 13 a §:ssä tarkoitettu alueellinen opiskeluhoitosuunnitelma hyvinvointialueen aluevaltuustolle;
- seurata 13 a §:ssä tarkoitetun alueellisen opiskeluhoitosuunnitelman toteutumista sekä lisäksi opiskeluhoitopalvelujen, koulutuksen järjestäjien, sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujen sekä muiden tarvittavien palvelujen yhteistyön toteutumista;
- käsitellä hyvinvointialueen ja sen alueella toimivien koulutuksen järjestäjien välisiä opiskeluhuollon yhteistyökysymyksiä;
- huolehtia muista kuin 1–3 kohdassa tarkoitetuista sille erikseen annettavista tehtävistä.

Opiskeluhuoltoryhmät

Oppilas – ja opiskelijahuoltolain 14 § mukaan **koulutuksen järjestäjäkohtaisen opiskeluhuollon** yleisestä suunnittelusta, kehittämisestä, ohjauksesta ja arvioinnista vastaa **monialainen opiskeluhuollon ohjausryhmä**. Opiskeluhuollon ohjausryhmä voi olla myös kahden tai useamman koulutuksen järjestäjän yhteinen taikka sille asetetut tehtävät voi hoitaa muu tehtävään soveltuva ryhmä.

Oppilaitoksen opiskeluhuollon suunnittelusta, kehittämisestä, toteuttamisesta ja arvioinnista vastaa monialainen **oppilaitoskohtainen opiskeluhuoltoryhmä** tai muu tehtävään soveltuva monialainen oppilaitoskohtainen ryhmä. Oppilaitoskohtaista opiskeluhuoltoryhmää johtaa koulutuksen järjestäjän nimeämä edustaja. [\(29.12.2016/1501\)](#)

Muilta osin koulutuksen järjestäjä päättää yhteistyössä opiskeluhuollon palveluja tuottavien tahojen kanssa tarkemmin opiskeluhuoltoryhmien kokoonpanosta, tehtävistä ja toimintatavoista. Opiskeluhuoltoryhmät voivat tarvittaessa kuulla asiantuntijoita.

Yksittäisen opiskelijan tai tietyn opiskelijaryhmän tuen tarpeen selvittämiseen ja opiskeluhuollon palvelujen järjestämiseen liittyvät asiat käsitellään tapauskohtaisesti koottavassa monialaisessa asiantuntijaryhmässä.

Kun käsitellään yksittäistä opiskelijaa koskevaa asiaa tai opiskelijaryhmää koskevaa asiaa siten, että yksittäisten opiskelijoiden henkilöllisyys on tunnistettavissa, on otettava huomioon, mitä 18 ja 19 §:ssä säädetään.

Edellä 4 momentissa tarkoitetun asiantuntijaryhmän jäsen ei saa käyttää asiantuntijaryhmän jäsenenä saamiaan salassa pidettäviä tietoja muuhun kuin opiskeluhuoltoon liittyvään tehtävään.

Monialainen asiantuntijaryhmä

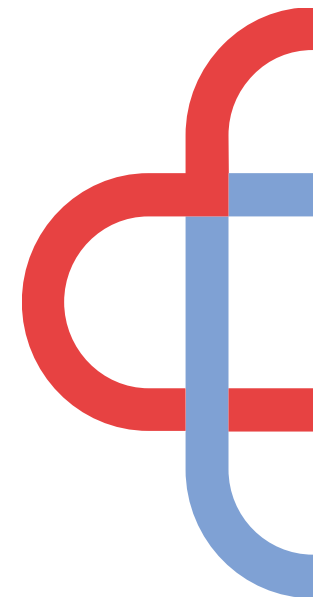
Yksittäisen opiskelijan tai tietyn opiskelijaryhmän tuen tarpeen selvittämiseen ja opiskeluhuollon palvelujen järjestämiseen liittyvät asiat käsitellään **tapauskohteisesti koottavassa monialaisessa asiantuntijaryhmässä**. Asiantuntijaryhmään voidaan **nimetä asiantuntijoita jäseneksi vain opiskelijan, tai**, ellei hänellä ole edellytyksiä arvioida annettavan suostumuksen merkitystä, hänen **huoltajansa suostumuksella**. Asiantuntijaryhmä nimeää keskuudestaan vastuuhenkilön.

Opiskelijan yksilöidyllä kirjallisella suostumuksella hänen asiansa käsittelyyn voi osallistua tarvittavia opiskeluhuollon yhteistyötahoja taikka opiskelijan läheisiä. Jos alaikäisellä tai muutoin vajaavaltaisella ei ikänsä tai kehitystasonsa vuoksi ole edellytyksiä arvioida itsenäisesti asian merkitystä, huoltaja tai muu laillinen edustaja voi antaa siihen suostumuksen hänen sijastaan. Arvion vajaavaltaisen edun toteutumisesta tekee opiskeluhuollon henkilöstöön kuuluva sosiaali- tai terveydenhuollon ammattihenkilö.

Huoltajalla ei ole oikeutta kieltää alaikäistä käyttämästä opiskeluhuollon palveluja (Oppilas ja opiskelijahuoltolaki 18§)

Edellä 14 §:n 4 momentissa tarkoitetun monialaisen asiantuntijaryhmän jäsenillä on lisäksi oikeus pyytää neuvoa opiskelijan asiassa tarpeelliseksi katsomiltaan asiantuntijoilta ja ilmaista heille siinä tarkoituksessa salassa pidettäviä tietoja siten kuin viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain ([621/1999](#)) 26 §:n 3 momentissa säädetään. ([30.12.2014/1409](#))

Kun 14 §:ssä tarkoitetussa opiskeluhuollon monialaisessa asiantuntijaryhmässä selvitetään yksittäisen opiskelijan opiskeluhuollon tarvetta, tai kun sen jäsenet toteuttavat jo suunniteltuja ja sovittuja yksilöllisiä opiskeluhuollon tukitoimia, asiantuntijaryhmän vastuuhenkilön on kirjattava ryhmän toimintatavoitteiden kannalta välttämättömät opiskelijaa koskevat tiedot opiskeluhoitokertomukseen, jonka rekisterinpitäjän toimii koulutuksen järjestäjä. Myös muut asiantuntijaryhmän jäsenet voivat tehdä tällaisia kirjauksia salassapitovelvoitteiden estämättä (1287/2013)

Oikeus saada opiskeluhuollon palveluita sekä yhteydenotot opiskeluhoitopalveluiden saamiseksi

Opiskelijalle on järjestettävä mahdollisuus keskustella henkilökohtaisesti opiskeluhoollon psykologin tai kuraattorin kanssa **viimeistään seitsemäntenä oppilaitoksen työpäivänä** sen jälkeen kun opiskelija on tätä pyytänyt. Kiireellisessä tapauksessa mahdollisuus keskusteluun on järjestettävä samana tai seuraavana työpäivänä. (1287/2013 15§)

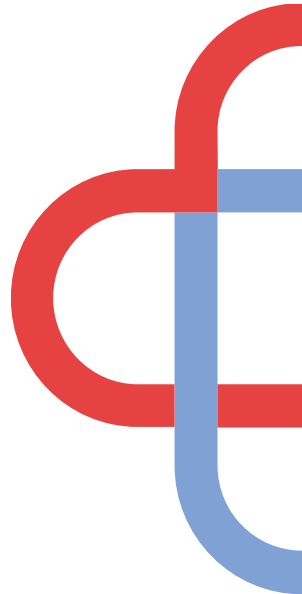
Jos oppilaitoksen työntekijä arvioi, että opiskelija tarvitsee opiskeluhoitopalveluja, hänen on otettava viipymättä yhteyttä koulu- tai opiskeluterveydenhuollon työntekijään tai opiskeluhoollon psykologiin tai kuraattoriin yhdessä opiskelijan kanssa ja annettava tiedossaan olevat tuen tarpeen arvioimiseksi tarvittavat tiedot. Jos yhteydenottoa ei ole mahdollista tehdä yhdessä, opiskelijalle on annettava tieto yhteydenotosta ja mahdollisuus keskustella yhteydenottoon liittyvistä syistä 15 §:n 1 momentissa säädetyssä määräajassa. Opiskelijan huoltajalle tai muulle lailliselle edustajalle on annettava tieto yhteydenotosta opiskeluhoollon työntekijään, jollei 18 §:n 2 momentissa tai muussa laissa säädetä toisin. (1287/2013 16§, muutos 25.5.2022/377)

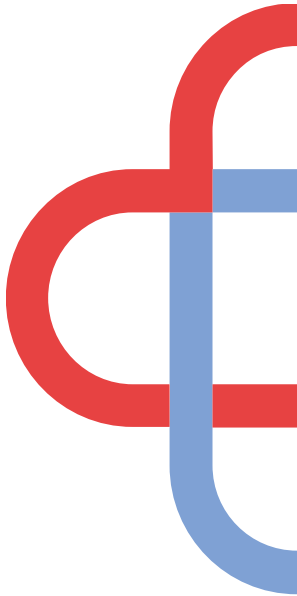
Terveystenhoitajan **työaika** koulu- ja opiskeluterveydenhuollossa on järjestettävä siten, **että opiskelija voi tarvittaessa päästä terveydenhoitajan vastaanotolle myös ilman ajanvarausta** (Oppilas ja opiskelijahuoltolaki 17§). Opiskelijalle on järjestettävä **mahdollisuus saada arkipäivisin virka-aikana saman päivän aikana yhteys opiskeluterveydenhuoltoon**. Hoidon tarpeen arviointi ja hoidon tarpeen arvioinnin yhteydessä lääketieteellisesti tai hammaslääketieteellisesti tarpeelliseksi todettu hoito on järjestettävä terveydenhuoltolain 51 §:n mukaisesti. (oppilas- ja opiskelijahuoltolaki)

Opiskeluterveydenhuollossa **ei järjestetä terveydenhuoltolain 50 §:ssä tarkoitettua kiireellistä (päivystys) hoitoa**.

Toisen asteen opiskeluterveydenhuoltoon oikeutetut opiskelijat määräytyy VNA:n (380/2011) mukaan. Toisen asteen opiskeluterveydenhuoltoon oikeutetut; opiskelijat, jotka suorittavat ammatillista perustutkintoa, ammattitutkintoa tai erikoisammattitutkintoa tai niiden osaa. Opiskelijat, jotka ovat ammatilliseen koulutukseen valmentavassa koulutuksessa tai työhön ja itsenäiseen elämään valmentavassa koulutuksessa. Pääsääntöisesti oppisopimuskoulutuksessa oleva opiskelija on työsuhteessa, jolloin hänelle kuuluvat työterveyshuollon palvelut, ei opiskeluterveydenhuollon palvelut.

Kuraattori- ja psykologipalveluihin oikeutettuja ammatillisessa koulutuksessa ovat kaikki ammatillista perustutkintoa/ tutkinnon osaa suorittavat (myös ammatillista perustutkintoa näyttötutkintona ja työvoimakoulutuksena suorittavat), työhön ja itsenäiseen elämään valmentavassa koulutuksessa opiskelevat, tutkintokoulutukseen valmentavassa koulutuksessa opiskelevat, vapaasta sivistystyöstä annetun lain (632/1998) 7 a luvussa tarkoitetussa koulutuksessa ja oppivelvollisuuslain (1214/2020) 5 §:n 2 momentissa tarkoitetussa koulutuksessa olevat. Palveluihin eivät ole oikeutettuja ammattitutkintoa (paitsi oppivelvolliset) ja erikoisammattitutkintoa opiskelevat. Heille voidaan kuitenkin antaa ohjausta ja neuvontaa muista palveluista/ palveluihin hakeutumisesta

Opiskeluhuoltopalveluiden saavutettavuus ja henkilöstömitoitukset

Opiskeluhuoltopalvelujen on oltava oppilaiden ja opiskelijoiden **helposti saavutettavissa**. Hyvinvointialueen on järjestettävä tässä pykälässä tarkoitetut palvelut ensisijaisesti koulussa tai oppilaitoksessa.

Opetuksen tai koulutuksen järjestäjän on tarjottava hyvinvointialueen käyttöön tarkoitukseen soveltuvat tilat palvelujen järjestämiseksi. Jos opetuksen tai koulutuksen järjestäjän ei ole mahdollista tarjota tarkoitukseen soveltuvia tiloja koulusta tai oppilaitoksesta, hyvinvointialueen on järjestettävä palvelut opetuksen tai koulutuksen järjestäjän tarjoamissa koulun tai oppilaitoksen välittömässä läheisyydessä sijaitsevilla tarkoitukseen soveltuviin tiloihin. Opetuksen tai koulutuksen järjestäjä on oikeutettu saamaan tilojen käytöstä aiheutuvista kustannuksista kohtuullisen korvauksen hyvinvointialueelta. (1326/ 2010 15a§ 5 mom.)

Opiskeluhuollon psykologi- ja kuraattoripalveluiden henkilöstömitoitus

Psykologi- ja kuraattoripalveluita järjestettäessä saa yhtä kuraattoria kohden olla enintään 670 opiskelijaa ja yhtä psykologia kohden enintään 780 opiskelijaa (1287/ 2013 9a§)

Kouluterveydenhoidon terveydenhoitajien ja lääkäreiden mitoitussuositus

Kouluterveydenhuollossa tulee olla yksi kokopäiväinen ja ympärivuotinen terveydenhoitaja 460 oppilasta kohti. (Oppilasmäärä on laskennallinen eli tarkoittaa oppilasmäärä yhtä terveydenhoitajahenkilötyövuotta kohti) ja yksi lääkäri 2100 oppilasta / KTH Lääkäri (THL Lastenneuvolan ja kouluterveydenhuollon henkilöstömitoitussuositukset 2023)

Opiskeluterveydenhoidon terveydenhoitajien ja lääkäreiden mitoitussuositus

Opiskeluterveydenhuollossa tulee olla yksi kokopäiväinen terveydenhoitaja 570 opiskelijaa kohden ja yksi lääkäri/1800 opiskelijaa. (STM Opiskeluterveydenhuollon opas 2021)

[Oppilas- ja opiskelijahuoltolaki 1287/2013 - Ajantasainen lainsäädäntö - FINLEX ®](#)

[STM Opiskeluterveydenhuollon opas 2021, Oppilas- ja opiskelijahuoltolaki 1287/ 2013 9a§.](#)

[THL Lastenneuvolan ja kouluterveydenhuollon henkilöstömitoitussuositukset 2023](#)

Oikeus opiskeluhuoltopalveluihin kurinpitotoimien yhteydessä

Esi- ja perusopetuksessa, ammatillisessa ja lukiokoulutuksessa opetuksen epäämisen aikana on oppilaalle ja opiskelijalle järjestettävä mahdollisuus keskustella henkilökohtaisesti opiskeluhuollon psykologin tai kuraattorin kanssa. Lisäksi oppilaalle ja opiskelijalle on järjestettävä muu hänen tarvitsemansa tuki epäämisen aikana ja oppilaan ja opiskelijan palatessa opetukseen. Heille tehdään myös suunnitelma opetukseen palaamisen tukemiseksi

Opiskeluhuoltopalvelujen ammattilaiset ovat myös opettajien, muun henkilöstön sekä rehtorin ja johtajan apuna ja tukena oppilaiden ja opiskelijoiden kokeman kiusaamisen, häirinnän, syrjinnän ja väkivallan tunnistamisessa, tilanteiden selvittämisessä sekä seurannassa. Yhteistyöhön voi osallistua tarpeen mukaisesti myös muita hyvinvointia tukevia tahoja esimerkiksi muualta sosiaali- ja terveystoimesta. (628/1998 36§, 714/2018 41§, 531/2017 85§)

[Perusopetuslaki 628/1998 - Ajantasainen lainsäädäntö - FINLEX ®](#)

[Lukiolaki 714/2018 - Ajantasainen lainsäädäntö - FINLEX ®](#)

[Laki ammatillisesta koulutuksesta 531/2017 - Ajantasainen lainsäädäntö - FINLEX ®](#)

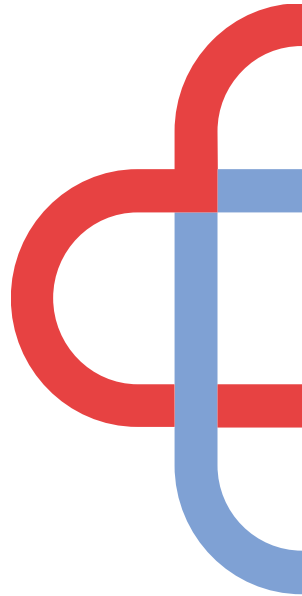
2. opiskeluhuoltopalvelujen alueellisen toteuttamisen tavoitteet ja keskeiset periaatteet

Alueellinen opiskeluhoitosuunnitelma pohjautuu koulutuksen järjestäjien opiskeluhoitosuunnitelmiin sekä opiskeluhoitoa ohjaavaan lainsäädäntöön

Lisäksi on käytetty seuraava aineistoa:

- Opiskeluhoiton nykytilaselvitys osana hyvinvointialuevalmistelua (12/2021)
- Työryhmätyöskentely osana hyvinvointialuevalmistelua vuonna 2022: johtaminen, palvelumalli, henkilöstöalatyöryhmät ja tuki- ja ohjausryhmä
- Päijät-Hämeen hyvinvointialueen strategia ja palvelustrategia
- Päijät-Hämeen hyvinvointialueen henkilöstöstrategia
- Päijät-Hämeen alueellinen lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelma
- Päijät-Hämeen hyvinvointikertomus ja -suunnitelma
- Päijät-Hämeen ehkäisevän työn toimintasuunnitelma
- Opiskeluhoiton itsearviointi kouluissa ja oppilaitoksissa keväällä 2023
- Kouluterveyskyselyn tulokset

Päijät-Hämeen
hyvinvointialue

Arvomme

Luottamus Rohkeus Välittäminen Oikeudenmukaisuus

Tehtävämme

Tuemme päijätähämäläisten hyvinvointia ja järjestämme laadukkaat palvelut vastuullisesti ja joustavasti

Päämäärämme

Hyvinvoivat asukkaat turvallisessa, elinvoimaisessa ja uudistuvassa Päijät-Hämeessä

Keskeiset tavoitteemme

Vaikuttavat, kustannustehokkaat ja saavutettavat palvelut sekä erinomainen asiakaskokemus

Luottamuksen avulla rakennettu, sujuva yhteistyö alueen kuntien, yhteisöjen ja valtionhallinnon kanssa – asukkaiden parhaaksi

Saavutettu asema alan parhaana julkisena työpaikkana

Asiointi on sujuvaa ja asiakkaita ohjataan sekä tuetaan erinomaisesti

Integroidut, kustannustehokkaat palvelut ovat hyvin saatavissa ja saavutettavissa

Yhteistyötä ja asiakaskokemusta arvostetaan ja arvioidaan

Hallintomalli ja johtaminen toteuttavat tavoitteita

Alan paras julkinen työpaikka Suomessa tarjotaan Päijät-Hämeessä

Kokonaisturvallisuuden osaaminen on vahvaa ja siihen luotetaan

Palvelustrategian tavoitteet kytkeytyvät hyvinvointialuestrategian toiminnan painopisteisiin

Asiointi on sujuvaa ja asiakkaita ohjataan sekä tuetaan erinomaisesti	Integroidut kustannustehokkaat palvelut ovat hyvin saatavissa ja saavutettavissa	Yhteistyötä ja asiakas-kokemusta arvostetaan ja arvioidaan	Hallintomalli ja johtaminen toteuttavat tavoitteita	Alan paras julkinen työpaikka Suomessa tarjotaan Päijät-Hämeessä	Kokonaisturvallisuuden osaaminen on vahvaa ja siihen luotetaan
1.1. Asiakkaiden omaehtoiisiin ratkaisuihin, kevyisiin ja ennaltaehkäiseviin palveluihin ohjautumista on vahvistettu	2.1. Integroidut sote- ja perhekeskumallit ovat maakunnallisesti toiminnassa	3.1. Asiakaskokemustiedon kerääminen ja hyödyntäminen on systemaattista	4.1. Muodostettu maakunnalliseen ajatteluun tähtäävä aluedemokraattinen hallintomalli	5.1. Kehittyvät osaajat	6.1. Hyvinvointialueen yhteisellä riskien- ja jatkuvuudenhallinnalla, turvallisuusviestinnällä sekä varautumisella on turvattu tehtävien hoitaminen ja asukkaiden turvallisuus kaikissa olosuhteissa
1.2. Monipalvelu-asiakkaiden palvelu-kokonaisuudet on järjestetty vaikuttavasti ja kustannus-tehokkaasti	2.2. Digipalvelut tulevat osaksi uudistuvaa palvelutuotantoa niin perus- kuin erityistasolla	3.2. Palvelut on järjestetty julkisen, yksityisen ja kolmannen sektorin parhaalla osaamisella perustuen tuotantotapojen systemaattiseen analysointiin	4.2. Vahva ja osaksi johtamisjärjestelmää sidottu tietojohtaminen huomioiden kansallisen tason kehityssuunnat	5.2. Yhteisöllinen toimintakulttuuri	6.2. Yhteensovitettu ja saumaton sote-pela yhteistyö
1.3. Yhtenäinen helposti saavutettava digitaalinen kanava kaikelle asiointille on laajasti asiakkaiden käytössä	2.3. Erityistason ja perustason osaaminen täydentävät toisiaan moniammatillisessa yhteistyössä	3.3. Yhdyspintatoiminnassa ja HYTE-kärjissä on onnistuttu	4.3. Systemaattisesti johdetut ja toiminnan tarpeita palvelevat toimitilat, tukipalvelut ja kehittämistoiminta	5.3. Reilu johtaminen	6.3. Asukkaiden turvallisuuden tunne on vahvistunut ja hyvinvointialue sekä sen henkilöstö ovat ammattitaidoltaan luotettavia ja asukkaiden arvostamia kokonaisvaltaisia turvallisuusosaajia
1.4. Palveluissa asiointia ja ohjautumista kehitetään yhdessä asiakkaiden ja asukkaiden kanssa	2.4. Ennaltaehkäiseviä, varhaisen toiminnan ja kotona asumista edistäviä palveluja on vahvistettu	3.4. Yhteistyö alueen yhteisöjen, järjestöjen ja yritysten kanssa toimii erinomaisesti ja luottamus alueen toimijoiden kesken on vahvaa	4.4. Läpinäkyvä omavalvonta ja valvonta vahvistavat järjestämistä ja laadukasta toimintaa		6.4. Yhteistyömalli kokonaisturvallisuuteen liittyvien ministeriöiden, yhteistyöalueen, kansallisten toimijoiden sekä kuntien kanssa on toimivaa ja molemminpuolinen luottamus vahvaa
	2.5. Asiakas-lähtöisesti toteutettu tuotannonohjaus ja tavoitelähtöisesti johdettu resursointi	3.5. TKIO*-toiminnassa tehdään yhteistyötä muiden hyvinvointialueiden kanssa ja implementoidaan toimintaan kansallisesti parhaita käytäntöjä * (tutkimus, kehittäminen, innovaatio ja osaaminen)			
	2.6. Palvelualojen rakennetta on tarkasteltu laaja-alaisesti ja rakennemuutostyön tarpeet tunnistettu				
	2.7. Ympäristökuormaa vähentävä palvelutuotanto				
	2.8. Tiedonkulku ammattilaisten välillä on varmistettu				

**Päämääränä saavutettu
asema alan parhaana
julkisena työpaikkana**

Hyvinvoivat työntekijät
Tyytyväiset asiakkaat
Me kaikki yhdessä

Kehittyvät osaajat

Kehitämme ammatti-
taitoamme jatkuvasti

Uudistamme tapaamme
tehdä töitä

Rekrytoimme ja
perehdytämme onnistuneesti

Luomme uralla etenemisen
mahdollisuuksia urapolkumallia
kehittämällä

Yhteisöllinen toimintakulttuuri

Kohtelemme kaikkia oikeudenmukaisesti

Olemme vuorovaikutuksessa ja
viestimme avoimesti ja kattavasti

Meillä on turvallinen työympäristö

Panostamme työntekijäkokemukseen

Reilu johtaminen

Annamme ja vastaanotamme
palautetta rakentavasti

Tuemme yhdessä työssä ja
johtamisessa onnistumista

Huomioimme onnistumiset

Rohkaisemme tekemään –
Hyväksymme epäonnistumiset

Päijät-Hämeen hyvinvointisuunnitelman kärjet

OSALLISUUS JA YHTEISÖLLISYYS

TAVOITE 1. Kuntalaisten kokemus osallisuudesta ja vaikuttamisesta vahvistuu edellisvuosiin verrattuna

TAVOITE 2. Syrjäytymisriskissä olevien määrä on maan keskitasoa pienempi

MIELEN HYVINVOINTI

TAVOITE 1. Kasvu-, opiskelu- ja elinympäristö tukee mielenterveyttä erilaisissa elämäntilanteissa ja yhteiskunnan muutoksissa

TAVOITE 2. Haavoittuvassa asemassa tai elämäntilanteessa olevat tulevat kuulluiksi ja kohdatuiksi eri tuen ja avun muodoissa

ARJEN TURVALLISUUS

TAVOITE 1. Kuntalaiset kokevat asuin- ja elinympäristönsä viihtyisäksi ja turvalliseksi

TAVOITE 2. Toimeentuloedellytykset ovat koko maan tasolla tai sitä parempia

TAVOITE 3. Lähisuhteet ovat turvallisia

PÄIhteETTÖMYYS JA TERVEET ELINTAVAT

TAVOITE 1. Elintavat ovat terveellisiä

TAVOITE 2. Päihteiden kokeilu ja käyttö on vähäisempää kuin maassa keskimäärin

Lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelman kärjet

OSALLISUUS JA YHTEISÖLLISYYS

Osallisuus ymmärretään koko elämää koskevana käsitteenä, johon kuuluu osallistumisen ja mielipiteen ilmaisun lisäksi oman elämän hallinta ja yhteisöllisyys

MIELEN HYVINVOINTI

Lasten ja nuorten mielen hyvinvointia ylläpitää perheen toimiva arki ja sujuvat peruspalvelut. Tukea saadaan matalalla kynnyksellä varhaisessa vaiheessa

ARJEN TURVALLISUUS

Välittävät ja läsnäolevat aikuiset turvallisissa ja terveellisissä ympäristöissä tukevat lasten ja nuorten hyvää arkea

TERVEET ELINTAVAT

Jokaisella lapsella, nuorella ja perheellä on keinoja, taitoja ja tietoa tehdä terveellisiä ja kestäviä valintoja arjessaan.

Läpileikkaavat toimintaperiaatteet

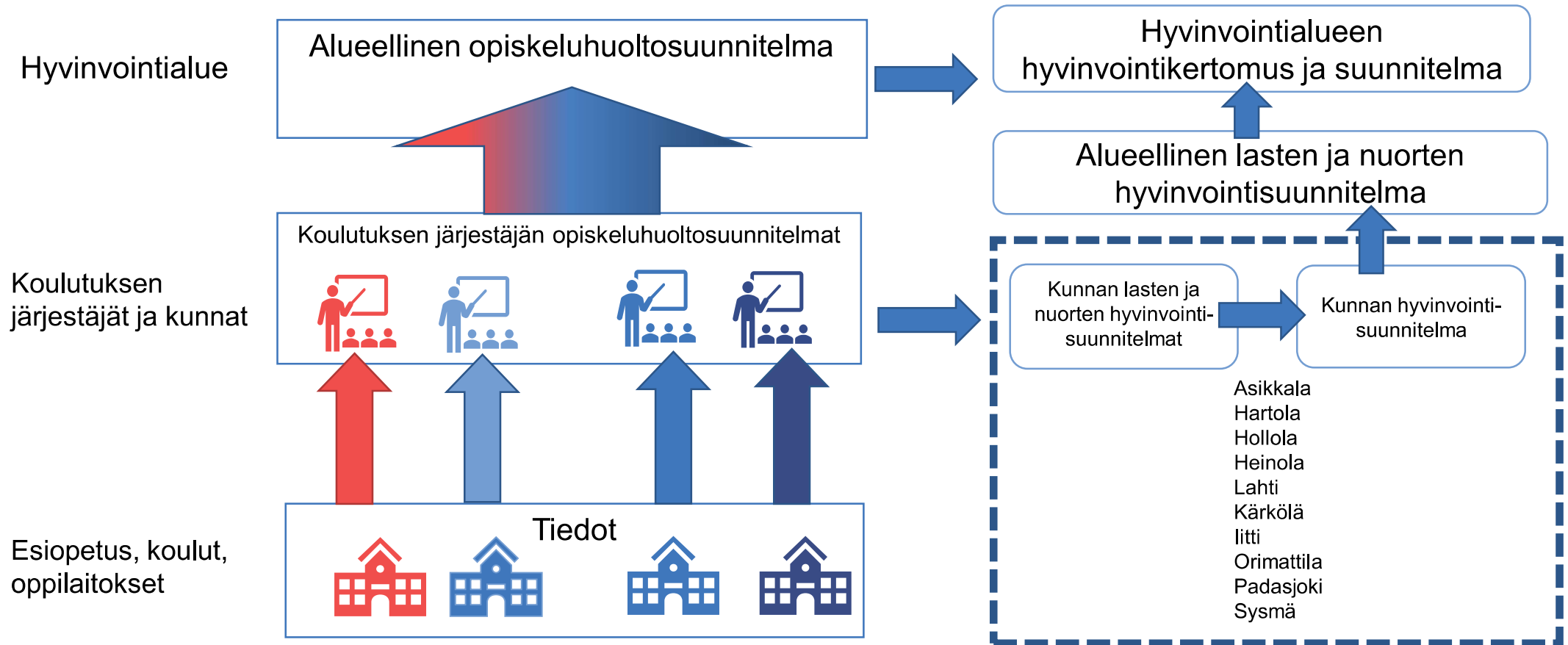
YHDENVERTAISUUS –KUMPPANUUS JA OIKEA-AIKAISUUS

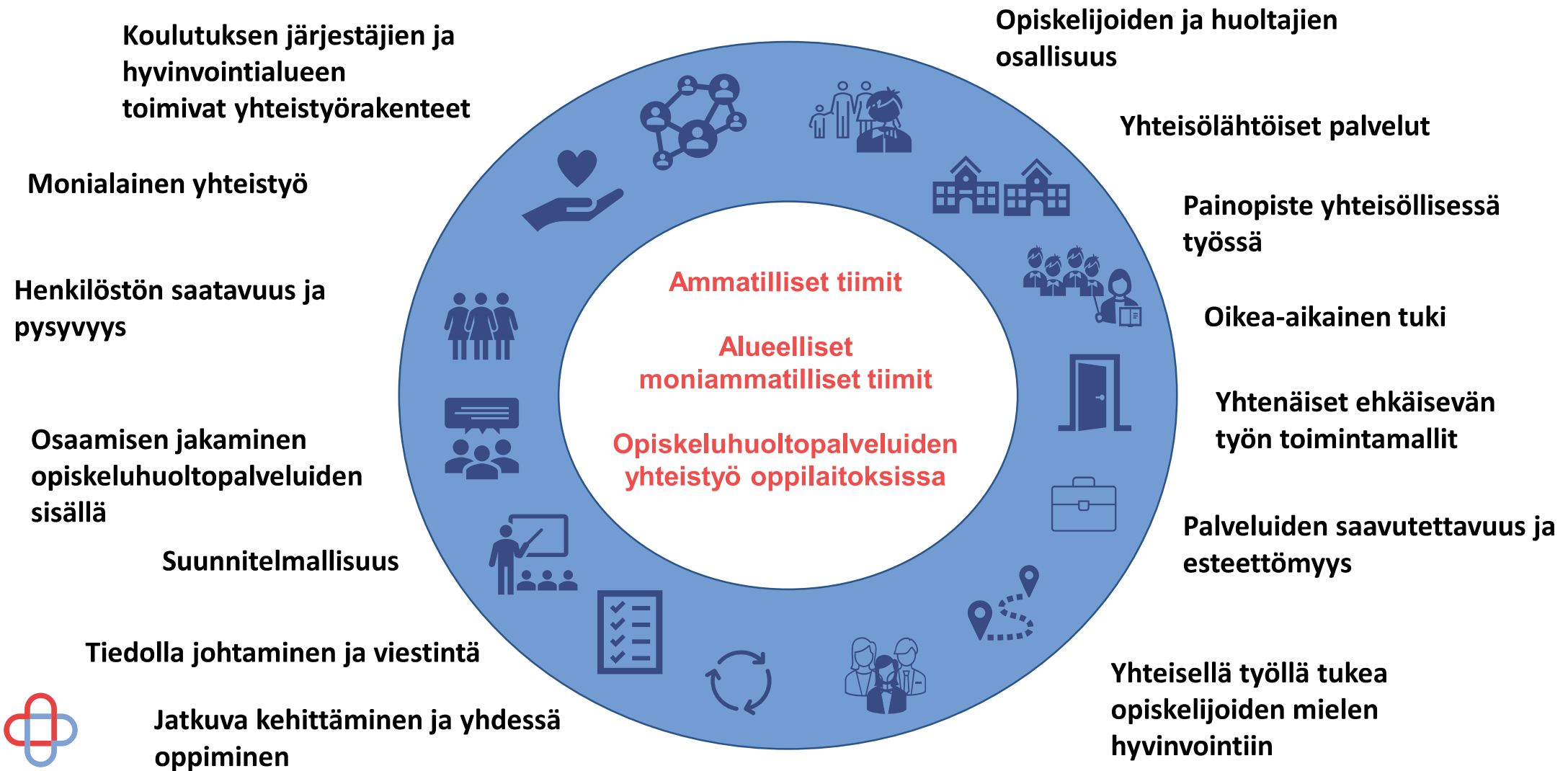
Lapsen oikeuksiin ja tietoon perustuva toimintakulttuuri

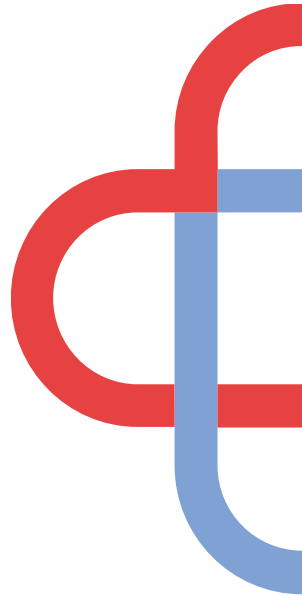
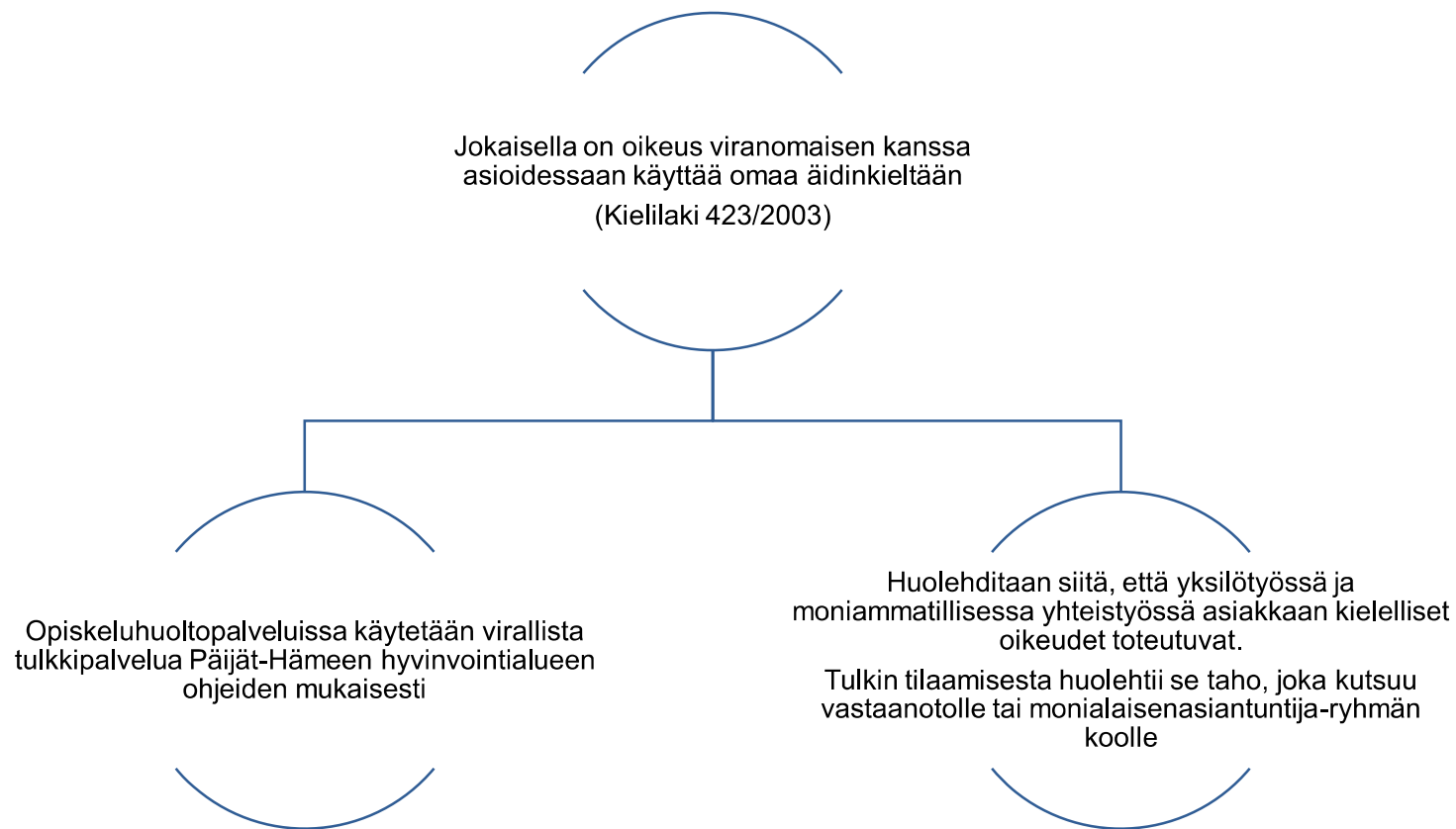
Suunnitelmat

Opiskeluhoiltopalveluiden keskeiset tavoitteet ja toimintaperiaatteet

Opiskelijoiden kielellisten oikeuksien toteutuminen

3. suunnitelma hyvinvointialueen ja koulutuksen järjestäjien välisestä yhteistyöstä opiskeluhuollon kokonaisuuden toteuttamiseksi

Yhteistyö suunnitelman laatimisessa

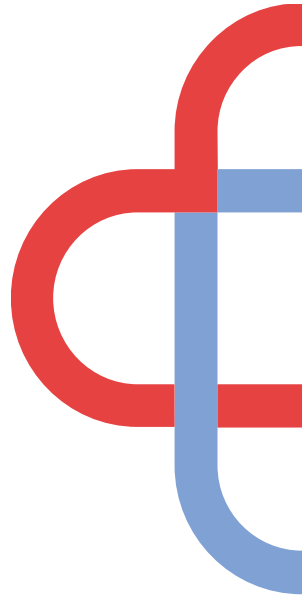
Kuntien ja koulutuksen järjestäjien kanssa käytiin resurssien suunnitteluneuvotteluja keväällä 2023

OOOT-ryhmässä laadittiin yhteinen pohja koulutuksenjärjestäjien opiskeluhoitosuunnitelmille ja työstettiin yhtenäisiä toimintamalleja kevään 2023 ajan

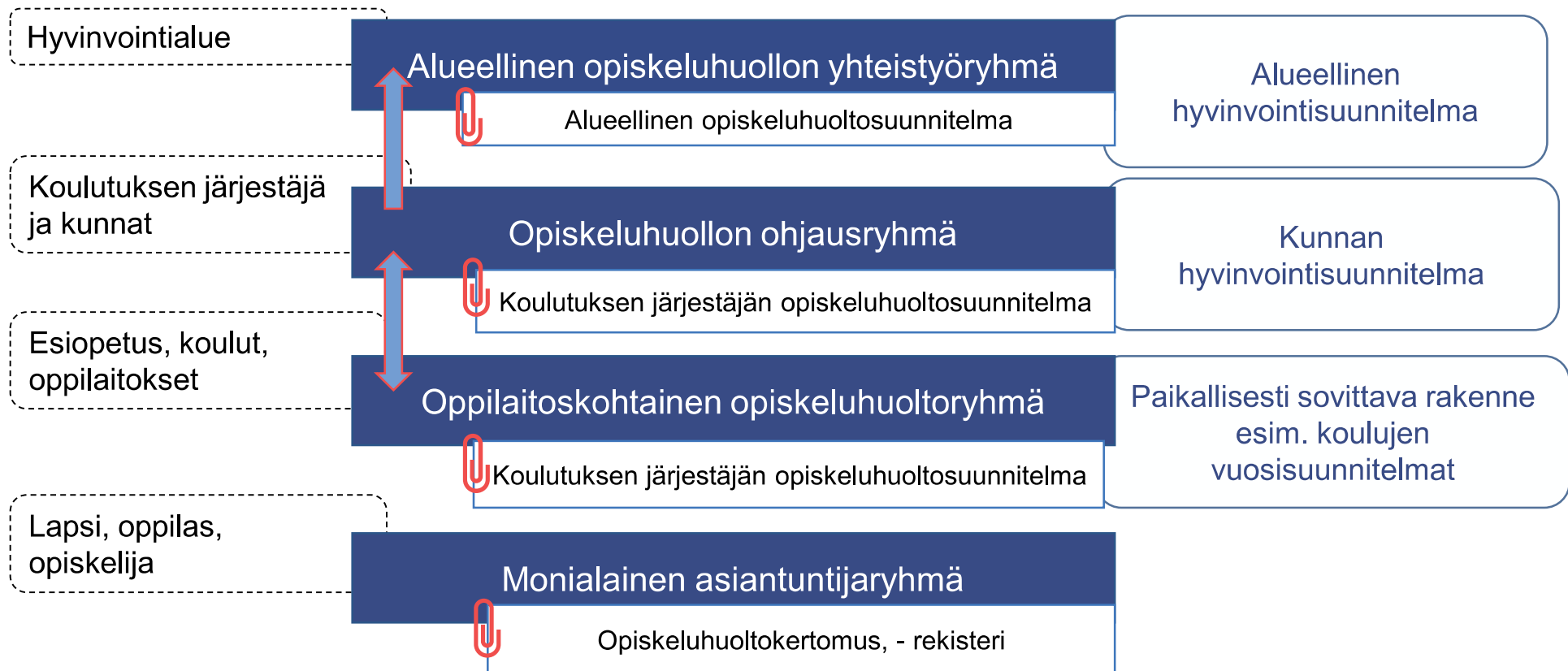
Hyvinvointialueen opiskeluhoitosivustolle koottiin suunnitelmissa hyödynnettävää materiaalia

Hyvinvointialuevalmistelun yhteydessä työstettiin yhteisten periaatteiden sanoittamista

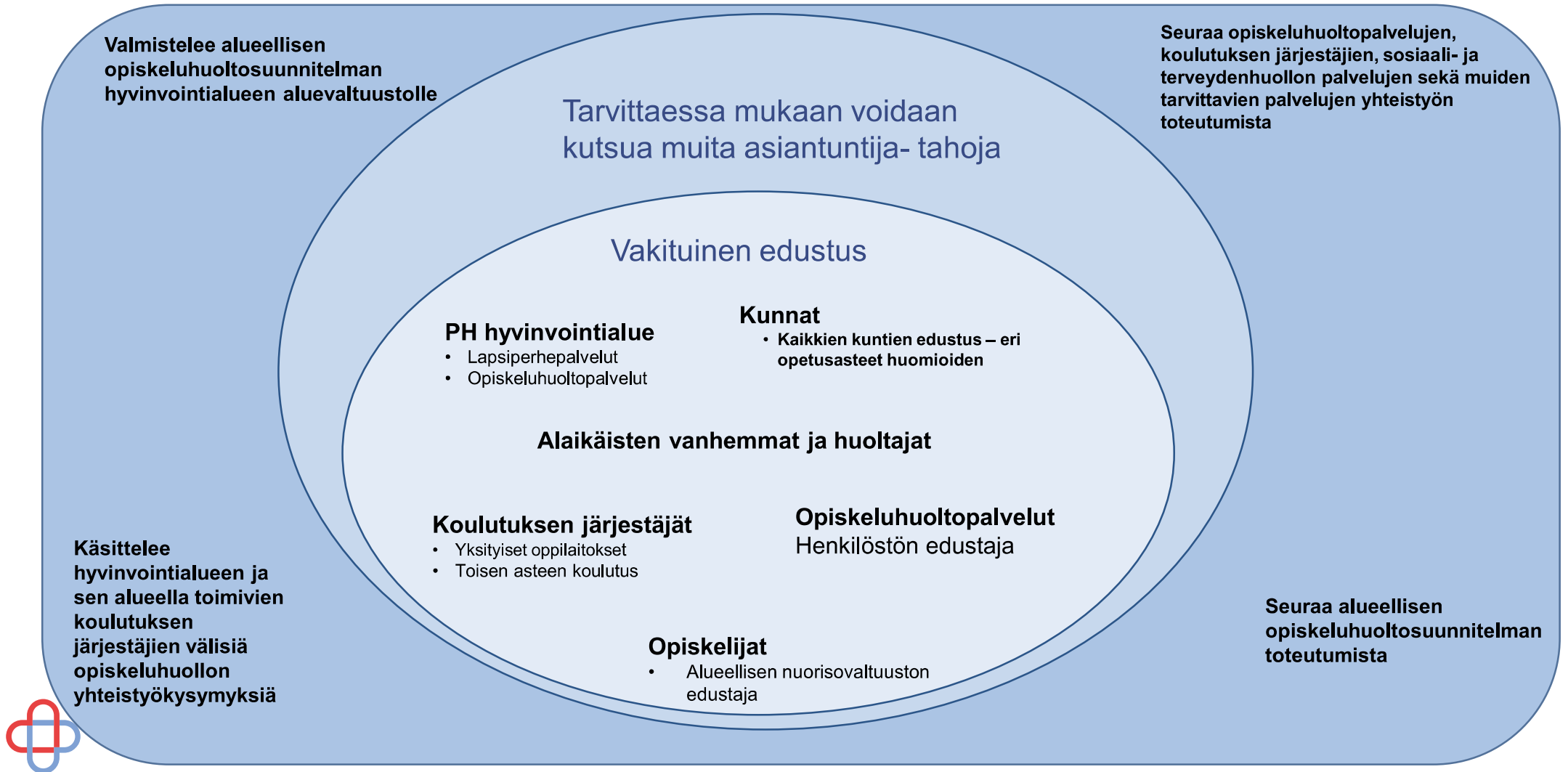
Opiskeluhoitopalveluiden työntekijät osallistuivat koulutuksen järjestäjien suunnitelmien laadintaan

Lain edellyttämä yhteistyö

Päijät-Hämeen hyvinvointialueen opiskeluhuollon yhteistyöryhmä ja sen tehtävät

Muut yhteistyöverkostot

Opiskeluhoitopalveluiden edustajat osallistuvat näihin lakisääteisten ja tässä kuvattujen yhteistyöryhmien toimintaan.

Mikäli kunnista tai koulutuksen järjestäjiltä tulee toivetta muihin ryhmiin osallistumisesta, tätä arvioidaan erikseen yhdessä esihenkilöiden kanssa

Verkostot	Tehtävä
Sivistystoimenjohtajien seudullinen ohjausryhmä	Tehtävänä on yhteisen sivistyspalvelujen toimintastrategian toteuttaminen, yhteisten palveluprosessien jatkuva parantaminen ja olemassa olevan kehittämisverkoston toiminnan vakiinnuttaminen. Päijät-Hämeen alueelle.
Maakunnallisen opiskeluhoollon ja oppimisen tuen yhteistyöryhmä /OOOT-ryhmä	Tehtävänä oppimisen tuen ja opiskeluhoollotyön asioiden yhteiskehittäminen. Päätökset perustuvat yhteiseen näkemykseen ja pohjautuvat lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelman tavoitteisiin. Osallistuminen maakunnallisen lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelman tekemiseen Yhteisten toimintatapojen kehittäminen /opiskeluhoolloryhmän sekä opiskeluhoollon ohjausryhmän työtä ja tehtäviä eri kunnissa. Varmistaa erityistä tukea tarvitsevien lasten ja nuorten osallisuuden yksilöllisen ja yhteisöllisen tuen keinoin (hyvinvointisuunnitelmasta) Jalkauttaminen päihteiden käyttöön puutumiseen yhteiset mallit kouluihin ja oppilaitoksiin (hyvinvointisuunnitelmasta)
Lape ryhmät / lasten ja nuorten hyvinvointiryhmä	Lasten ja nuorten hyvinvointityön kehittäminen ja koordinoiminen kunnassa / alueella.
Opiskeluhoitopalveluiden esihenkilötiimi, johon voidaan kutsua koulutuksen järjestäjän edustaja	Koulutuksen järjestäjien edustajilta tulleiden yhteistyökysymysten käsittely

4. Hyvinvointialueen alueella
sijaitsevien koulutuksen järjestäjien
opiskeluhooltosuunnitelmista ilmenneet
arviot opiskeluhooltopalvelujen
kokonaistarpeesta ja muut mahdollisesti
tarvittavat toimenpiteet

Koulutuksen järjestäjien opiskeluhuoltosuunnitelmat

Suunnitelmissa kuvattiin monia opiskeluhuollon yhteistyökäytäntöjä yhtenevästi. Yhtenäistä suunnitelmissa oli:

- Poissaoloihin puuttuminen
- Opiskeluhuoltopalveluiden kuvauksen kolmio
- Opiskeluhuoltopalveluiden tehtäväkuvaukset
- Päihteiden käyttöön puuttumisen toimintamallit
- Yhteys hyvinvointisuunnitelmiin
- Yksilökohtainen opiskeluhuolto

Resurssitarpeita arvioitu varsin realistisesti, oltaisiin pääosin tyytyväisiä, mikäli sitovat mitoitus ja suositukset toteutuisivat.

Jatkossa viestinnässä kiinnitettävä huomiota:

- Terveystenhuollon toimintamallit (esim. ei sairaanhoitoa kouluterveydenhuollossa, ei päivystysvastaanottoja)
- Monialaisten asiantuntijaryhmien kokoaminen siten, että huolehditaan kaikkien tarvittavien asiantuntijoiden mahdollisuudesta osallistua
- Kurinpitoasioissa monialalainen yhteistyön tekeminen, kun varmistetaan oppilaan riittävä tuen saanti

Henkilöstömitoitukset ja suositukset

Sitova mitoitus yhtä kuraattoria kohden enintään 670 opiskelijaa

Sitova mitoitus yhtä psykologia kohden enintään 780 opiskelijaa

Kouluterveydenhuollon suositus; yksi kokopäiväinen ja ympärivuotinen terveydenhoitaja 460 oppilasta kohti ja yksi lääkäri 2100 oppilasta kohden

Opiskeluterveydenhuollon suositus; yksi kokopäiväinen terveydenhoitaja 570 opiskelijaa kohden ja yksi lääkäri 1800 opiskelijaa kohden

Arviot opiskeluhuoltopalveluiden kokonaistarpeista

Koulutuksen järjestäjien suunnitelmien arvioissa toivottiin resurssien pysymistä ennallaan tai sitovien mitoitusten tai suositusten toteutumista. Vaikka erityistarpeita oli laajasti selvitetty ja kuvattu, arvioitiin pääsääntöisesti mitoitusten mukaisten palveluiden riittävän.

Psykologipalveluita toivottiin lisää suhteessa nykytilanteeseen, mutta ei enempää kuin mitoitusten mukaisesti.

Kuraattoriresurssia on lisätty tällä hetkellä psykologien rekrytointivaikeuksien vuoksi palkkaamalla määräaikaista kuraattoreita. Siitä huolimatta kuntien arvio kuraattoriresurssin tarpeesta oli suurempi kuin nykyinen resurssi.

Resurssien suunnittelussa on huomioitu talousarvion ja kuntien toiveiden lisäksi sitovat mitoitukset ja suositukset

Psykologipalveluiden resurssiin on laskettu syksyllä 2023 aloittanut konsultoiva psykologi.

Kouluterveydenhuollon lääkäripalveluiden arviot puuttuivat useasta suunnitelmasta joten arvio (4,1) jää reilusti alle suositusten (10) sekä sen resurssin (6,7) joka keväällä 2023 on ollut.

Opiskeluterveydenhuollon lääkäripalveluiden arviot (5,68) olivat yli kevään 2023 annetun resurssin (1,86), mutta alle suositusten (7,17).

Esiopetuksen oppilaiden määrä perusopetuksessa noin 2000, joita ei lasketa kouluterveydenhuollon suositus laskelmiin. Neuvolapalveluista annetaan terveydenhoitajan resurssia esiopetuksen terveydenhuoltopalveluihin 2,79 htv verran.

Opiskeluterveydenhuollon 1 mielenterveystyöhön painottunut terveydenhoitaja laskettu mukaan terveydenhoitaja resurssiin (kevät 2023). Laskelmissa ei ole otettu huomioon opiskeluterveydenhuollossa työskentelevää yhtä psykiatrista sairaanhoitajaa.

Liitteenä henkilöstö resurssit sekä oppilas ja opiskelija määrät koulutuksen järjestäjittäin.

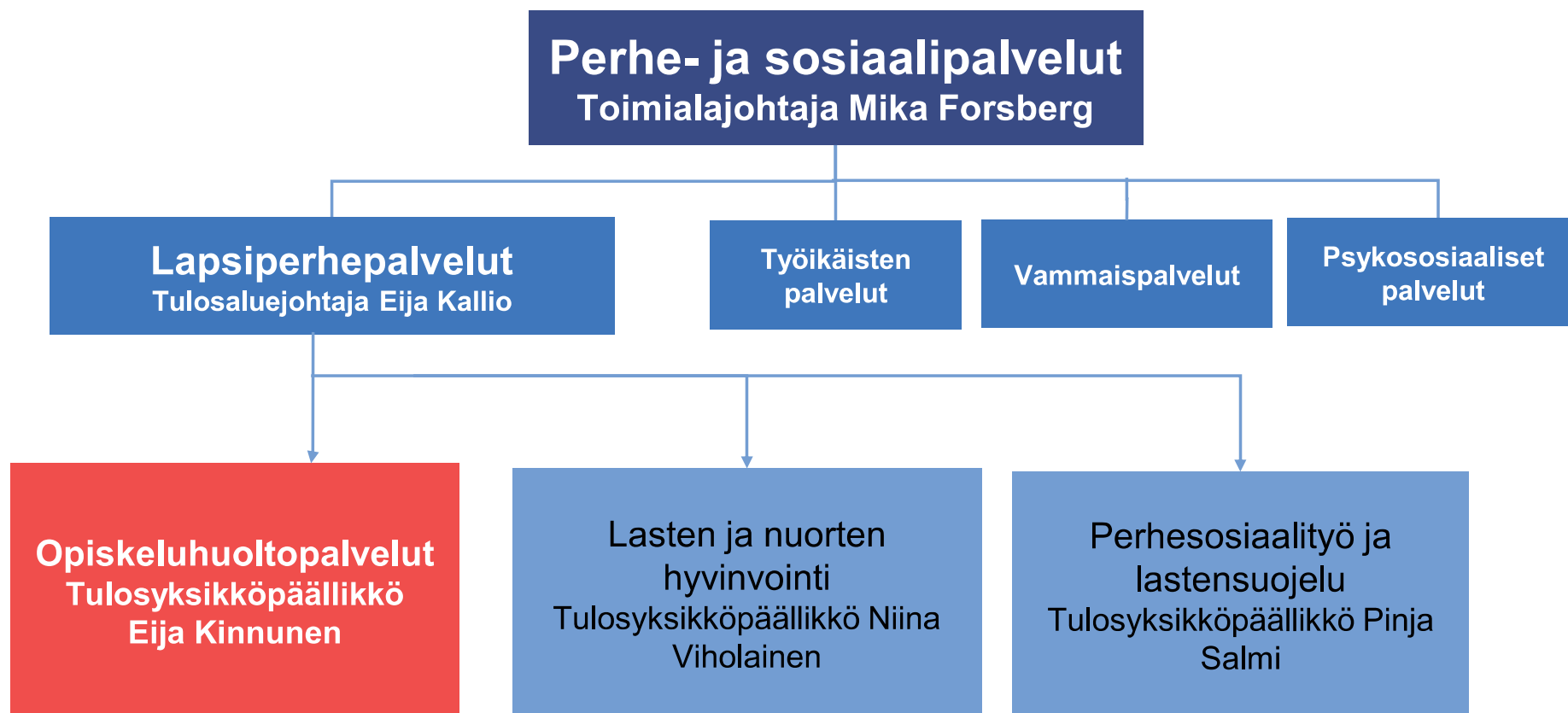
	Sitovat mitoitukset /Suositukset	Resurssi (kevät 2023)	Koulutuksen järjestäjien arviot
Kuraattori (vastaavat kuraattorit lasketaan 0,6 resurssina)	45	48,33 (sis. 3 määräaikaista resurssikuraattoria)	54,59
Vastaava kuraattori	Jokaisen oppilaitoksen käytettävissä	8	
Psykologi	38,7	25,8 + ostopalvelu	34,04
Terveydenhoitaja kouluterveydenhuolto	42,68	38,4	42,05
Terveydenhoitaja opiskeluterveydenhuolto	21,5	17,8	18,67

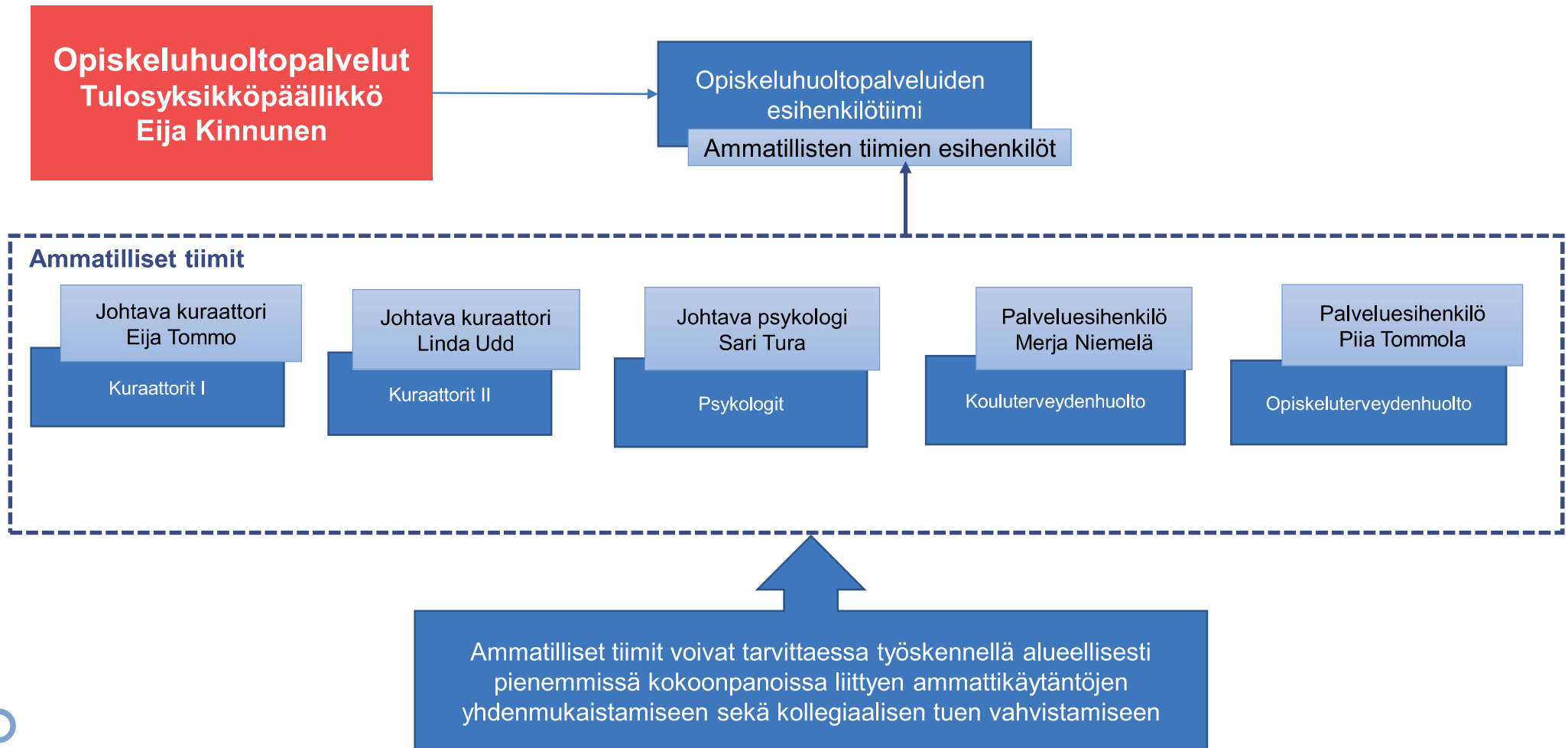
5.suunnitelma opiskeluhoitopalvelujen voimavarojen kohdentamisesta

Perhe- ja sosiaalipalveluiden toimiala

Opiskeluhuoltopalveluiden tuloksyksikkö ja tiimirakenne

Alueelliset moniammatilliset tiimit

Opiskeluhoitopalveluissa toimii alueellisia moniammatillisia tiimejä, joiden tehtävänä on lisätä monialaista yhteistyötä opiskeluhoitopalvelut yksikön sisällä sekä linkittyä oman kuntansa/alueensa hyvinvointityöhön ja toisella asteella oppilaitosten hyvinvointityöhön.

Ammatilliset tiimit

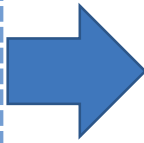
Kuraattorit I

Kuraattorit II

Psykologit

Kouluterveydenhuolto

Opiskeluhoitopalvelut

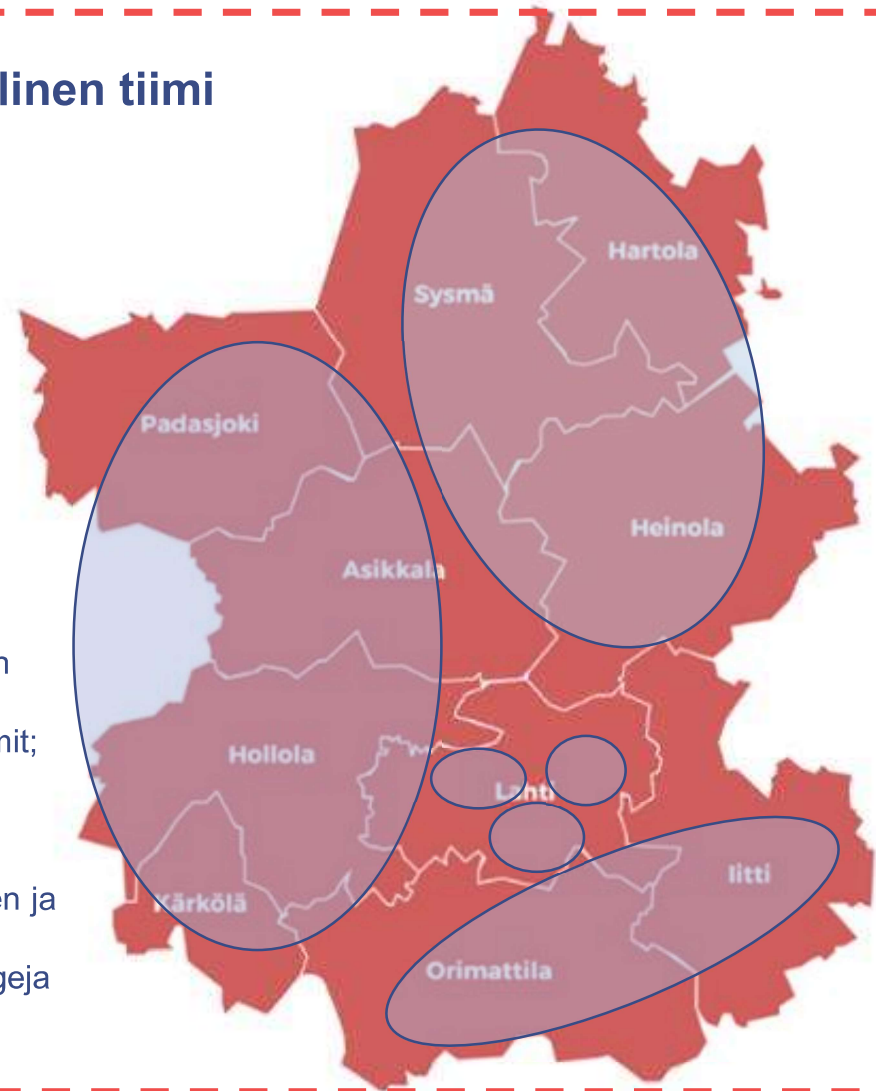
Alueellinen moniammatillinen tiimi

Koostuu määritellyn alueen tai kouluasteen kaikista kuraattoreista, psykologeista sekä koulu- ja opiskeluhoitopalveluiden terveydenhoitajista. Ryhmän koolle kutsujana toimii alueen vastaava kuraattori

Määritellyt alueet

- Heinola – Hartola – Sysmä
- Asikkala – Padasjoki – Hollola – Kärkölä
- Orimattila – Iitti
- Lahti eteläinen, pohjoinen ja itäinen
- Toisen asteen moniammatilliset tiimit; lukio ja ammattikoulutus

Alueellisiin moniammatillisiin tiimeihin osallistuu myös yksityisten oppilaitosten ja Sysmän ulkoistettujen palveluiden opiskeluhoitopalveluiden kuraattoreita, psykologeja ja terveydenhoitajia.

Vastaavan kuraattorin tehtävä moniammatillisessa tiimissä

Tehtävä on **itsenäinen ja vaativa sosiaalityön asiantuntijatehtävä**, jossa sosiaalityöntekijän tietotaidoilla täydennetään organisaation perustehtävää

Palvelu kohdentuu esi-, perus- ja toisen asteen oppilaitosyhteisöihin ja niiden rakenteisiin hyvinvoinnin edistämiseksi.

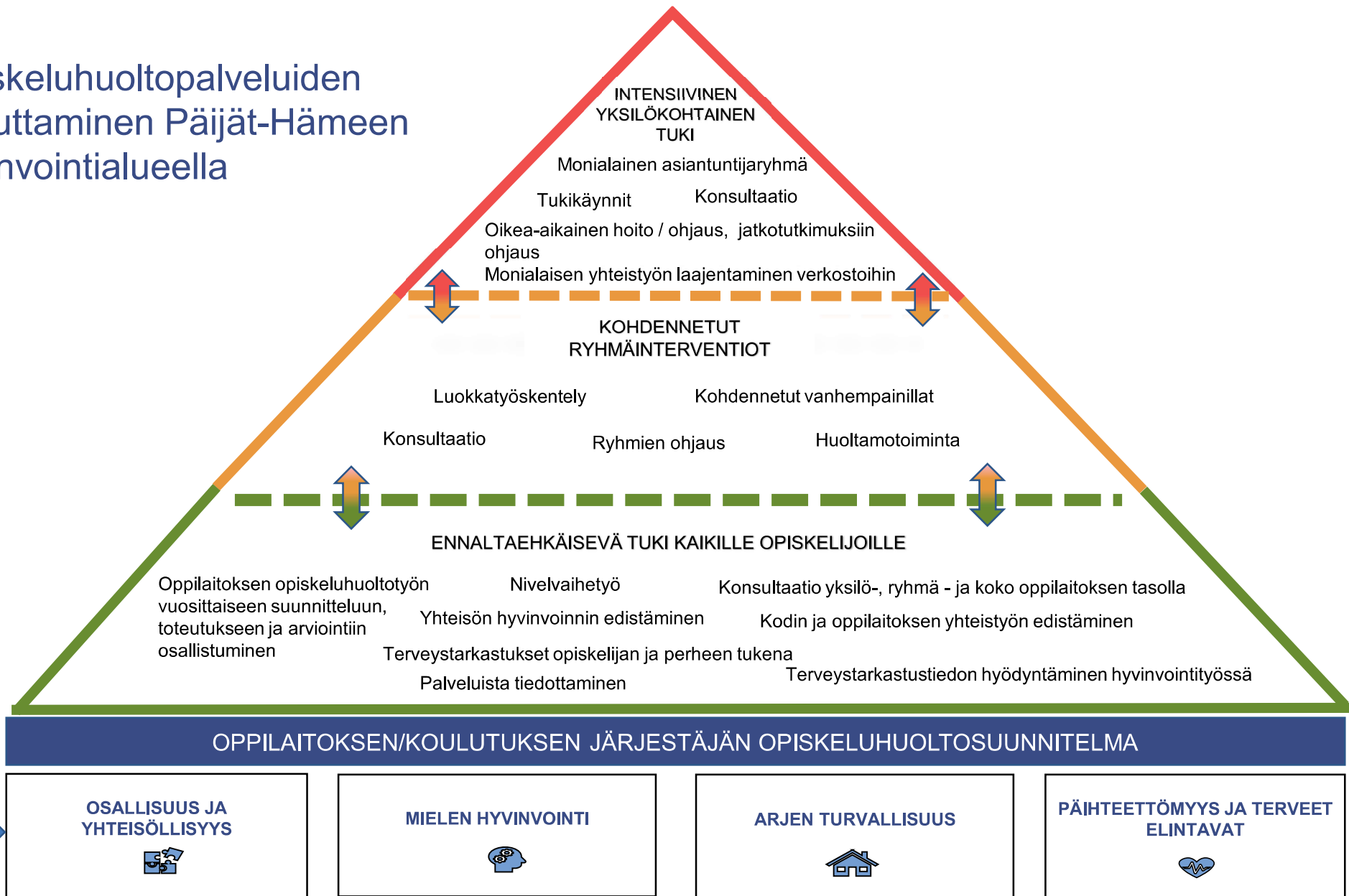
Vastaava kuraattori antaa **sosiaalityön asiantuntijana konsultaatiota** oman tiiminsä jäsenille ja on sillä tavoin kaikkien alueen oppilaitosten käytettävissä

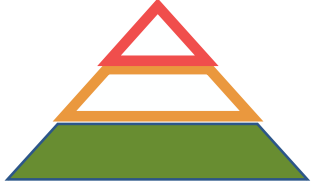
Tehtävään kuuluu oppilaitosyhteisöjen, ryhmien sekä opiskelijoiden ja perheiden **tarpeita vastaavan sosiaalisen tuen kokonaisuuden kehittäminen** yhdessä kuraattoreiden kanssa sekä sen yhteensovittaminen ja arviointi yhdessä muiden toimijoiden kanssa

Sekä opiskelijoiden oikeuksiin ja etuun liittyvää konsultaatiota pyrkien edistämään **opiskelijoiden sivistyksellisiä oikeuksia tukevaa toimintakulttuuria** alueensa oppilaitoksissa

Opiskeluhoiltopalveluiden toteuttaminen Päijät-Hämeen hyvinvointialueella

ENNALTAEHKÄISEVÄ TUKI KAIKILLE OPIKELIJOILLE

Yhteisön hyvinvoinnin edistäminen

Kodin ja oppilaitoksen yhteistyön edistäminen

Oppilaitoksen opiskeluhoitotyön vuosittaiseen suunnitteluun, toteuttamiseen ja arviointiin osallistuminen

Palveluista tiedottaminen

Konsultaatio yksilö-, ryhmä - ja koko oppilaitoksen tasolla

Terveystarkastustiedon hyödyntäminen hyvinvointityössä

Opiskelijoiden osallistaminen hyvinvointiedon tuottamiseen (Mitä kuuluu kysely)

Nivelvaihtely

KURAATTORI

sosiaalihuollon asiantuntijuus

ohjaus ja neuvonta/yhteisösosiaalityö

yksilön perheen ja yhteisön toimintakyvyn, sosiaalisen hyvinvoinnin, turvallisuuden ja osallisuuden edistäminen ja ylläpitäminen

Oikeudenmukaisuuden edistäminen/rakenteellinen sosiaalityö

PSYKOLOGI

psykologin asiantuntijuus suhteessa yhteisö- ja ryhmätasojen ilmiöihin, ongelmiin, rakenteisiin ja toimintakäytänteisiin

psykkisen hyvinvoinnin ja turvallisuuden suunnitelmallinen edistäminen ja tukeminen

koulunkäynnin, opiskelun ja oppimisen sekä myönteisen opiskeluilmapiirin suunnitelmallinen edistäminen ja tukeminen

KOULU- JA / OPIKELUTERVEYDENHUOLTO

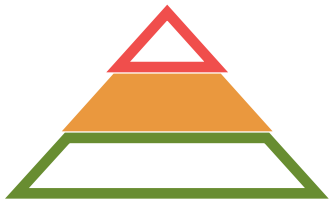
Terveystarkastuksen asiantuntijuus

Kouluterveydenhuollossa oppilaan/opiskelijan kasvun ja kehityksen sekä oppilaan terveyden ja hyvinvoinnin edistäminen, vuosittaiset sekä yksilöllisen tarpeen mukaiset terveystarkastukset, vanhemmuuden tuki, luokkayhteenvedot

Opiskeluterveydenhuollossa terveyden ja hyvinvoinnin sekä opiskelukyvyn seuraaminen ja edistäminen, johon sisältyvät lukion ja ammatillisen oppilaitoksen opiskelijoille kaksi määräaikaista terveystarkastusta ja kaikille opiskelijoille terveystarkastukset yksilöllisen tarpeen mukaisesti

Oppilaitosympäristön terveellisuuden ja turvallisuuden sekä kouluyhteisön hyvinvoinnin edistäminen sekä seuranta kolmen vuoden välein

KOHDENNETUT RYHMÄINTERVENTIOT

Toimintamalleja:

- **Luokkatyöskentely**
- **Pienryhmätoiminta**
- **Kohdennetut vanhempainillat**
- **Opiskeluhooltamo**
- **Konsultaatio**

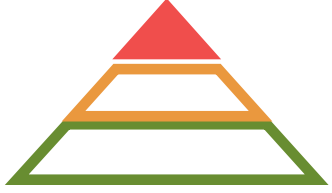
KURAATTORI, PSYKOLOGI, KOULU- JA OPISKELUTERVEYDENHUOLLON TERVEYDENHOITAJA

Monialaiseen, yksilö- ja yhteisötason tietoon perustuva ryhmätason työskentely oppilaitoksen henkilökunnan tukena

Avoin ja osallistava asiantuntijuus, monialainen suunnitelmallinen yhteistyö, oppilaiden/opiskelijoiden ja perheiden osallistaminen (yhteistyökumppanuus)

Oppilaitoksen toimintaan integroituminen, tuki yksilölle ympäristössään (yhteisön, vertaisten ja osallisuuden merkitys)

INTENSIIVINEN YKSILÖKOHTAINEN TUKI

Monialainen asiantuntijaryhmä:

- systeeminen työote
- suunnitelmallinen yhteistyö
- tuen tarpeen arviointi

Tukikäynnit

- psykososiaalinen tuki
- lyhyet strukturoidut interventiot

Konsultaatio

Oikea-aikainen ohjaus jatkotutkimuksiin/muihin palveluihin

Monialaisen yhteistyön laajentaminen verkostoihin

KURAATTORI

Oppilaiden/opiskelijoiden ja perheiden neuvontaa, ohjausta ja tukea palvelujen käytössä

yhteistyö eri tukimuotojen yhteensovittamisessa kokonaisvaltaisen tuen saamiseksi

lapsen/asiakkaan edun näkökulma sosiaaliohjaus

voimavarakeskeinen ote

Yksilön ja yhteisön psykososiaalisen tuen yhteensovittaminen

Yksilön tukeminen ryhmä/yhteisötason menetelmin

PSYKOLOGI

oppilaiden, opiskelijoiden ja perheiden tukeminen kehitykseen, psyykkiseen terveyteen ja hyvinvointiin liittyvissä kysymyksissä

psyykkistä hyvinvointia tukeva, edistävä ja palauttava keskustelutuki sekä muu työskentely lasten, nuorten ja perheiden kanssa

kehityksessä, koulunkäynnissä, opiskelussa ja oppimisessa esiin tulevien haasteiden selvittely ja arviointi, tarvittaessa psykologin tutkimus

arvioiden pohjalta tarpeelliseksi koettujen tukimuotojen ja toimenpiteiden suosittelu, suunnittelu ja toteuttaminen yhdessä muun koulun henkilökunnan kanssa

KOULU- JA / OPISKELUTERVEYDENHUOLTO

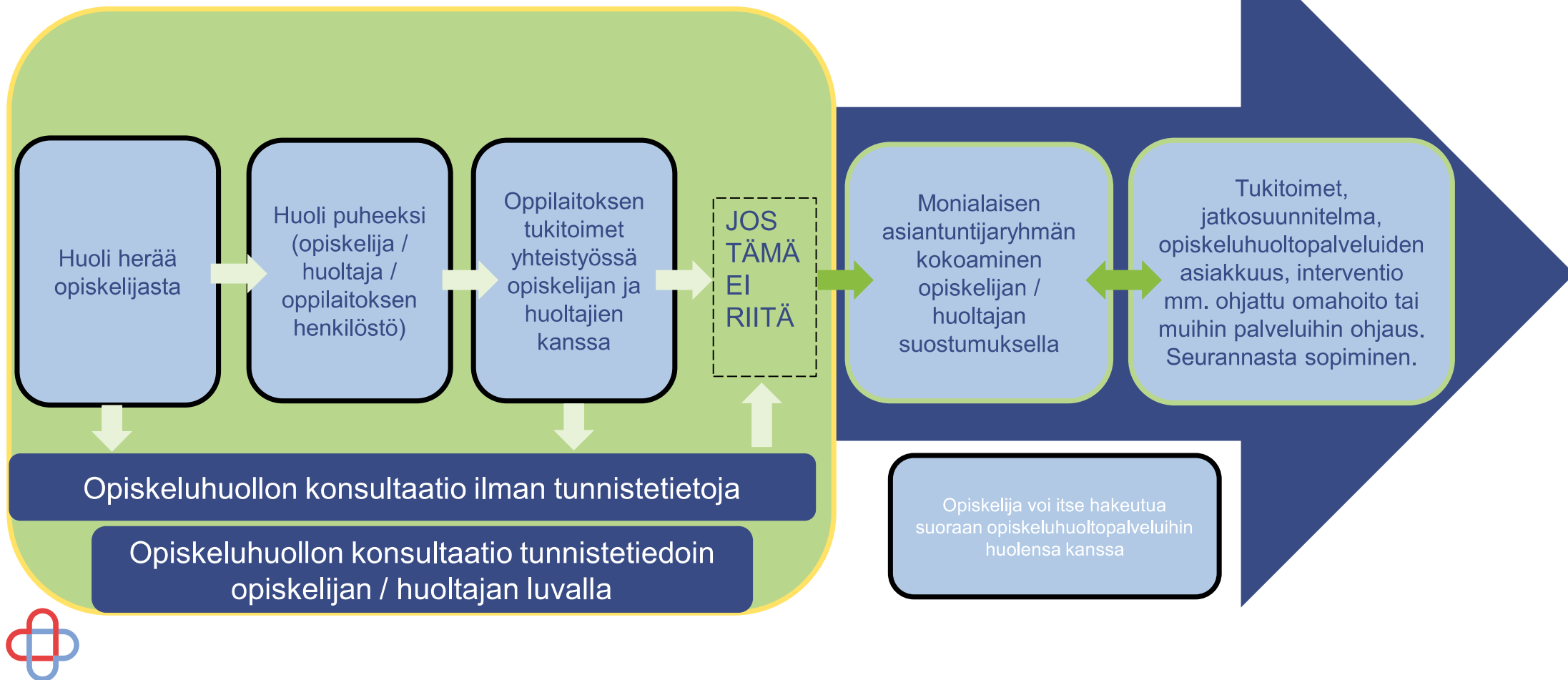
oppilaan/opiskelijan ja perheen tuen tarpeen varhainen tunnistaminen ja tuen järjestäminen oikea-aikaisesti, kasvun ja kehityksen tuki

Oikea-aikainen hoito ja jatkotutkimuksiin ohjaus opiskeluterveydenhuollossa

Kun huoli herää – kaikki asteet

Voimavarojen kohdentamisen periaatteet

Sitovat mitoitukset ja suositukset

Resurssit suunnitellaan **sitovien mitoitusten ja suositusten pohjalta** huomioiden mahdollisuuksien mukaan koulutuksen järjestäjien arviot palveluiden tarpeesta, etäisyydet ja muut erityistarpeet (esim. ilmiöt) kouluissa ja oppilaitoksissa sekä palveluiden yhdenvertainen saatavuus. Palveluiden yhtenäistämisestä laaditaan kuvaus jokaisessa ammattiryhmässä.

Monitasoinen palveluiden toteuttaminen

Palvelut on kuvattu kolmiomallilla. Opiskeluhuollon palveluissa toteutetaan sekä ennaltaehkäisevää tukea kaikille opiskelijoille, kohdennettuja ryhmäinterventioita että intensiivistä yksilökohtaista tukea.

Koulutuksen järjestäjien suunnitelmat ja väestökehitys

Palveluita suunnitellaan koulutuksen järjestäjän / oppilaitoksen opiskeluhoitosuunnitelmaan pohjautuen ja huomioiden väestökehityksen ennusteet (ml. maahanmuuttajat).

Palveluiden toteutuminen

Palveluiden toteutumista mitataan mm. seuraavilla mittareilla; kuraattori- ja psykologipalveluiden määräaikojen toteutuminen, terveystarkastusten toteutuminen, avovastaanottotoiminnan toteutuminen koulu- ja opiskeluterveydenhuollossa, hoitotakuu opiskeluterveydenhuollossa.

Psykologivoimavarojen kohdentamisen periaatteet

Psykologin kelpoisuusvaatimuksena on terveydenhuollon ammattihenkilöistä annetun lain (559/94) mukainen laillistus.

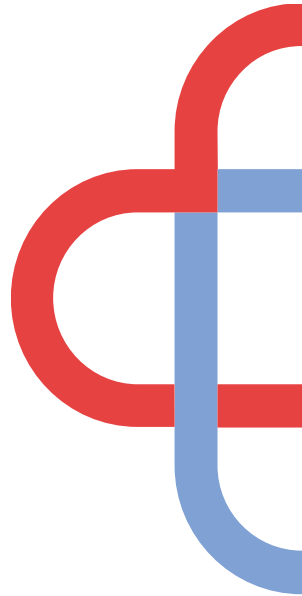
Psykologi osallistuu opiskeluhoitotyöhön oman alansa asiantuntijana sekä yksittäisen oppilaan että koko yhteisön hyvinvointiin liittyvissä asioissa. Psykologi voi olla mukana suunnittelemassa koko yhteisön tai yksittäisen ryhmän hyvinvointia tukevia toimenpiteitä.

Psykologin työn tavoitteena on tukea oppilaiden oppimista ja hyvinvointia psykologisten arviointi-, konsultaatio- ja neuvontapalvelujen avulla. Psykologin työ sisältää oppilaan oppimisvaikeuksien, erilaisten koulunkäyntivaikeuksien ja psyykkisen tilanteen arviointia sekä tukitoimien suunnittelua ja toteuttamista yhteistyössä oppilaan lähiverkoston ja tarvittavan yhteistyöverkoston kanssa. Psykologit ohjaavat tarvittaessa perheitä koulun ulkopuolisten tukitoimien piiriin.

Psykologipalveluiden järjestämisessä pyritään noudattamaan lakiin kirjattua sitovaa mitoitusta 780 opiskelijaa/työntekijä (laskennallinen tarve psykologiresurssille 38/ 4.9.23 tilanteen mukaan puuttuu 13 psykologia)

Oppilaitoksissa, joissa ei ole rekrytointivaikeuksien vuoksi omaa psykologia, palvelut turvataan seuraavalla tavalla:

- erikseen nimetty **konsultoiva psykologi jokaisessa koulussa ja oppilaitoksessa**
- psykologin **tutkimukset toteutetaan ostopalveluna** Päijät-Hämeen hyvinvointialueella yhdessä laadittujen tutkimuskriteerien mukaan
- **konsultoivaa psykologityötä ostopalveluna** silloin kun laajaa tutkimusta ei tarvita, mutta psykologin arvio esim. ADHD-lääkitysarviota varten tarvitaan (ohjaus omien konsultoitavien psykologien kautta)
- alueen pienimpiin kuntiin ostetaan psykologin **yksilökohtaista työtä** 1 päivä viikossa
- muita opiskeluhoitopalveluita on **kuraattoriresurssin osalta vahvistettu** niillä alueilla, joilta puuttuu useita psykologeja

Kuraattorivoimavarojen kohdentamisen periaatteet

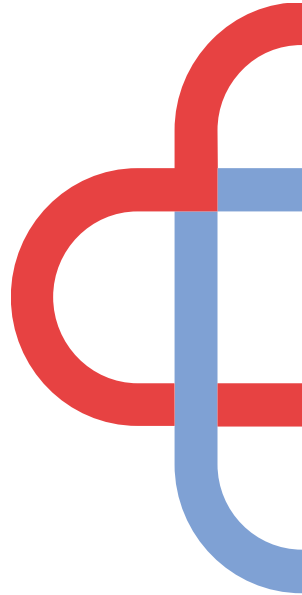
Kuraattoripalvelut toteutetaan sitovien mitoitusten pohjalta (670 opiskelijaa/työntekijä). Lisäksi huomioidaan koulutuksen järjestäjien arviot palvelujen tarpeesta sekä erityispiirteet esim. psykologiresurssi.

Kuraattoripalveluja toteutetaan ehkäisevänä työnä noudattaen sosiaalihuollon velvoitteita.

Turvataan riittävästi aikaa yhteisölliseen työhön oppilaitosyhteisöjen sosiaalisen eheyden edistämiseksi. Painopiste mielen hyvinvoinnin edistämisessä sekä ahdistuksen ja masennuksen ehkäisemisessä yhteisö- ja ryhmätason menetelmin.

Tarjotaan opiskelijoille ja perheille helposti saatavilla olevaa neuvontaa ja ohjausta sekä tukea palvelujen käytössä. Keskeistä on monialainen ja verkostoituva yhteistyö eri tukimuotojen yhteensovittamiseksi

Päijät-Hämeen Hyvinvointialueella on määritelty vastaavan kuraattorin tehtäviin käytettäväksi 1-2 päivää viikossa.

Terveydenhoitajavoimavarojen kohdentamisen periaatteet koulu- ja opiskeluterveydenhuollossa

Terveydenhoitajan kelpoisuusvaatimuksena on terveydenhuollon ammattihenkilöstä annetun lain (559/94) mukainen laillistus. Koulu ja opiskeluterveydenhuoltoa tuottavat terveydenhoitaja sekä lääkäri.

Kouluterveydenhuollossa mitoitus suosituksessa on erityisesti huomioitu tehtävän sisältävän lakisääteisten terveystarkastusten toteuttamisen asetuksen 338/2011 mukaisesti, yksilöllisiin tarpeenmukaisiin käynteihin varatun ajan riittävyys, mahdollisuus tarpeenmukaiseen monialaiseen työhön, terveystarkastusten koordinoinnin vaatima aikaresurssi, aiempiin potilasasiakirjoihin ja muihin esitetoihin perehtymiseen ja kirjaamiseen tarvittava aika määräaikaisissa terveystarkastuksissa, kouluterveydenhuollon ammattilaisten yhteisöllinen opiskeluhoitotyö. (THL Lastenneuvolan ja kouluterveydenhuollon henkilöstömitoitussuositukses 2023)

Opiskeluterveydenhuollon mitoitus suosituksessa on huomioitu tehtävän sisältävän asiantuntijuuden oppilaitosten yhteisöllisessä työssä; monialaisen yhteistyön, opiskeluhoitotyön ensisijaisesti yhteisöllisen työn menetelmin, terveystarkastukset ja niiden koordinoinnin vaatima aikaresurssi, terveydenhoitokäynnit ja sairausvastaanottokäynnit mukaan lukien mielenterveyspalvelut (STM Opiskeluterveydenhuollon opas 2021).

Opiskeluterveydenhuollossa mielenterveyspalveluita tuottaa myös psykiatrinen sairaanhoitaja sekä määräaikaisena vuoden 2023 alusta terveydenhoitaja jonka tehtäväkuvassa on painotus mielenterveystyöhön.

Resurssien sekä toiminnan suunnittelussa otetaan huomioon palveluiden saatavuus; Terveydenhoitajan työaika koulu- ja opiskeluterveydenhuollossa on järjestettävä siten, että opiskelija voi tarvittaessa päästä terveydenhoitajan vastaanotolle myös ilman ajanvarausta (oppilas- ja opiskeluhoitolaki 17§). **Sen lisäksi opiskelijalle on järjestettävä mahdollisuus saada arkipäivisin virka-aikana saman päivän aikana yhteys** opiskeluterveydenhuoltoon (terveydenhuoltolaki 51§, opiskeluhoitolaki 17§). Opiskeluterveydenhuollon palvelut on oltava saatavilla ainakin arkipäivisin päiväsaikaan.

Paikallisesti on sovittu, että koulujen ja oppilaitosten erityispiirteet pyritään huomioimaan terveydenhoitajien voimavarojen kohdentamisessa

Esiopetuksessa olevien lasten terveydenhoitaja **palvelut tuotetaan neuvolapalveluissa**. Hyvinvointialueen on järjestettävä alueensa raskaana olevien naisten, lasta odottavien perheiden sekä alle oppivelvollisuusikäisten lasten ja heidän perheidensä neuvolapalvelut (15§ terveydenhuoltolaki).

Lääkäripalvelut koulu- ja opiskeluterveydenhuollossa

Kouluterveydenhuollolla tarkoitetaan terveydenhuoltolain (1326/2010) 16 §:n mukaista kouluterveydenhuoltoa ja opiskeluterveydenhuollolla mainitun lain 17 §:n mukaista opiskeluterveydenhuoltoa. Koulu- ja opiskeluterveydenhuoltoa toteuttavat terveydenhoitaja ja lääkäri.

Määräaikaiset terveystarkastukset on järjestettävä oppilaalle terveystarkastus jokaisella vuosiluokalla; **ensimmäisellä, viidennellä ja kahdeksannella vuosiluokalla tarkastuksen on oltava laaja**

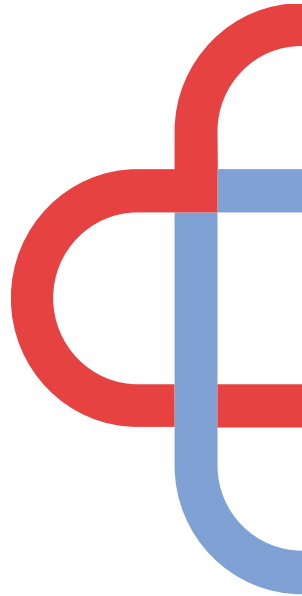
- opiskelijalle, joka opiskelee 3 §:n 1 momentin 1—4 kohdassa tarkoitetussa oppilaitoksessa tai 10 kohdassa tarkoitetussa muussa kuin ammattikorkeakoulututkintoon johtavassa koulutuksessa, ensimmäisenä opiskeluvuonna terveydenhoitajan tarkastus ja **ensimmäisenä tai toisena opiskeluvuonna lääkärintarkastus**, jollei lääkärintarkastusta ole tehty opiskelijaksi hyväksymisen yhteydessä; lääkärintarkastus tulee kuitenkin aina järjestää ensimmäisenä opiskeluvuonna opiskelijalle, joka on erityisopetuksessa tai jonka terveydentilan ja opiskelukyvyn selvittäminen on tarpeellinen opiskelualan tai tulevan ammatin vuoksi. (valtionneuvoston asetus neuvola, koulu ja opiskeluterveydenhuollosta 9§)

Päijät-Hämeen hyvinvointialueen avosairaanhoito järjestää opiskeluhuollon lääkäripalvelut Asikkalan, Heinolan, Hollolan, Orimattilan ja Padasjoen alueella. Harjun terveys Oy vastaavasti huolehtii Lahden, Hartolan, Iitin ja Kärkölen sekä Terveystalo Sysmän alueen lääkäripalveluista.

Lääkärin työnkuvaan kuuluvat laajat terveystarkastukset, yksilöllisen tarpeen mukaiset vastaanotot sekä kouluterveydenhuoltoon alueellisen käytännön mukaan tarkkaavaisuushäiriölääkehoidon seuranta sekä yökastelu.

Opiskeluterveydenhuollossa tarjotaan yleislääkäritasoisia sairaanhoitopalveluja, mutta ellei sairaanhoitovastaanottoa voida järjestää, ohjataan opiskelija sote-keskukseen.

Lääkäri osallistuu opiskeluhuollon palaveriin tarvittaessa mahdollisuuksien mukaan.

Asiakastietojärjestelmät ja Kanta-integraatio

Opiskeluhoitoa toteuttavat terveydenhuollon ammattihenkilöt kirjaavat opiskelijan yksilökohtaista työtä koskevat tiedot potilasasiakirjoihin, joiden käsittelystä säädetään potilaan asemasta ja oikeuksista annetun lain (785/1992) 12 §:ssä. Opiskeluhoitoa toteuttavat kuraattorit kirjaavat opiskelijan yksilökohtaista työtä koskevat tiedot sosiaalihuollon asiakasasiakirjoihin, joiden käsittelystä säädetään sosiaalihuollon asiakkaan asemasta ja oikeuksista annetussa laissa (812/2000). Opiskeluhoollon kuraattorin kirjaamisessa noudatetaan sosiaalihuollon asiakasasiakirjoista annettua lakia (254/2015).

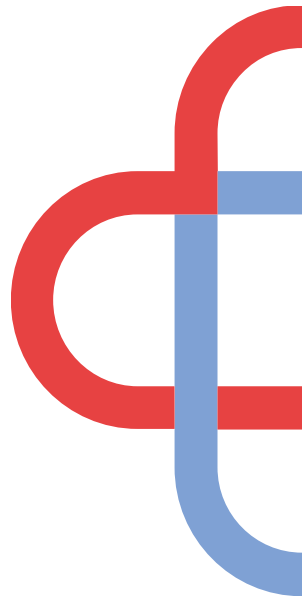
Päijät-Hämeen hyvinvointialueella terveydenhoitajat kirjaavat asiakaskäyntien tiedot Terveys LifeCare potilastietojärjestelmään, jossa on Kanta-integraatio kirjausten siirtymiseksi OmaKantaan. Psykologit siirtyvät käyttämään Terveys LifeCare potilastietojärjestelmään ja Kuraattorit siirtyvät käyttämään SosiaaliLifeCare-asiakastietojärjestelmää 1.8.2024 alkaen, jonka jälkeen kirjaukset siirtyvät Kanta-arkistoon.

Alaikäisen itsenäisen päätöskyvyn arviointi terveydenhuollossa

Terveydenhuollon palveluissa tulee selvittää alaikäisen lapsen ja nuoren mielipide hoitoonsa aina, kun se hänen ikäänsä ja kehitystasoonsa nähden on mahdollista. Alaikäinen voi päättää hoidostaan silloin, kun terveydenhuollon ammattihenkilö arvioi, että hän ikänsä ja kehitystasonsa perusteella on kykenevä asian vaatimaan päätöksentekoon. Laki ei tunne mitään päätöskykyisyyden ikärajaa, vaan ammattilainen tekee arvion aina tapauskohtaisesti huomioiden asian laadun.

Alaikäisen potilaan mielipide hoitotoimenpiteeseen on selvitettävä silloin, kun se on hänen ikäänsä ja kehitystasoonsa nähden mahdollista. Jos alaikäinen ikänsä ja kehitystasonsa perusteella kykenee päättämään hoidostaan, häntä on hoidettava yhteisymmärryksessä hänen kanssaan. Jos alaikäinen ei kykene päättämään hoidostaan, häntä on hoidettava yhteisymmärryksessä hänen huoltajansa tai muun laillisen edustajansa kanssa. (Laki potilaan asemasta ja oikeuksista 785/1992, 7 §)

Omakannan tietojen näkyminen oikein edellyttää, että ammattilainen **kirjaa jokaisella käynnillä** tai hoitojaksolla rakenteisesti alaikäisen **päätöskyvyn ja päätöskykyisen alaikäisen tahdon luovuttaa tietoja huoltajalle**. Kun terveydenhuollon ammattihenkilö arvioi alaikäisen olevan kykenevä päättämään itsenäisesti sen hetkisestä hoidostaan, hän tiedustelee aina myös alaikäisen tahtoa luovuttaa tiedot huoltajilleen Omakannassa. (Alaikäisen itsenäisen päätöskyvyn arviointi terveydenhuollossa – THL)

6.Toimenpiteet alueellisen opiskeluhuoltosuunnitelman toteuttamiseksi ja seuraamiseksi

Opiskeluhooltopalvelujen alueellinen toteuttaminen ja seurannan suunnitelma rakentuu Päijät-Hämeessä eri ikäryhmiä koskevien suunnitelmien taustalla oleviin hyte-kärkiin sekä hyvinvointialueen palvelustrategiaan.

Opiskeluhooltopalveluiden henkilöstö linkittyy kuntien hyvinvointisuunnitelmiin ja hyvinvointityön kokonaisuuteen alueellisten moniammatillisten tiimien kautta.

Palveluissa asiointia ja ohjautumista kehitetään yhdessä asiakkaiden ja asukkaiden kanssa

Yhteisöllinen toimintakulttuuri työyhteisössä ja reilu johtaminen

OPISKELUHUOLTOPALVELUJEN ALUEELLISEN TOTEUTTAMISEN TAVOITTEET	TOIMENPIDE	MITTARIT / SEURATTAVAT INDIKAATTORIT
Opiskeluhoitoa suunnitellaan oppilaitoskohtaisten kyselyjen ja kouluterveyskyselyiden pohjalta, osallistaen opiskelijat ja huoltajat	Opiskeluhoollon ohjausryhmä sopii opiskelijoiden ja huoltajien osallisuuden periaatteista opiskeluhoollon suunnittelussa (esim. miten opiskelijat osallistuvat opiskeluhooltosuunnitelmien laadintaan) Opiskeluhooltopalveluista viestitään yhdenmukaisesti Laajojen terveystarkastusten yhteenvedot käsitellään OHR: ssä	Opiskeluhooltoryhmien itsearviointi Kouluterveyskyselyn tulokset: osallisuuden kokemukset
Oppilaiden ja opiskelijoiden yhteisöön kuulumisen tunne vahvistuu ja yksinäisyys vähenee	Kaikissa kouluissa ja oppilaitoksissa kyselyt opiskelijoille ja niiden pohjalta räätälöidyt toimenpiteet Koululäsnäolon tukeminen; SKY-hankkeessa kehitetty toimintamalli käytössä kouluissa, poissaoloihin puuttuminen systemaattista oppilaitoksissa	Kouluterveyskysely: Luokkayhteisö, yksinäisyys Pitkittyneiden poissaolojen määrä
Opiskelijan ja perheen osallisuuden vahvistaminen yksilökohtaisessa työssä	Monialaisten asiantuntijaryhmien laadullinen kehittäminen	Asiakaskokemukset
Yhteisölähtöiset palvelut	Opiskeluhoollon palveluiden suunnittelussa huomioidaan koulujen ja oppilaitosten tarpeet	Opiskeluhooltoryhmien itsearviointi
Työn painopiste yhteisöllisessä työssä	Esimerkiksi konsultaatio, luokkatyö, nivelvaihtely, kiusaamisen vastaiset menetelmät, kummi- ja tukioppilastoiminta, ryhmäterveystarkastukset, opiskeluhooltamot Ammatilliset ja moniammatilliset tiimit Opiskeluhooltohenkilöstä osana oppilaitos yhteisöjä Johtotiimin työn kehittäminen, valmennusohjelmat	Opiskeluhooltoryhmien itsearviointi Yhteisöllisen työn määrä tilastoissa Työhyvinvointikysely

- Asiakkaiden omaehtoiisiin ratkaisuihin, kevyisiin ja ennaltaehkäiseviin palveluihin ohjautumista on vahvistettu**
- Yhtenäinen helposti saavutettava digitaalinen kanava kaikelle asiointille on laajasti asiakkaiden käytössä**
- Erityistason ja perustason osaaminen täydentävät toisiaan moniammatillisessa yhteistyössä**
- Kehittyvät osaajat**
- Ympäristökuormaa vähentävä palvelutuotanto**
- Integroidut sote- ja perhekeskusmallit ovat maakunnallisesti toiminnassa**

OPISKELUHUOLTOPALVELUJEN ALUEELLISEN TOTEUTTAMISEN TAVOITTEET	TOIMENPIDE	MITTARI / SEURATTAVAT INDIKAATTORIT
Opiskelijat saavat tarvitsemansa tuen oikea-aikaisesti ja omassa oppilaitoksessaan	Oppimisen tuen ja opiskeluhuollon prosessit niveltyvät yhteen ja ovat oppilaitoksen henkilöstön tiedossa Oppilaitoksen henkilöstöllä on mahdollisuus konsultoida opiskeluhuoltohenkilöstöä Ohjattujen omahoitojen ja mielenterveystalo.fi hyödyntäminen	Määräaikaisten toteutuminen, Terveystarkastusten toteutuminen, Hoitotakuun toteutuminen opiskeluterveydenhuollossa Ohjattujen omahoitojen määrä
Palvelu on helposti opiskelijoiden saavutettavissa.	Sitovat mitoitukset ja suositukset toteutuvat Palvelut toteutuvat lähipalveluna Sähköinen ajanvaraus, etäyhteyksien hyödyntäminen asiakastyössä, esim. monialaisissa asiantuntijaryhmissä	Sitovien henkilöstömitoitusten ja suositusten toteutuminen Kouluterveyskysely: Kokemukset opiskeluhuollon palveluista (mm. palveluihin pääsy, onko saanut apua, mahdollisuus keskustella mieltä painavista asioista.) Digisuunnitelman toteutuminen koulu – ja opiskeluterveydenhuoltoon Etäyhteyksiä hyödyntävän asiakastyön määrä
Mielen hyvinvoinnin edistäminen vaikuttavia menetelmiä käyttäen sekä yhteisöllisessä että yksilökohtaisessa työssä	Kartoitetaan henkilöstön osaamisen kehittämistarpeet ja suunnitelma interventioiden toteuttamisesta. Koulutukset henkilöstölle: Friends, ohjattu omahoito, terapia – ja interventionavigaattorit Suunnitellaan toimintamalleja oppilaitoksissa yhdessä muun henkilöstön kanssa	Kouluterveyskysely Opiskeluhuollon itsearviointi -kysely Koulutuksiin osallistuneiden määrä sekä koulutusten hyödyntämisen seuranta Kouluterveyskysely Ahdistuneisuus, sosiaalinen ahdistuneisuus
Toimiva yhteistyörakenne opetustoimen, perusterveydenhuollon, muiden lapsiperhepalveluiden, erikoissairaanhoidon ja kolmannen sektorin kanssa	Lasten ja nuorten mielenterveyspalveluiden kehittämisen toimenpideohjelma; palveluketjutyöskentely, hoidon porrastus sekä yhteistyö – ja konsultaatiokäytännöt Monialaiset asiantuntijaryhmät, Monialaisen tuen mallin suunnittelu hyvinvointialueella Yhteiset potilas – ja asiakas tietojärjestelmät sekä kanta integraatio 1.8.2024 alkaen. Tiedonkulku ammattilaisten välillä on varmistettu	Palveluketjut, hoidon porrastus, yhteistyö- ja konsultaatiokäytännöt on kuvattu ja jalkautettu Monialaisten asiantuntijaryhmien määrä Monialaisen tuen malli pilotoitu / käytössä alueella Yhteiset potilas- ja asiakastietoiäriestelmät ovat käytössä

ARJEN TURVALLISUUS

Asukkaiden turvallisuuden tunne on vahvistunut ja hyvinvointialue sekä sen henkilöstö ovat ammattitaidoltaan luotettavia ja asukkaiden arvostamia kokonaisvaltaisia turvallisuusosaajia

OPISKELUHUOLTOPALVELUJEN ALUEELLISEN TOTEUTTAMISEN TAVOITTEET

TOIMENPIDE

MITTARIT / SEURATTAVAT INDIKAATTORIT

Yhteisesti sovitut kiusaamisen, häirinnän ja väkivallan vastaiset toimintamallit kaikkien käytössä:

- Kiusaamisen ennaltaehkäiseminen ja siihen puuttumisen malli
- Seksuaalisen häirinnän vastaisen työn malli kouluissa ja oppilaitoksissa
- Lähisuhdeväkivallan ehkäisyn malli

Toimintamallien jalkauttaminen osana koulutuksen järjestäjän opiskeluhoitosuunnitelmia

Omavalvontasuunnitelmat

IMS prosessi kuvaukset sekä toimintaohjeet,

Henkilöstön perehdyttämiseen panostaminen

Perehtymisen työlistan käyttö

Itsearviointikysely opiskeluhoitoryhmille: mallien toteutumisaste

Kouluterveyskysely:

- Koulukiusaaminen, seksuaalinen häirintä, turvallisuuden tunne terveystarkastuksissa, mahdollisuus keskustella aikuisen kanssa mieltä painavista asioista

Omavalvontasuunnitelmien seuranta

Perehdytyksessä käytyjen kurssien määrä pätevässä

Toimintamallien kehittäminen ja jalkauttaminen

Yhteinen kehittämistyö alueellisessa yhteistyöryhmässä ja OOOT-ryhmässä

PÄIHTEETTÖMYYS JA
TERVEET ELINTAVAT

*Ennaltaehkäiseviä,
varhaisen toiminnan ja
kotona asumista
edistäviä palveluja on
vahvistettu*

OPISKELUHUOLTOPALVELUJEN ALUEELLISEN TOTEUTTAMISEN TAVOITTEET

TOIMENPIDE

MITTARIT / SEURATTAVAT INDIKAATTORIT

Päihteiden käytön ehkäiseminen ja käyttöön
puuttuminen, yhtenäiset toimintamallit

Kaikissa kouluissa ja oppilaitoksissa on päihteiden
käyttöön puuttumisen malli käytössä

Itsearviointikysely
opiskeluhoitoryhmille: mallien
toteutumisaste

Kouluterveyskysely:
• kannabiskokeilut, tupakka tai
sähkösavukkeiden käyttö,
raittius

Päihdetilannekyselyn tulokset

Ehkäisevää päihdetyötä suunnitellaan ja
toteutetaan osana yhteisöllistä opiskeluhoitoa

Esimerkiksi yhteisöllisen opiskeluhoitoon huoltamo-
toiminta, hyvistreffit

Itsearviointikysely
opiskeluhoitoryhmille

Toimintamallien kehittäminen ja jalkauttaminen

Yhteinen kehittämistyö alueellisessa
yhteistyöryhmässä ja OOOT-ryhmässä

Suunnitelman toteutumisen seuranta

Opiskeluhuollon alueellinen yhteistyöryhmä seuraa suunnitelman toteutumista

Opiskeluhuoltoryhmät toteuttavat vuosittain itsearviointia ja tuloksia käsitellään kuntien ja koulutuksen järjestäjien opiskeluhuollon ohjausryhmissä

Kolmen vuoden välein toteutetaan oppilaitoksissa terveellisyyden, turvallisuuden ja hyvinvoinnin tarkastukset, joissa arvioidaan kouluyhteisöjen hyvinvointia

Opiskeluhuoltopalveluissa seurataan asiakas- ja potilastietojärjestelmistä määräaikojen toteutumista, yhteisöllisen työn määrää, monialaisen yhteistyön määrää, yksilöasiakkaiden määrää, terveystarkastusten toteutumista ammattiryhmittäin ja oppilaitoskohtaisesti pohjana työn resurssoinnille

Osaamisen kehittämistarvetta seurataan kehityskeskustelujen, ammatillisten ja moniammatillisten tiimien kokouksien kautta

Opiskeluhuoltopalveluiden omavalvontasuunnitelma

Liitteet

Taulukossa on kuvattu syksyn 2023 käytössä olleet henkilöstöresurssit sekä vuoden 2022 saadut oppilas ja opiskelijamäärät koulutusten järjestäjiltä, näitä määriä on päivitetty osittain syksyn 2023 oppilas ja opiskelijamäärien mukaisesti.

Suosittelun sekä lain mukaiset laskennalliset arvot taulukossa suluissa.

670 oppilasta / kuraattori (vastaavan kuraattorin palvelun tulee olla jokaisen oppilaitoksen käytettävissä, huomioidaan 0,6 kuraattori-resurssina), 780 oppilasta / psykologi, 460 oppilasta / kouluterveydenhuollon terveydenhoitaja, 570 oppilasta / opiskeluterveydenhuollon terveydenhoitaja, 2100 oppilasta / KTH Lääkäri, 1800 oppilasta / OTH Lääkäri

* palvelut ulkoistettu

** Ei toisen asteen koulutusta

Koulutuksen järjestäjä	Kuraattori-resurssi	Psykologi-resurssi	Koulu-terveyden th	KTH Lääkäri resurssi	Opiskelu-terveyden th	OTH Lääkäri resurssi	Oppilasmäärä esiopetus	Oppilas-määrä esi – ja perus-opetus	Oppilas-määrä lukio
Asikkala	1,8 (1,6)	Kons + Osto (1,4)	1,5 (1,9)	0,1 (0,4)	0,2 (0,4)	0,05 (0,1)		877	214
Hartola	0,2 (0,3)	Osto 0,2 (0,2)	0,2 (0,4)	(0,07)	0,1 (0,07)	(0,02)		158	
Heinola	2,6+0,2 (2,5)	2+osto (2,19)	3 (3,2)	0,3 (0,7)	0,4 (0,3)	0,01 (0,1)		1 506	197
Hollola	4,2 (4,2)	2+osto (3,52)	4 (4,6)	0,8 (1,3)	**	**		2744	
Iitti	1,4 (1,2)	Kons + Osto (1,05)	1,2 (1,2)	(0,3)	0,2 (0,2)	(0,06)		710	112
Kärkölä	0,8 (0,6)	Oato 0,2 (0,51)	0,8 (0,65)	(0,3)	**	**		395	
Lahti	20,8+3 (20,9)	13+osto (17,91)	19,0 (25,6)	(5,6)	3,6 (3,9)	(1,4)		11 746	2230
Sysmä	*	*	*	*	*	*	*		
Padasjoki	0,3 (0,3)	Osto (0,30)	0,4 (0,4)	0,1 (0,1)	0,1 (0,06)	(0,02)		197	35
Orimattila	3,6 (3,2)	2+osto (2,78)	3,6 (4,2)	0,8 (0,9)	0,4 (0,4)	(0,1)		1949	220

Taulukossa on kuvattu syksyn 2023 käytössä olleet henkilöstöresurssit sekä vuoden 2022 saadut oppilas ja opiskelijamäärät koulutusten järjestäjiltä, näitä määriä on päivitetty osittain syksyn 2023 oppilas ja opiskelijamäärien mukaisesti.

Suosituksset sekä lain mukaiset laskennalliset arvot taulukossa suluissa:

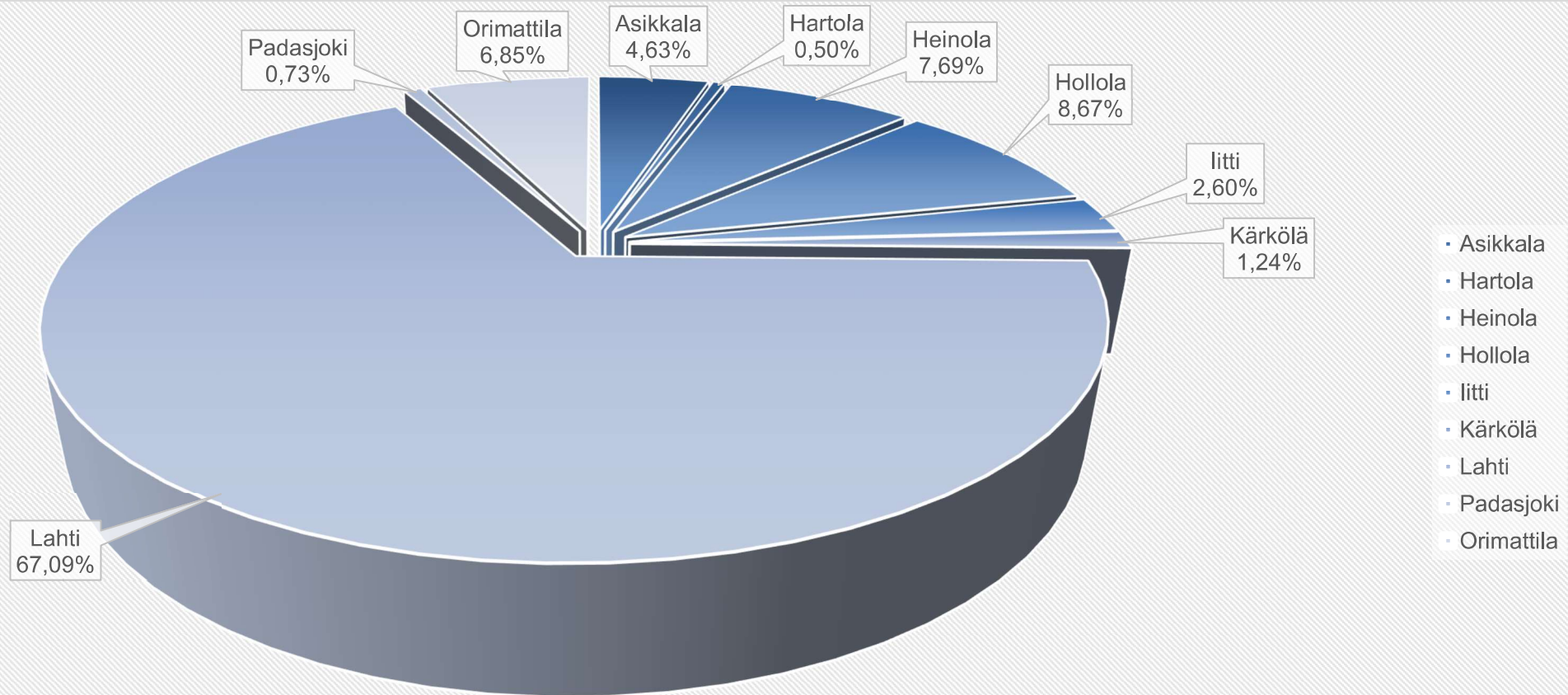
670 oppilasta / kuraattori (vastaavan kuraattorin palvelun tulee olla jokaisen oppilaitoksen käytettävissä), 780 oppilasta / psykologi, 460 oppilasta / kouluterveydenhuollon terveydenhoitaja, 570 oppilasta / opiskeluterveydenhuollon terveydenhoitaja, 2100 oppilasta / KTH Lääkäri, 1800 oppilasta / OTH lääkäri

** Ei perus-opetusta

Liite 2.

Koulutuksen järjestäjä	Kuraattori- resurssi	Psykologi- resurssi	Koulu- terveyden th	Lääkäri resurssi kouluterveyden hoito	Opiskelu- terveyden th resurssi	Lääkäri resurssi	Perusopetus	Oppilasmäärä ammattillinen perustutkinto / Lukio	Oppilasmäärä kaikki
Salpaus	7,8 (8,66)	3+osto (7,35)	**	**	8,7 (13)	(4,2)		5733	7500
Suomen Urheiluopisto	0,2 (0,2)	Kons. (0,18)	**	**	0,3 (0,6)	0,01 (0,2)		138	369
Pajulahti	0,2 (0,22)	Kons (0,19)	**	**	0,1 (0,1)	(0,08)		75	150
SDO	0,6 (0,63)	Kons (0,54)	**	**	0,5 (0,6)	(0,2)		340	423
Kiipula	0,25 (0,25)	Kons (0,20)	**	**	0,2 (0,3)	(0,09)		170	170
Concis	0,08 (0,08)	Kons (0,07)	**	**	0,1 (0,1)	(0,02)		52	52
Kristillinen koulu (perusopetus)	0,2 (0,23)	Kons (0,2)	0,2 (0,3)		**	**	156	**	156
Lahden Kansanopisto (perusopetus aikuiset)	0,2 (0,22)	Kons (0,19)	**	**	0,2 (0,6)	(0,2)	150	**	350
Itä-Hämeen opisto (th)	**	**	**	**	0,1 (0,1)	(0,02)		44	44
LYK (th) (perusopetus+lukio)	**	**	1,2 (1,8)		0,8 (0,9)	(0,3)	810	470	1280
Lahden Steiner koulu (th) (perusopetus+lukio)	**	**	0,4 (0,4)		0,1 (92 oppilasta) (0,1)	(0,05)	180	92	272
Kaarisilta	**	Kons (0,04)	**	**	0,1 (0,06)	(0,02)		**	35
Etelä-Suomen kosmetologikoulu	0,1 (0,03)	(0,03)	**	**	0,1 (0,03)	(0,01)		**	20
Sylviakodin koulu (perusopetus)	**	Kons, (0,06)	0,1 (0,1)		**	**	50	**	50

Opiskelijamäärien osuudet kunnittain

*Sysmän oppilasmäärä ei ole tiedossa, palvelut ulkoistettu

Kouluterveyskyselyn tulokset

Keskeiset nostot

Ei koe olevansa tärkeä osa koulu- tai luokkayhteisöä

- **Ammatillinen oppilaitos PH 12,4%**, koko maa 8,1%, Lukio PH 9,9%, koko maa 10,5%, **Perusopetus 8-9lk PH 15,8%**, koko maa 14,1%, Perusopetus 4-5lk PH 4,2, koko maa 4,5%

Arjen turvallisuus

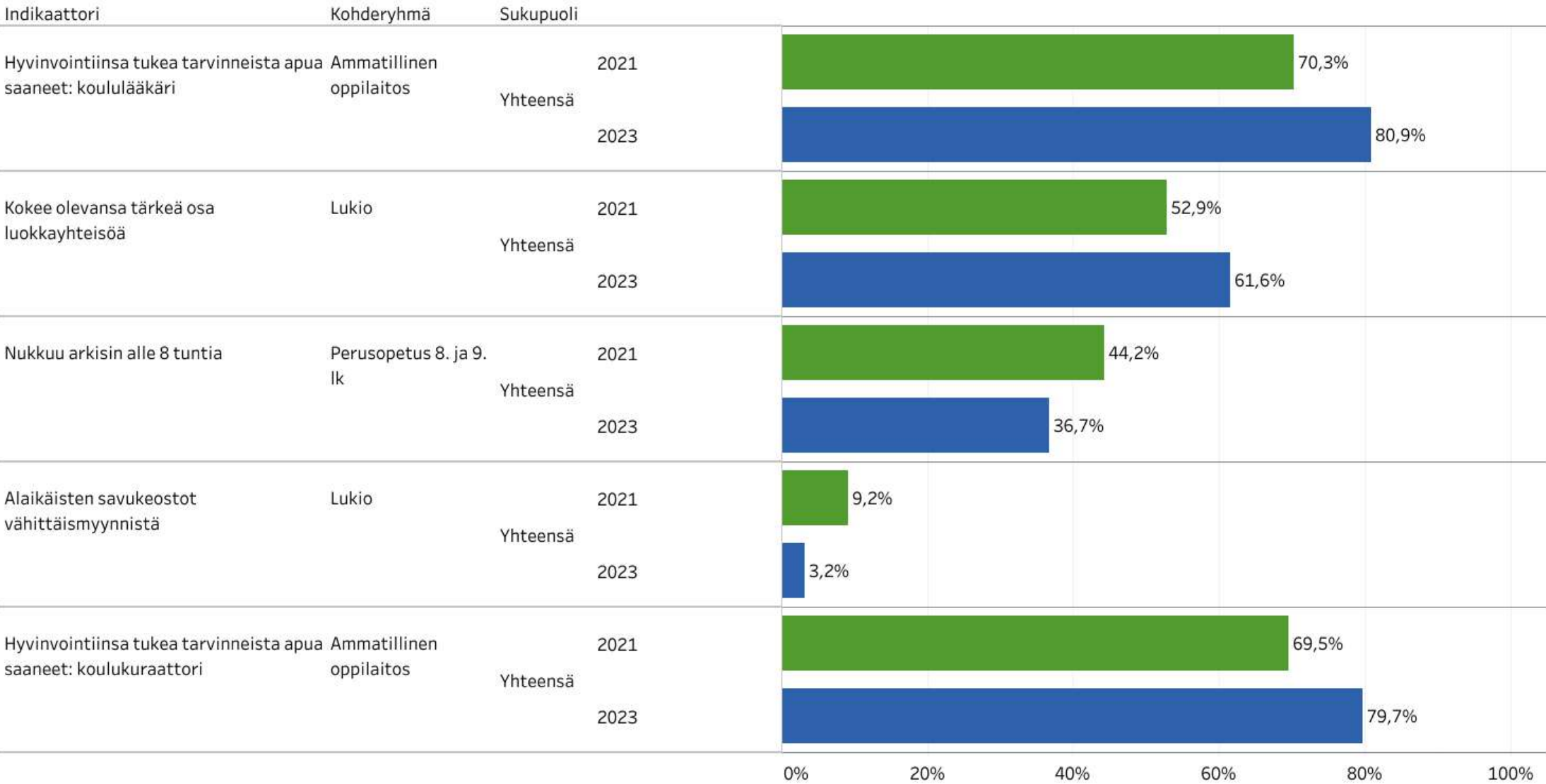
- Koulukiusattuna vähintään kerran viikossa **Ammatillinen oppilaitos PH 5,6%**, koko maa 4,0%, **Lukio PH 2,1%**, koko maa 1,7%, **perusopetus 8-9lk PH 9,3%**, koko maa 8,6%, **perusopetus 4-5lk PH 9,2%**, koko maa 7,9%
- Kokenut fyysistä uhkaa vuoden aikana **Ammatillinen oppilaitos PH 17,3%**, koko maa 14,1%, **Lukio PH 10,9%**, koko maa 10,3%, **perusopetus 8-9lk. PH 18,3%**, koko maa 17,5%, **perusopetus 4-5lk. PH 18,3%**, koko maa 17,3%
- Kokenut seksuaalista häirintää koulussa vuoden aikana **Ammatillinen oppilaitos PH 6,9%**, koko maa 4,2%, **Lukio PH 2,2%**, koko maa 1,9%, **perusopetus 8-9lk. PH 6,4%**, koko maa 5,9%,

Terveystarkastuksissa koetaan että puhutaan tärkeistä asioista ja nuoria kuunnellaan

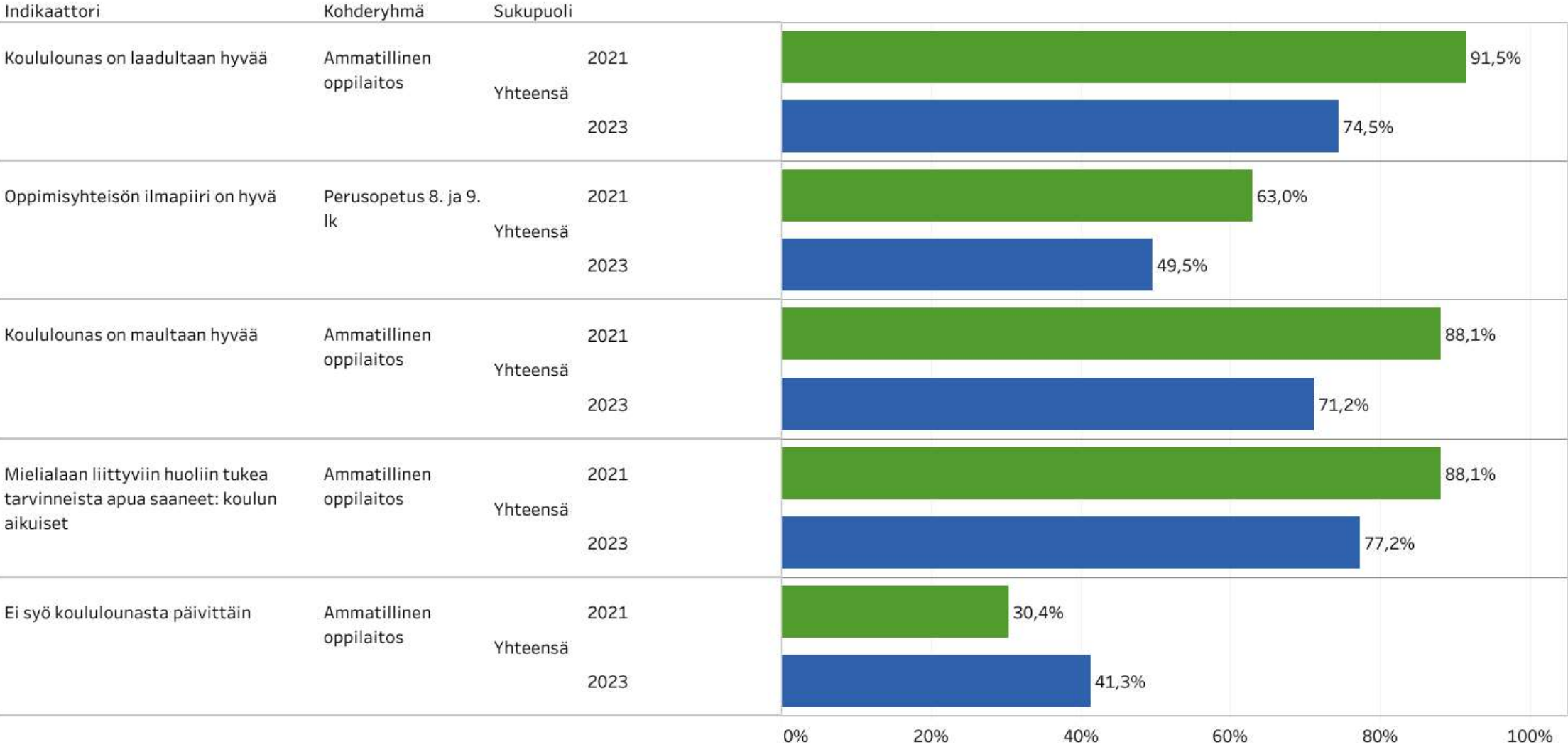
- Terveystarkastukset toteutuu nuorella laadukkaasti; **Ammatillinen oppilaitos PH 70,1%**, koko maa 69%, **Lukio PH 67,1 %**, koko maa 65,1%, **perusopetus 8-9lk PH 60,5%**, koko maa 60,5%
- Terveystarkastukset toteutuu lapsella laadukkaasti **perusopetus 4-5lk PH 52,7%**, koko maa 52%
- Sisältää seuraavat kysymykset; Mielipidettä kuunneltiin, puhuttiin kotiasioista ja uskalsin puhua asioistani rehellisesti

Viisi myönteisintä tulosta suhteessa aiempaan tiedonkeruuseen, Päijät-Hämeen hyvinvointialue

Viisi huolestuttavinta tulosta suhteessa aiempaan tiedonkeruuseen, Päijät-Hämeen hyvinvointialue

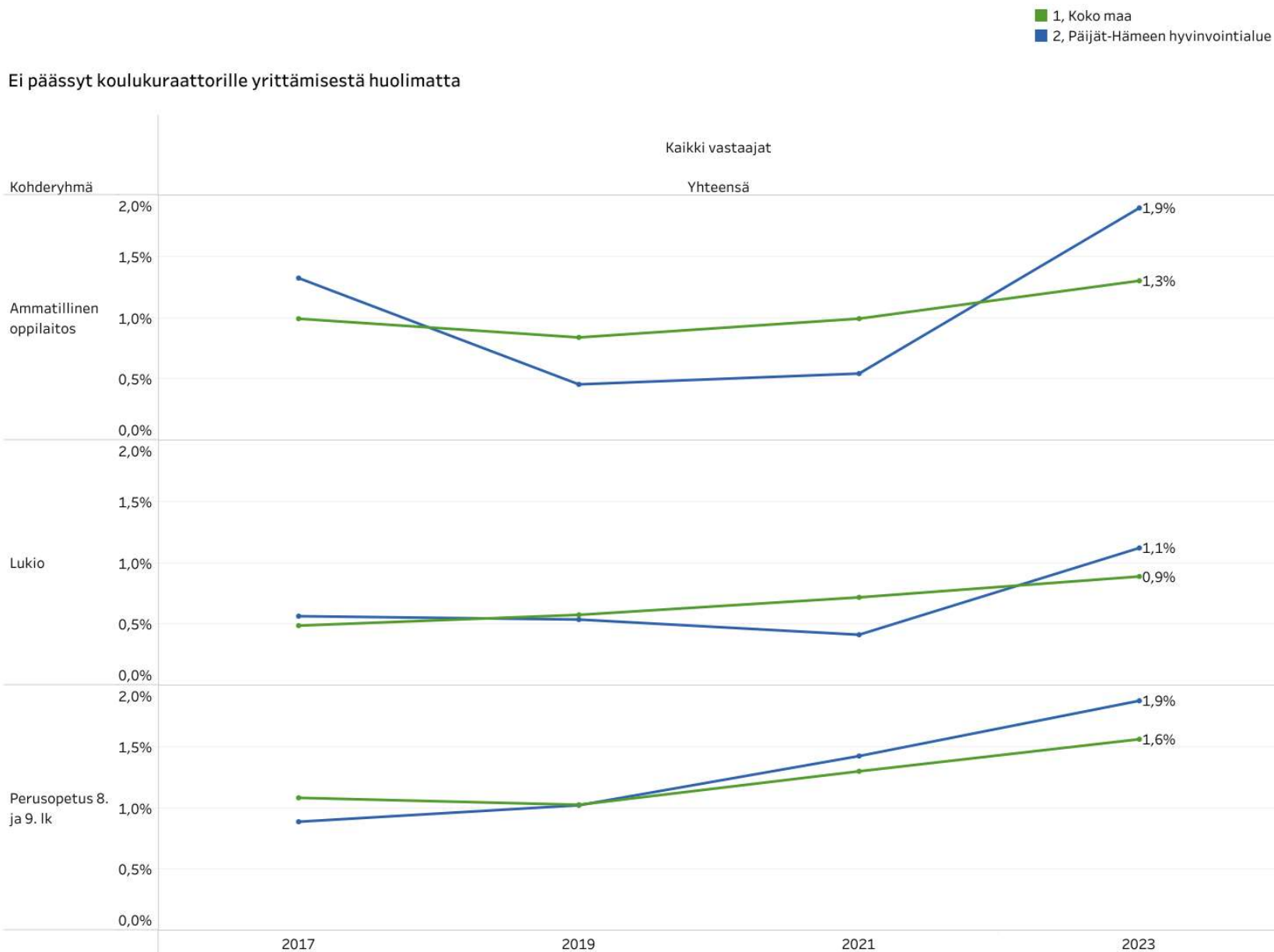

Tämä kuva, tekijä Tuntematon tekijä, käyttöoikeus: CC BY-SA-NC

Kokemukset opiskeluhuollon palveluista

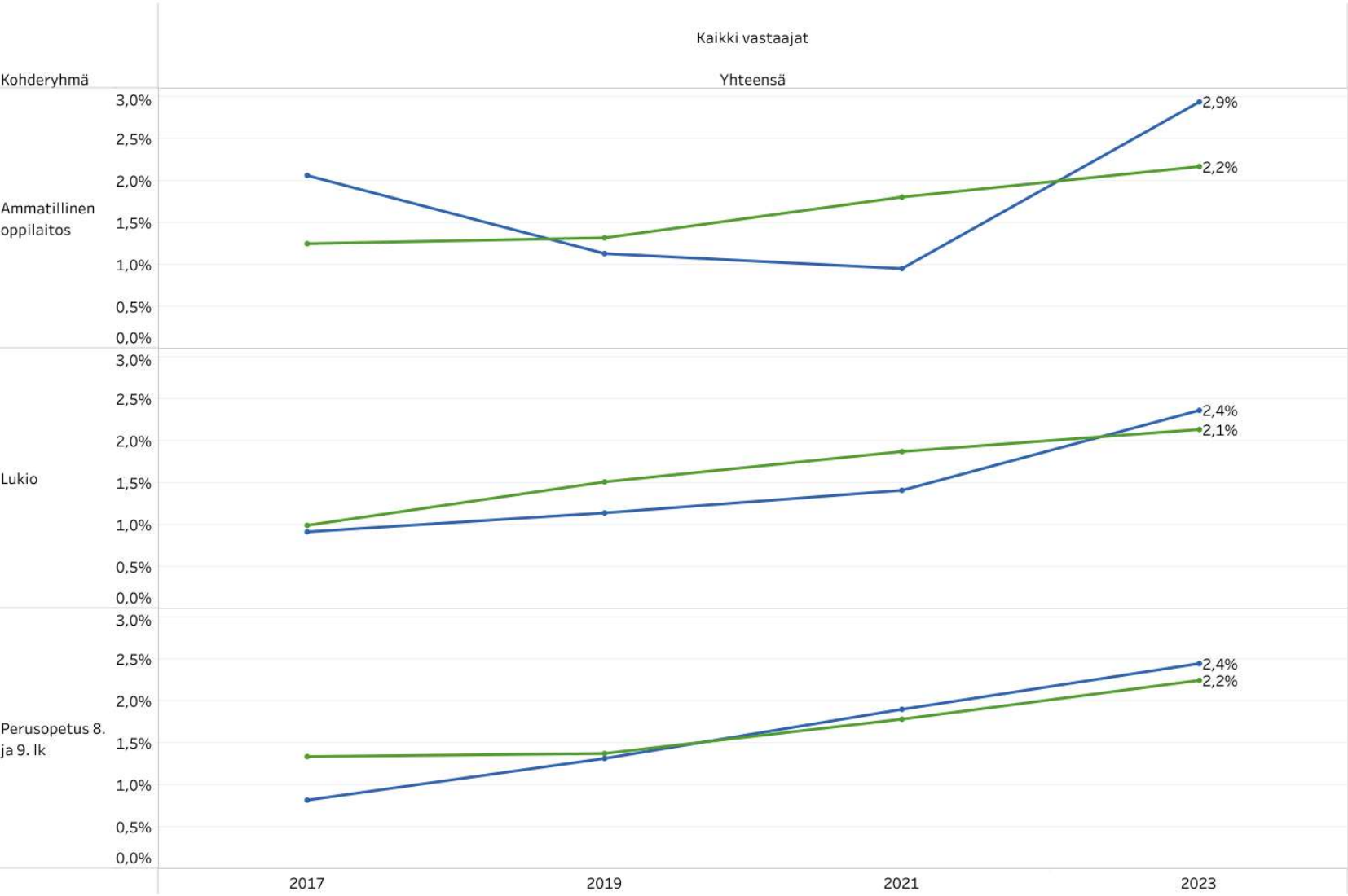

Ei päässyt koulukuraattorille yrittämisestä huolimatta

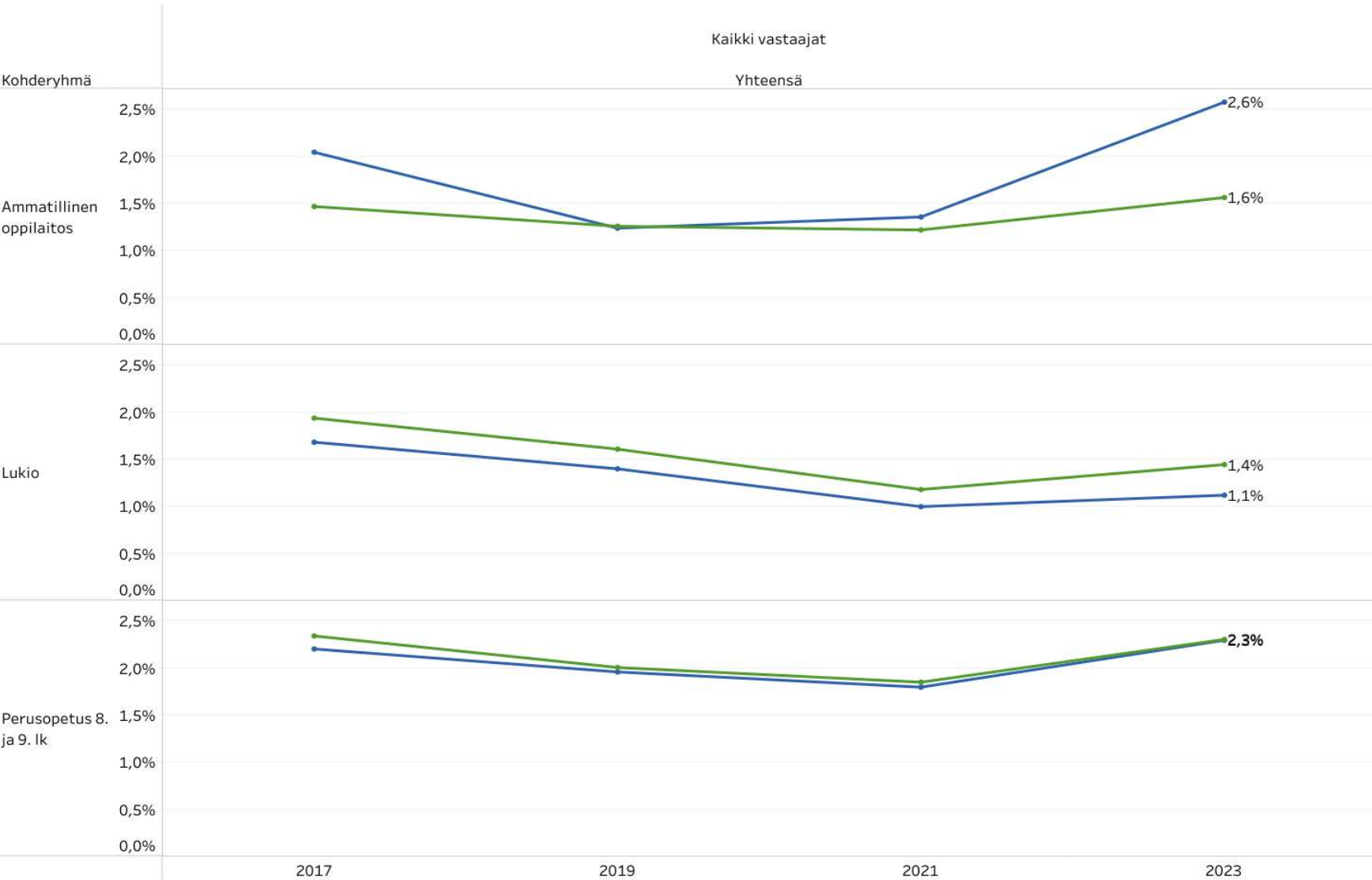
- 1, Koko maa
- 2, Päijät-Hämeen hyvinvointialue

Ei päässyt koulupsykologille yrittämisestä huolimatta

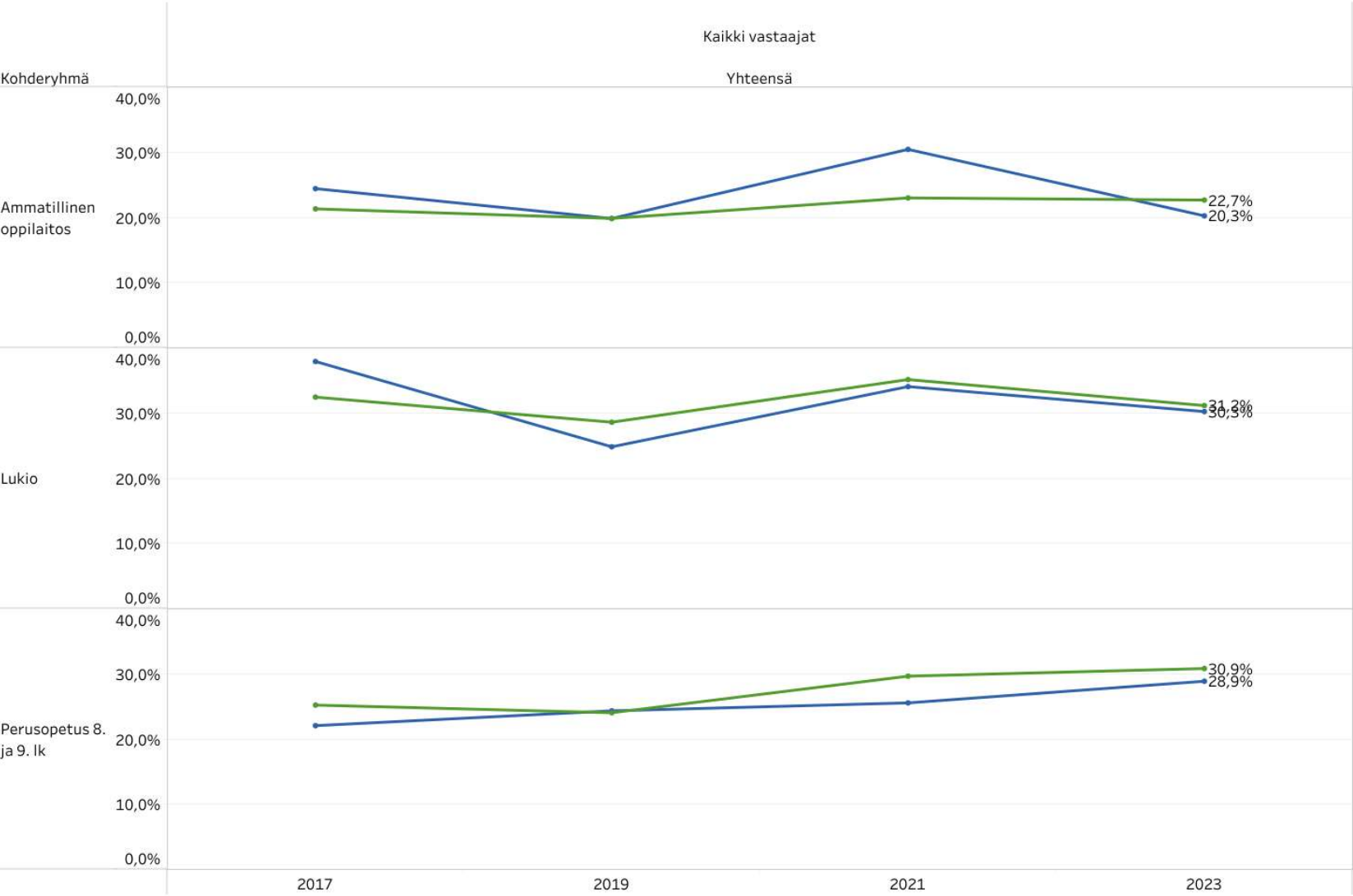
- 1, Koko maa
- 2, Päijät-Hämeen hyvinvointialue

Ei päässyt koulun terveydenhoitajalle yrittämisestä huolimatta

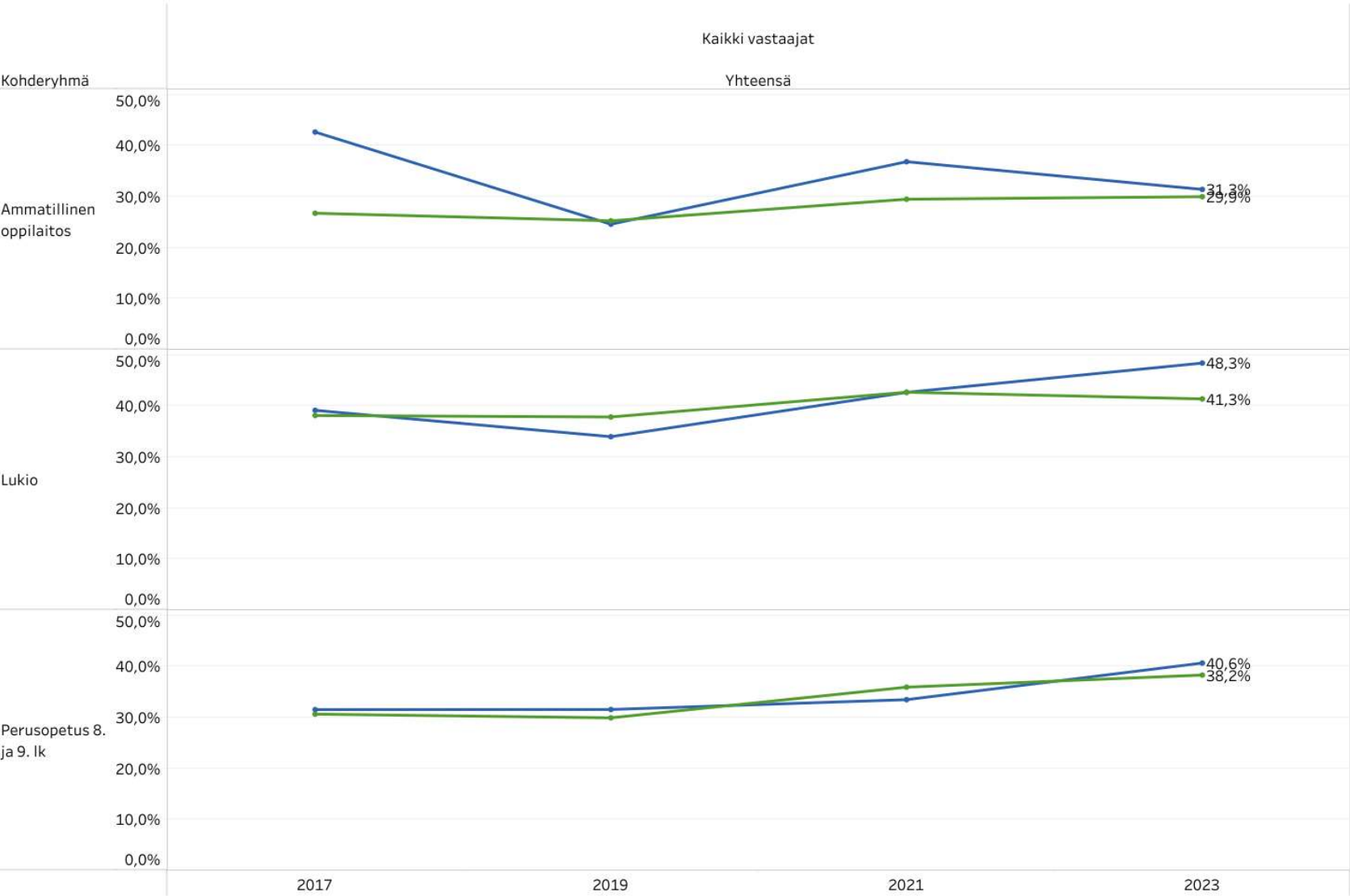
- 1, Koko maa
- 2, Päijät-Hämeen hyvinvointialue

Ei ole saanut tukea ja apua hyvinvointiin koulukuraattorilta lukuvuoden aikana, vaikka olisi tarvinnut

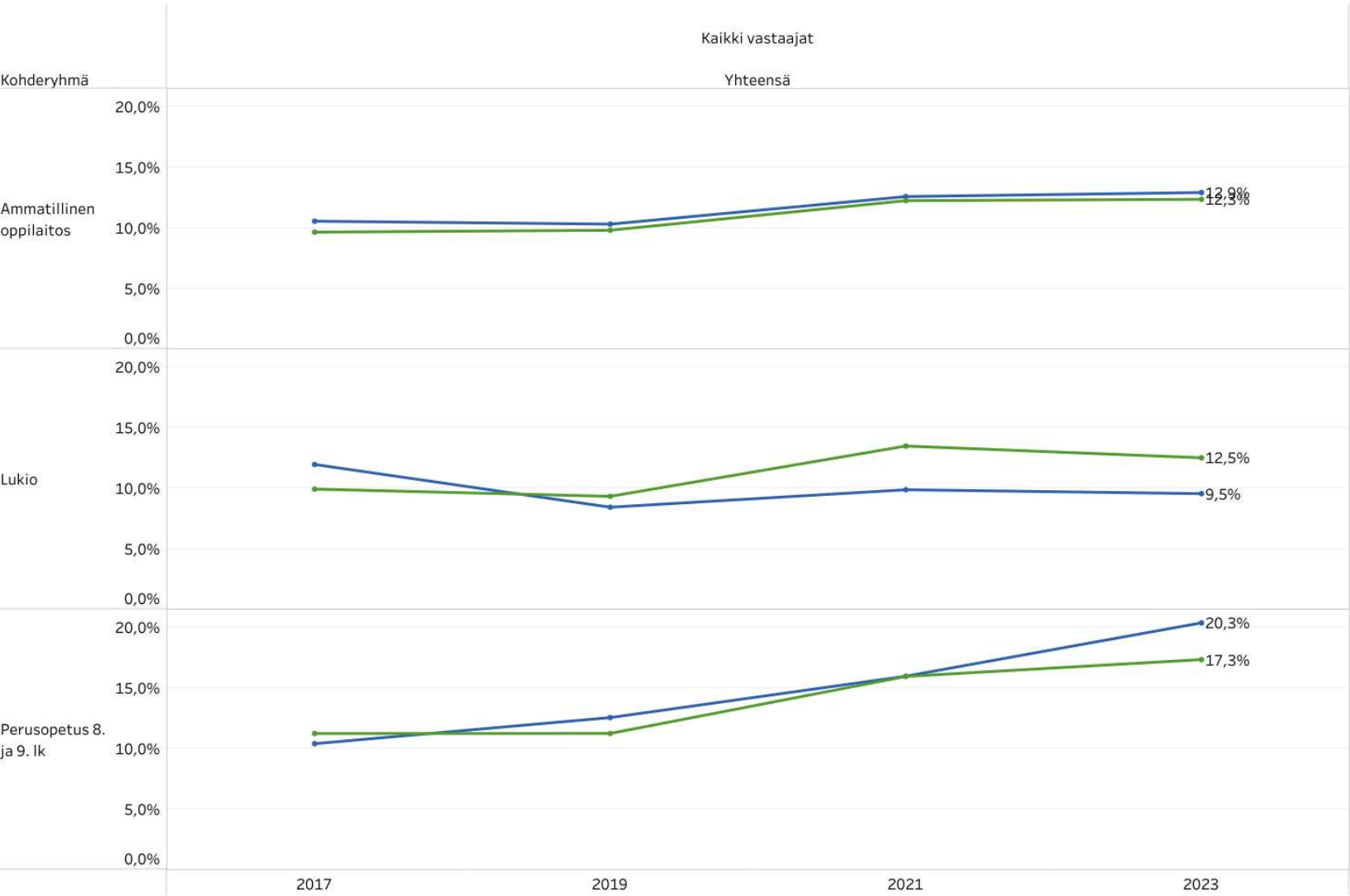
- 1, Koko maa
- 2, Päijät-Hämeen hyvinvointialue

Ei ole saanut tukea ja apua hyvinvointiin koulupsykologilta lukuvuoden aikana, vaikka olisi tarvinnut

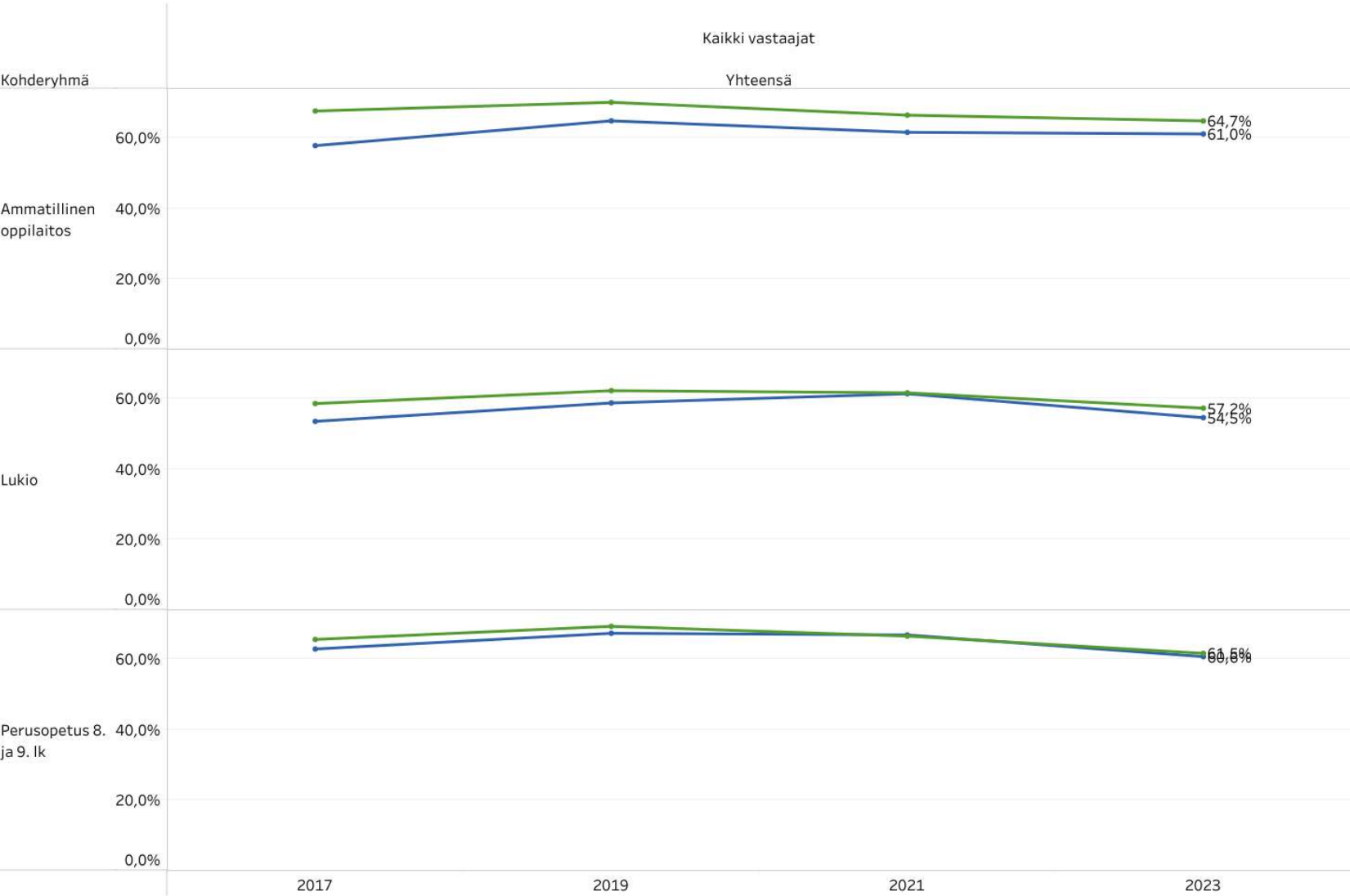
- 1, Koko maa
- 2, Päijät-Hämeen hyvinvointialue

Ei ole saanut tukea ja apua hyvinvointiin kouluterveydenhoitajalta lukuvuoden aikana, vaikka olisi tarvinnut

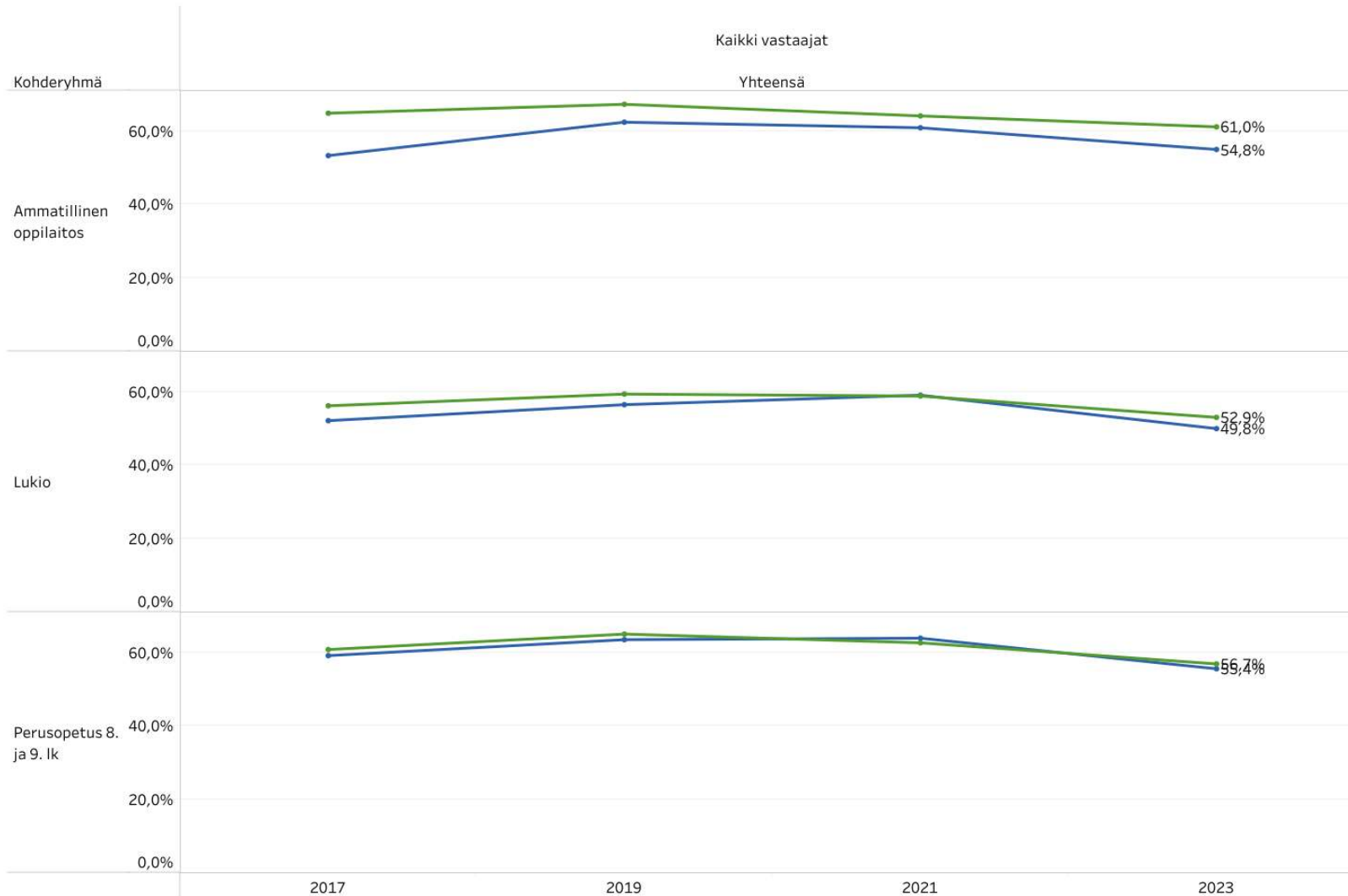
- 1, Koko maa
- 2, Päijät-Hämeen hyvinvointialue

Helppo päästä koulun kuraattorin vastaanotolle

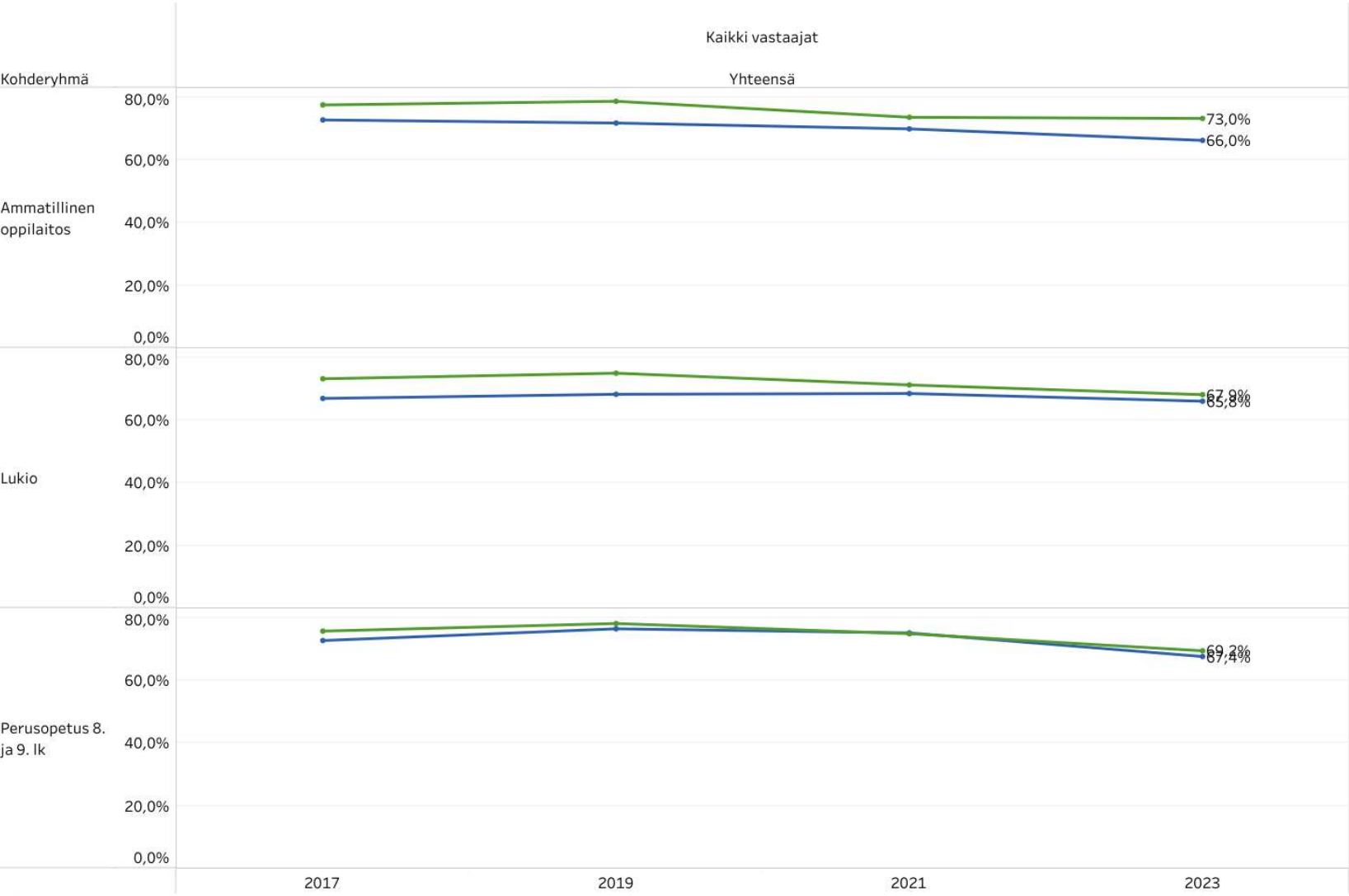
- 1, Koko maa
- 2, Päijät-Hämeen hyvinvointialue

Helppo päästä koulupsykologin vastaanotolle

- 1, Koko maa
- 2, Päijät-Hämeen hyvinvointialue

Helppo päästä koulun terveydenhoitajan vastaanotolle

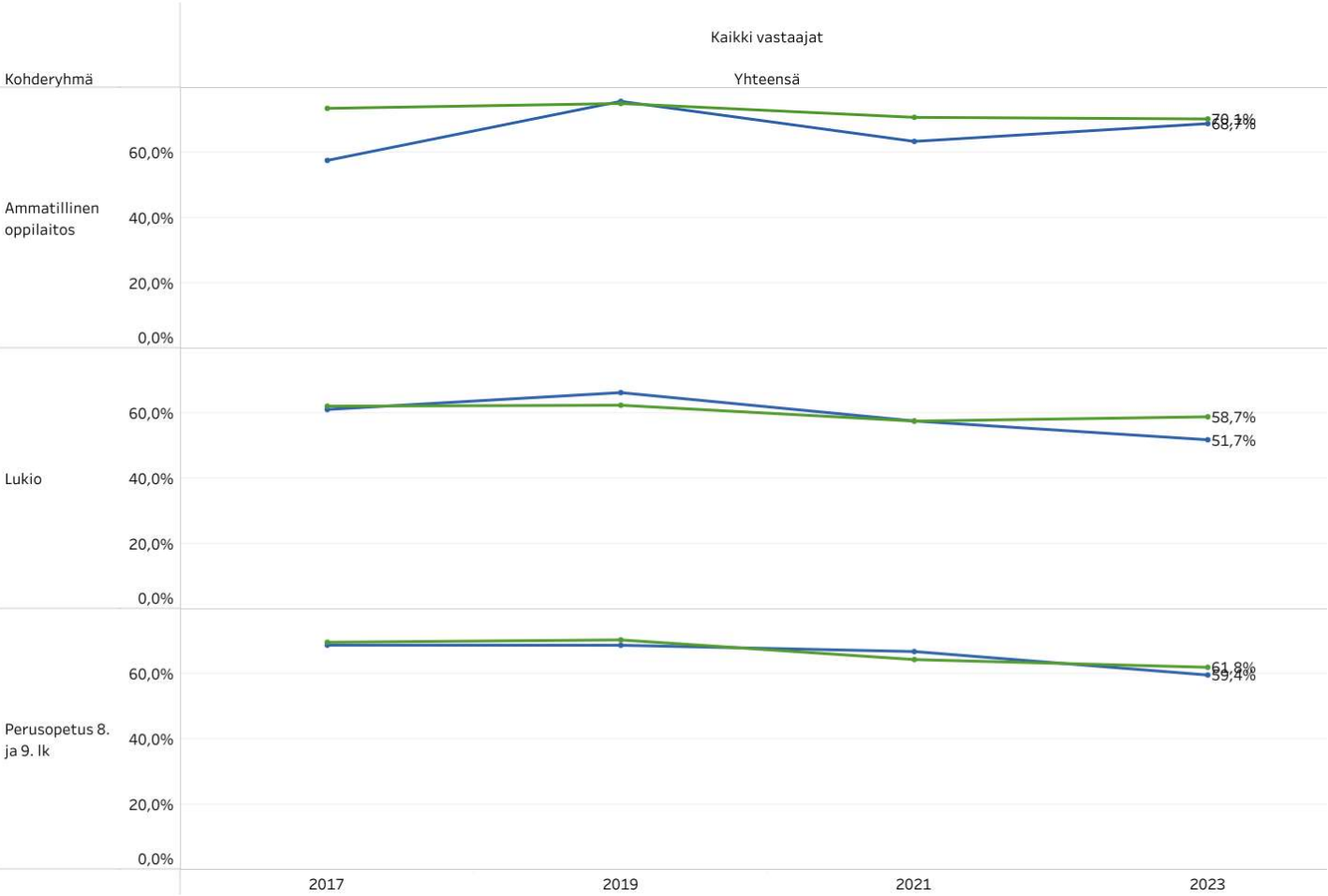

Alue (enintään 10)
Multiple values

Esitystapa
Viivakuvio

- 1, Koko maa
- 2, Päijät-Hämeen hyvinvointialue

Hyvinvointiinsa tukea tarvinneista apua saaneet: koulupsykologi

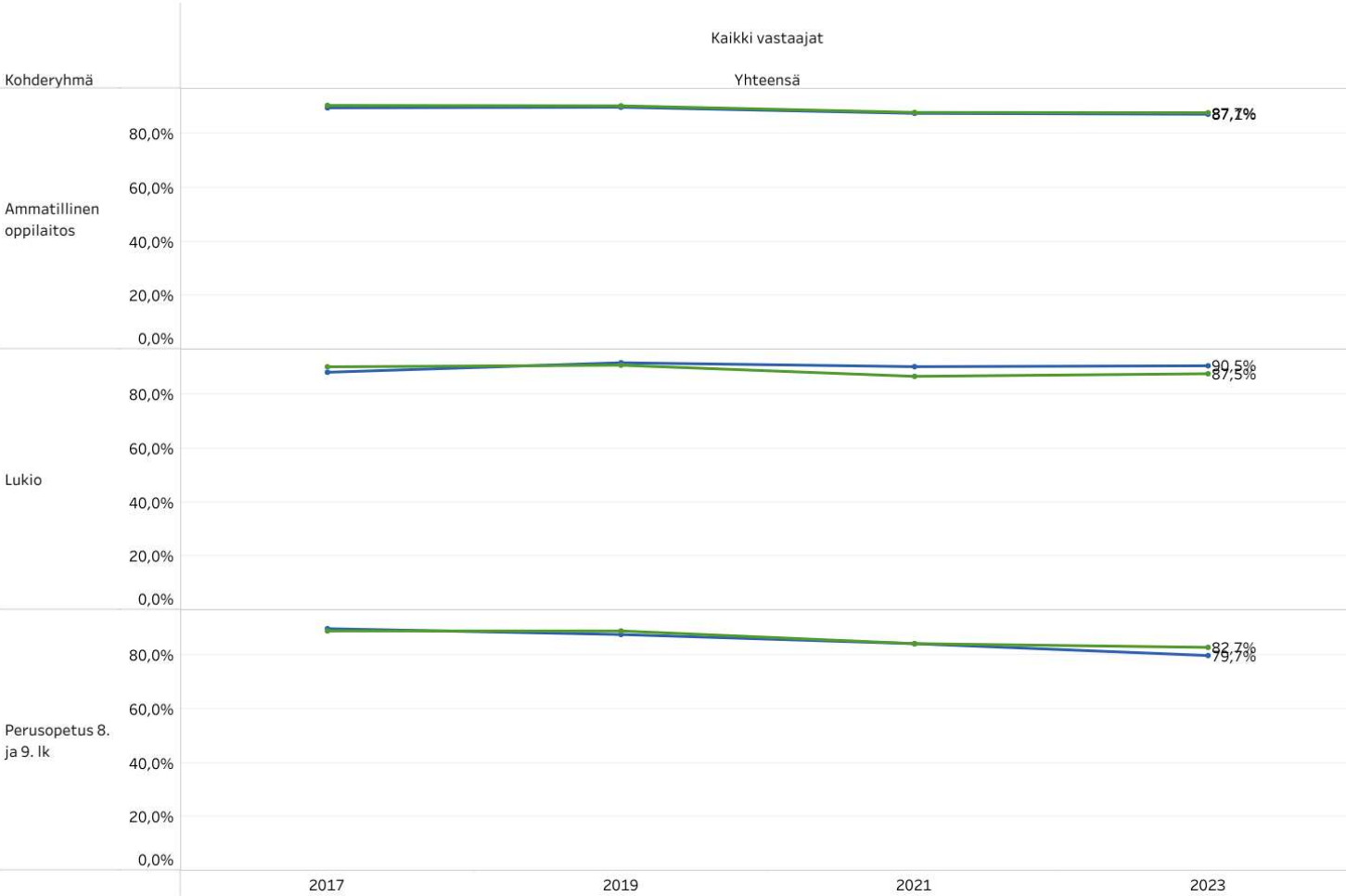

Alue (enintään 10)
Multiple values

Esitystapa
Viivakuvio

- 1, Koko maa
- 2, Päijät-Hämeen hyvinvointialue

Hyvinvointiinsa tukea tarvinneista apua saaneet: kouluterveydenhoitaja

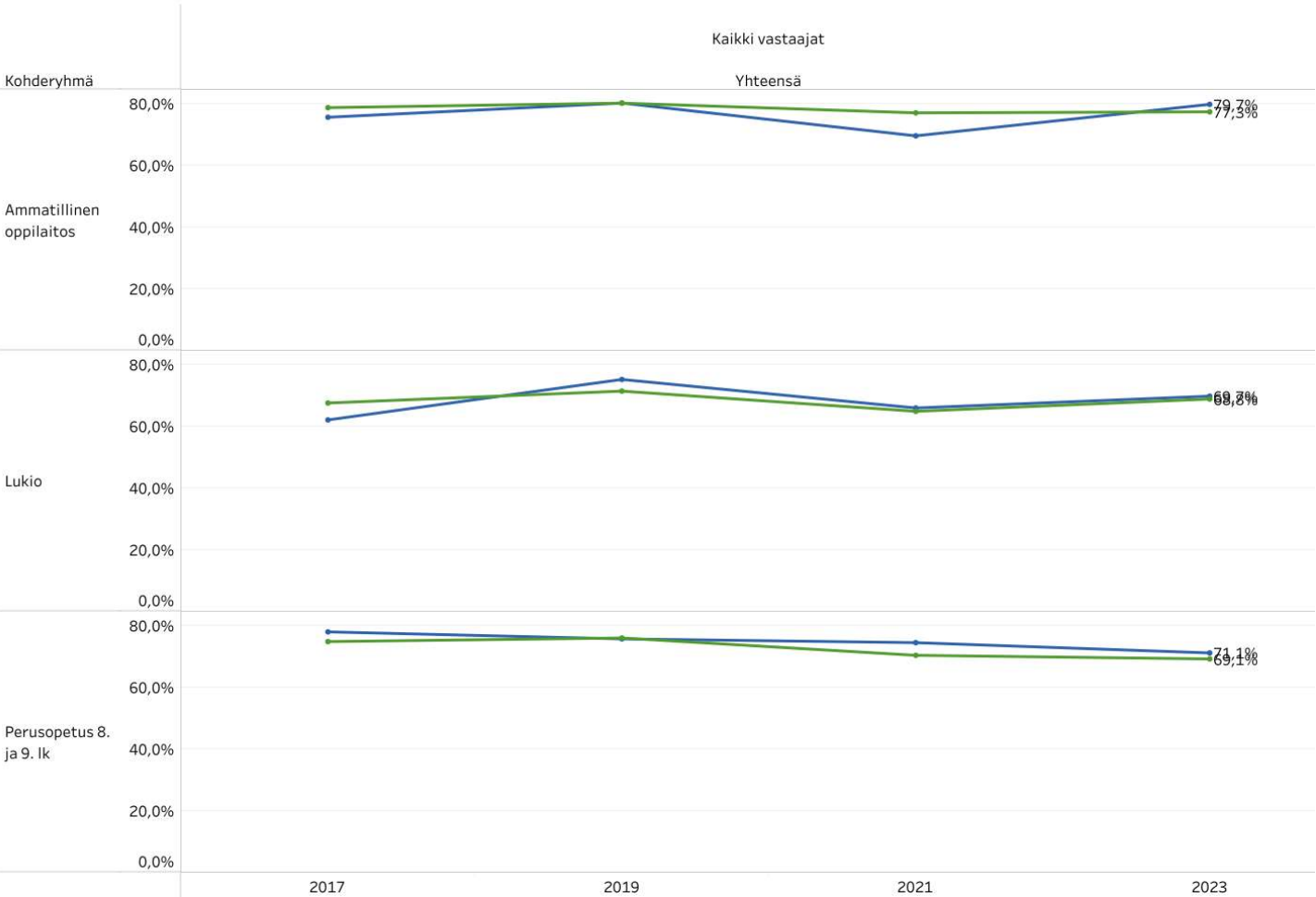

Alue (enintään 10)
Multiple values

Esitystapa
Viivakuvio

1, Koko maa
2, Päijät-Hämeen hyvinvointialue

Hyvinvointiinsa tukea tarvinneista apua saaneet: koulukuraattori

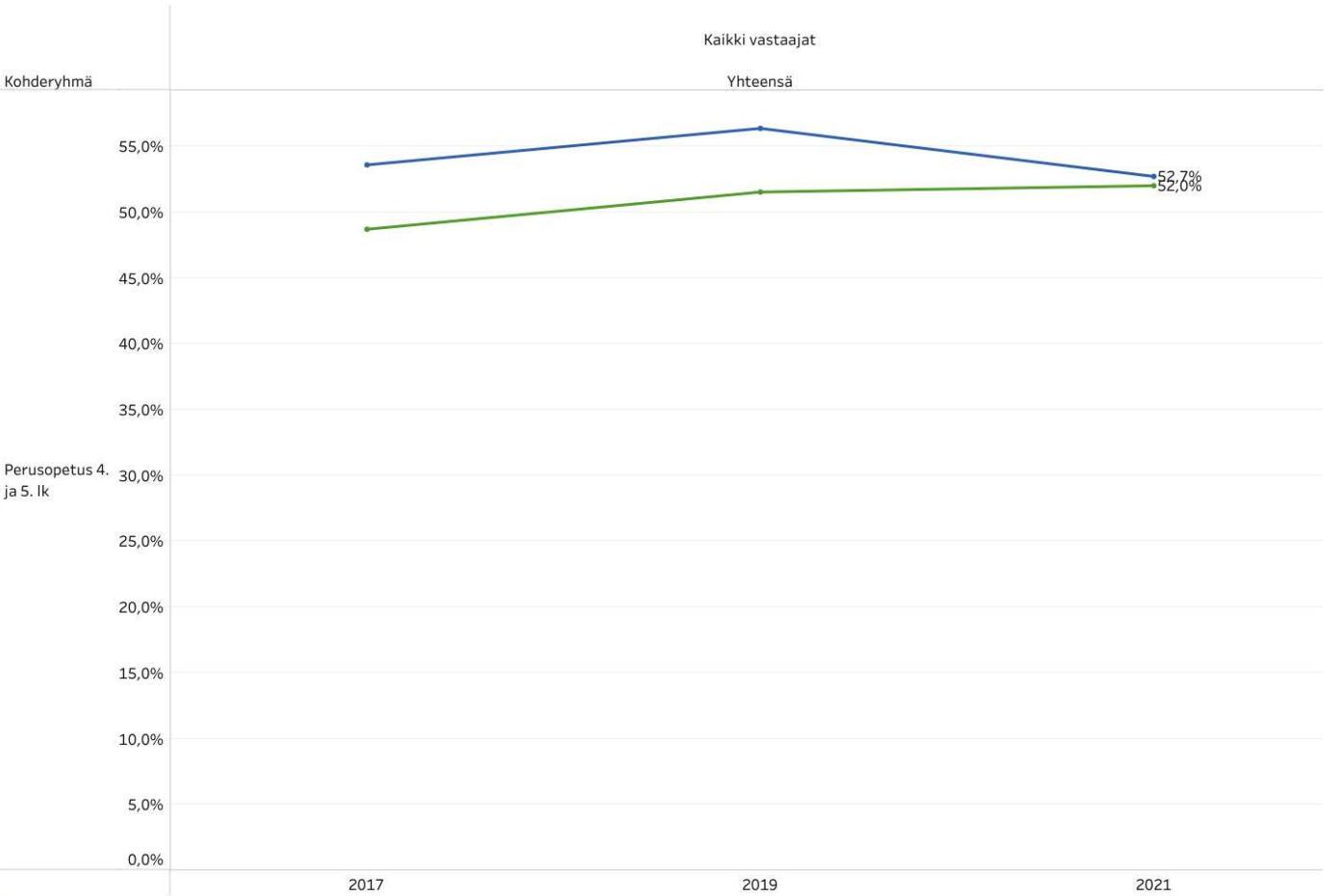

Alue (enintään 10)
Multiple values

Esitystapa
Viivakuvio

1, Koko maa
2, Päijät-Hämeen hyvinvointialue

Terveystarkastus toteutuu lapsella laadukkaasti

Alue: Päijät-Hämeen hyvinvointialue
Indikaattori: Terveystarkastus toteutuu nuorella laadukkaasti
Kohderyhmä: Lukio
Sukupuoli: Yhteensä
Taustatekijä: Kaikki vastaajat
Vuosi: 2019
Tulos: 75,5%
N: 661

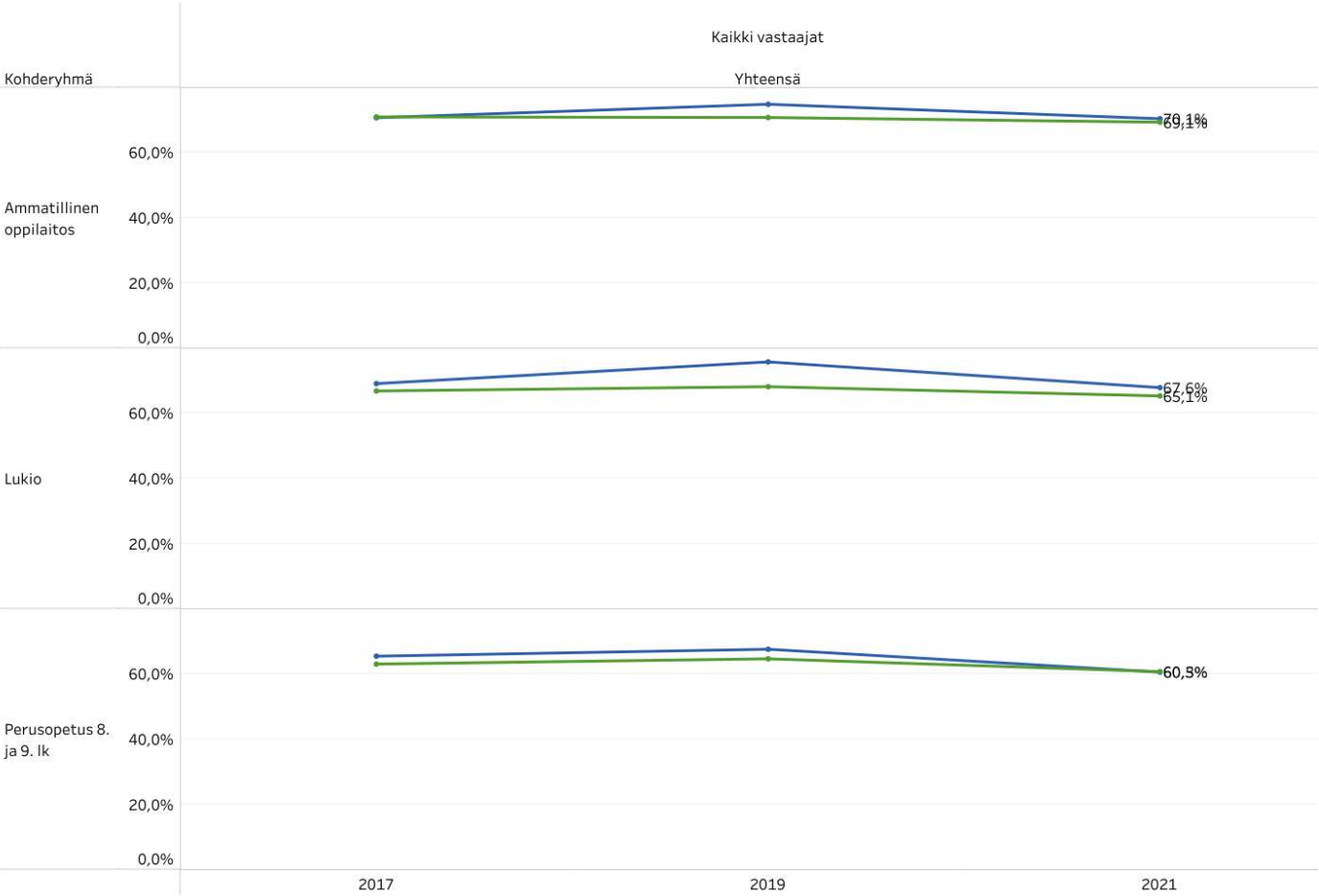
Indikaattori perustuu kysymykseen: "Miten seuraavat asiat toteutuvat tämän lukuvuoden aikana tehdyssä/viimeisimmässä terveystarkastuksessa?". Summaindikaattori muodostuu neljästä kysymyksen osiosta: 1) Puhuttiin minulle tärkeistä asioista, 2) Miellipidettäni kuunneltiin, 3) Puhuttiin kotiasioistani, 4) Uskalsin kertoa asioistani rehellisesti. Vastausvaihtoehdot: 1) Täysin samaa mieltä, 2) Samaa mieltä, 3) Ei samaa eikä eri mieltä, 4) Eri mieltä ja 5) Täysin eri mieltä. Tarkastelussa ovat vastaajat, jotka ovat ilmoittaneet kaikkiin osioihin vaihtoehdon 1 tai 2. Osuus lasketaan niistä vastaajista, jotka ovat käyneet terveystarkastuksessa nykyisen luokan/opiskeluvuoden aikana.

Alue (enintään 10)
Multiple values

Esitystapa
Viivakuvio

- 1, Koko maa
- 2, Päijät-Hämeen hyvinvointialue

Terveystarkastus toteutuu nuorella laadukkaasti

Mielen hyvinvointi

1, Koko maa
2, Päijät-Hämeen hyvinvointialue

Kohtalainen tai vaikea ahdistuneisuus

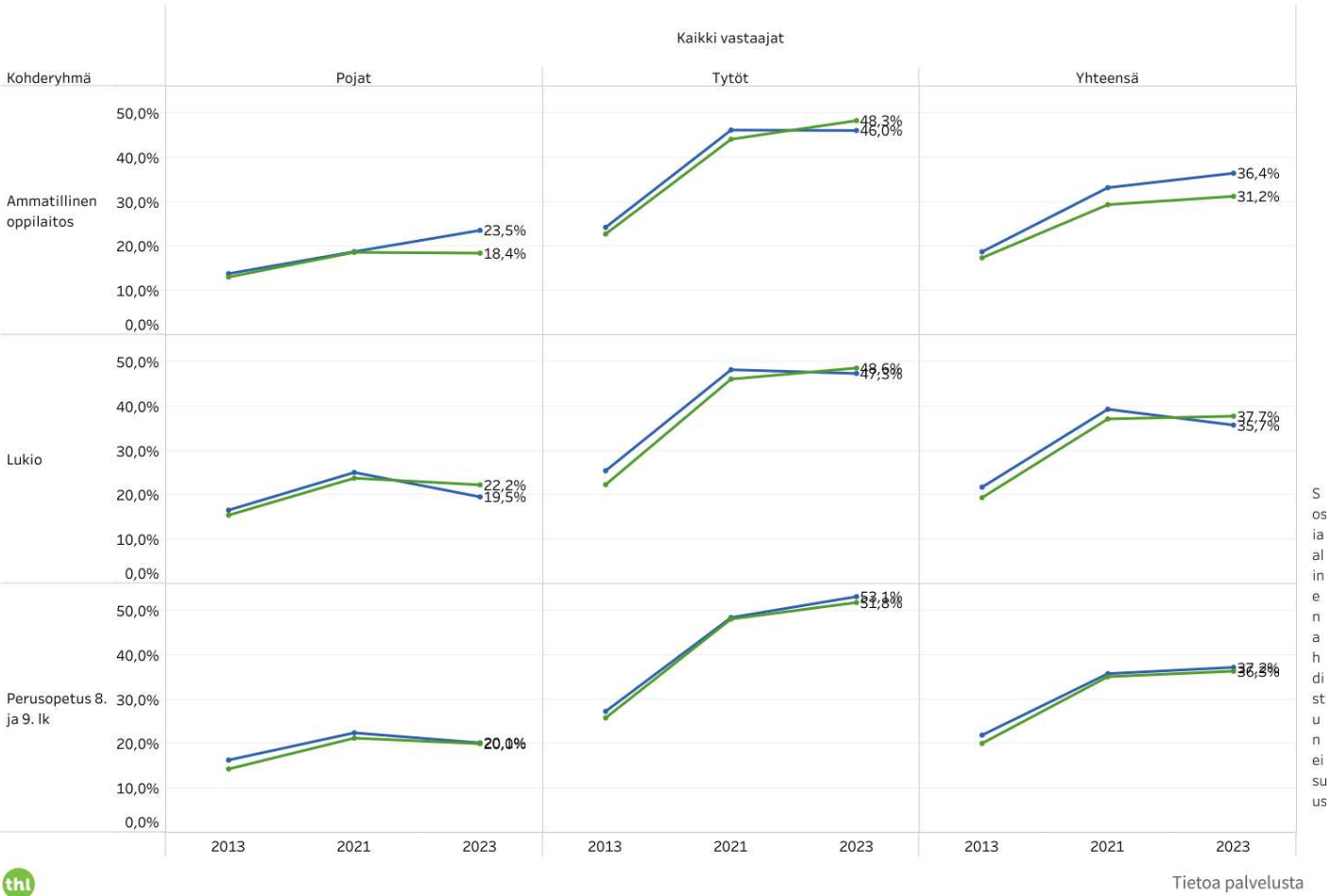

Alue (enintään 10)
Multiple values

Esitystapa
Viivakuvio

- 1, Koko maa
- 2, Päijät-Hämeen hyvinvointialue

Sosiaalinen ahdistuneisuus

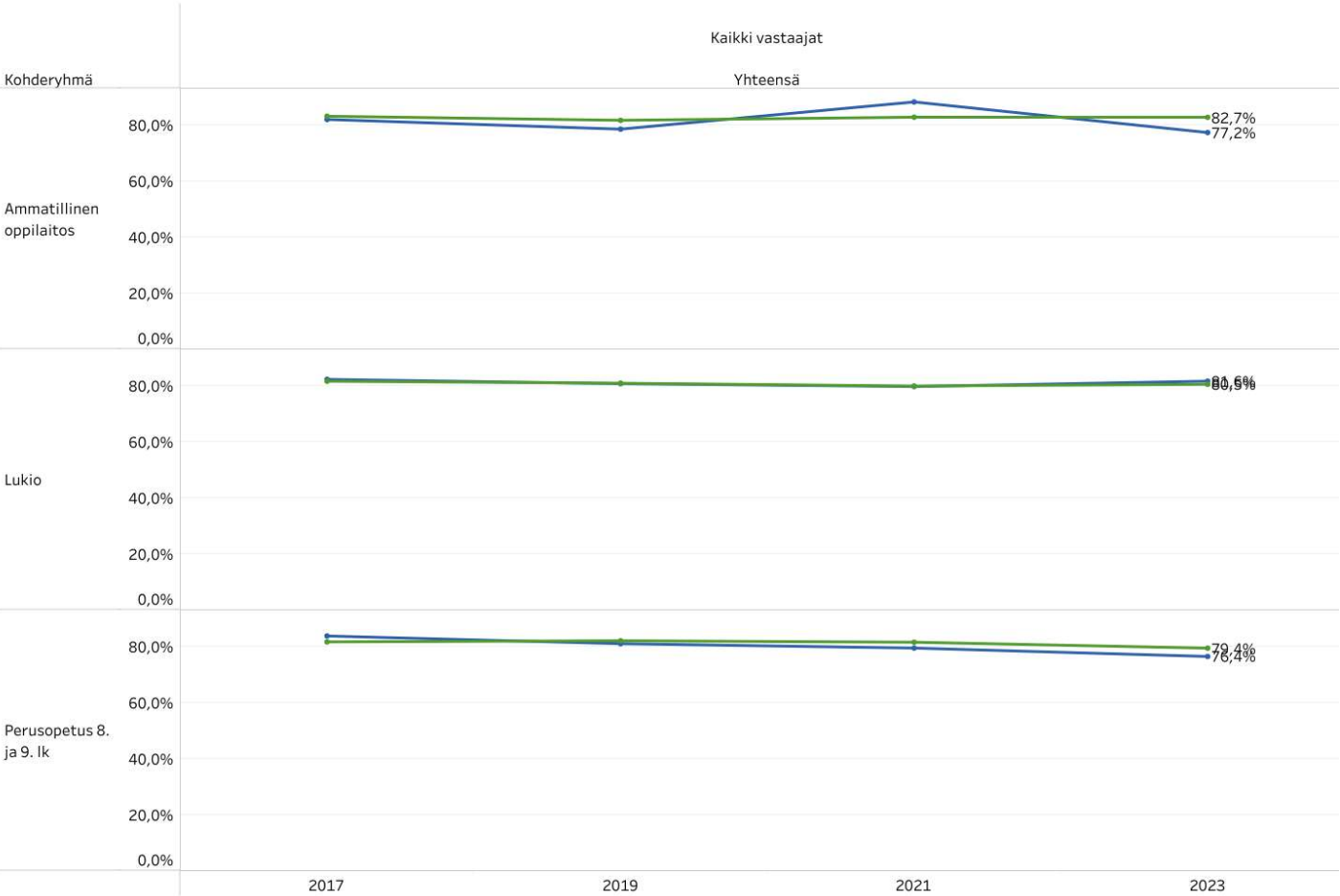

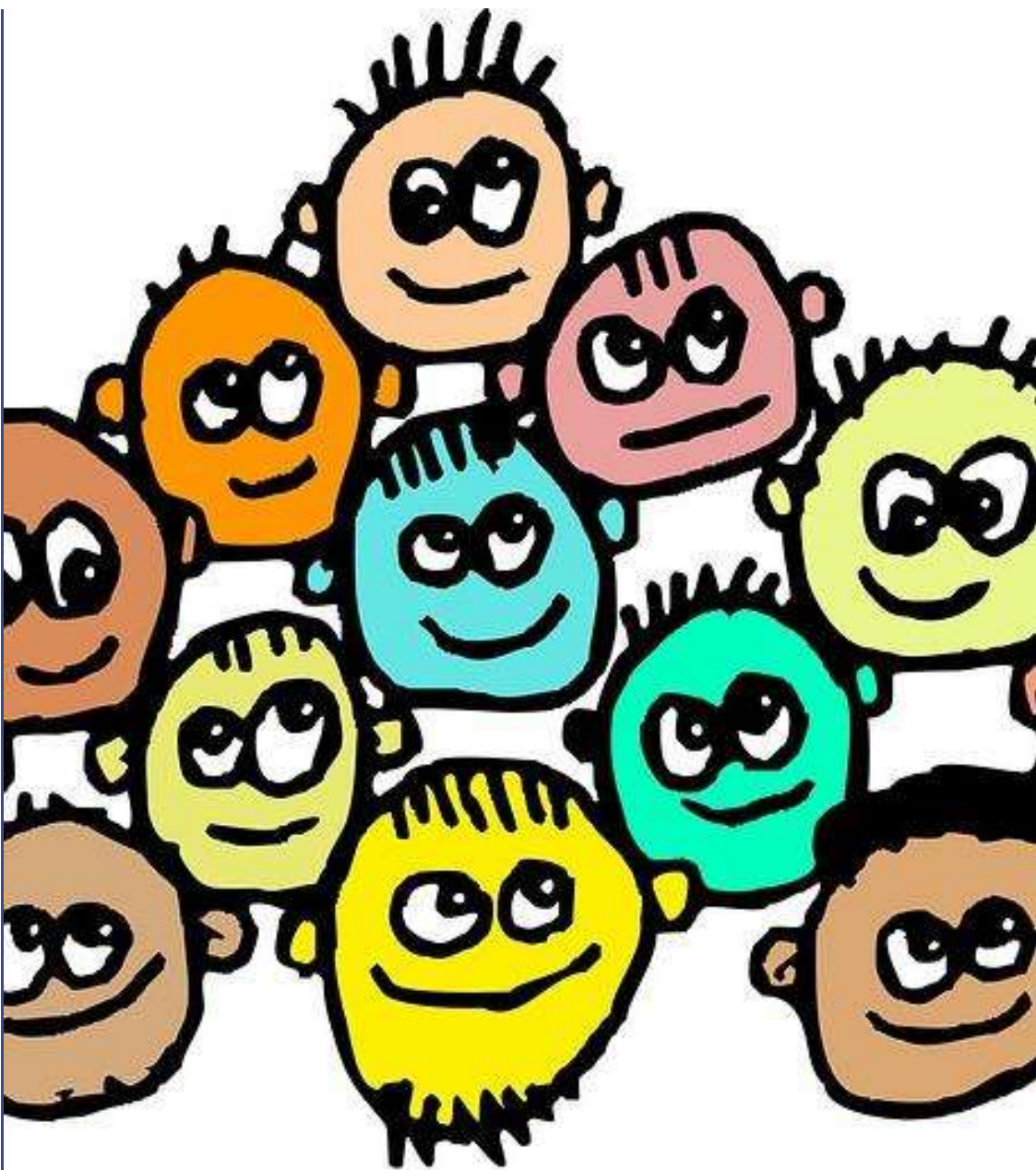
Alue (enintään 10)
Multiple values

Esitystapa
Viivakuvio

- 1, Koko maa
- 2, Päijät-Hämeen hyvinvointialue

Mielialaan liittyviin huoliin tukea tarvinneista apua saaneet: koulun aikuiset

Osallisuus,
yhteisöllisyys

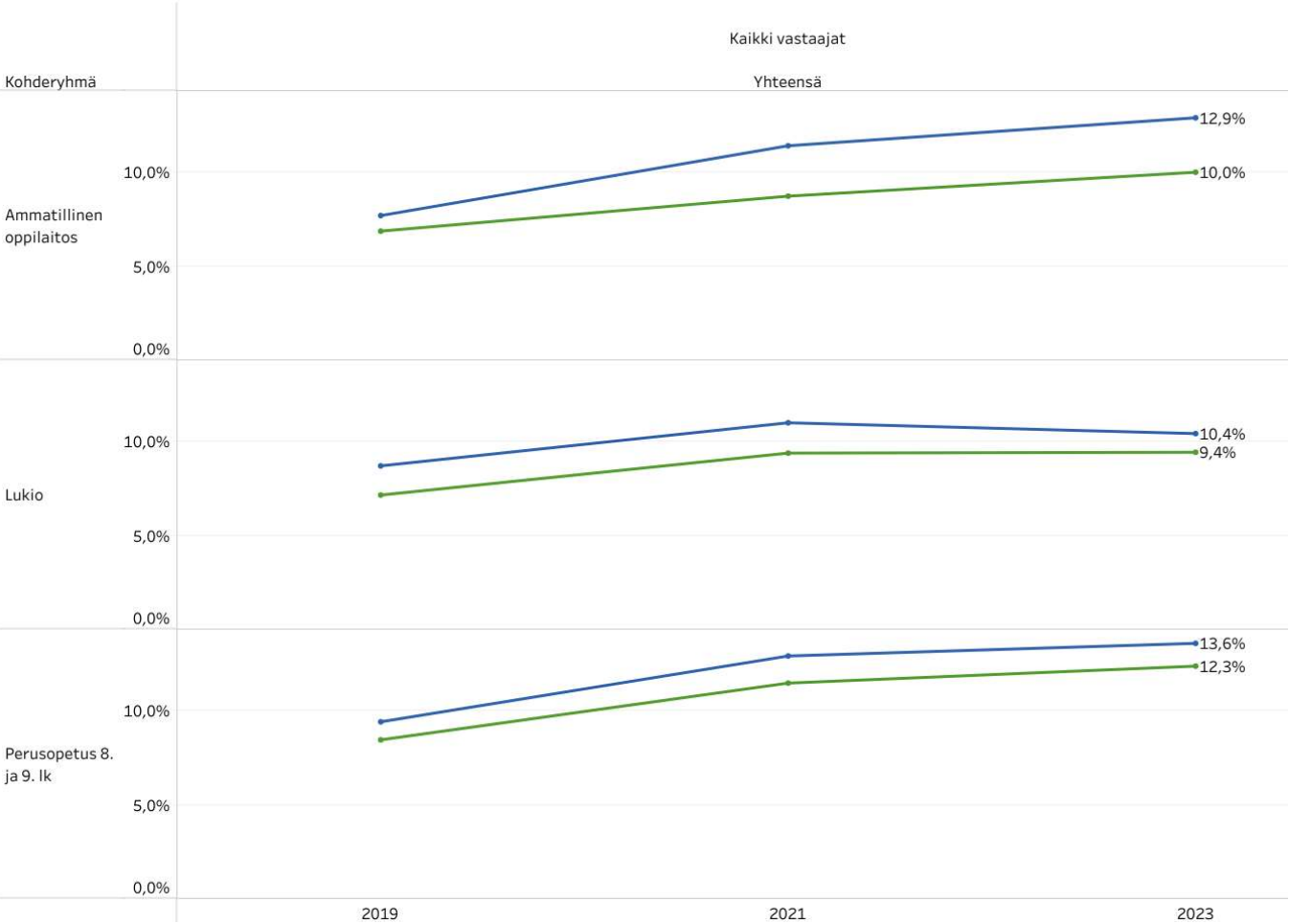

Alue (enintään 10)
Multiple values

Esitystapa
Viivakuvio

1, Koko maa
2, Päijät-Hämeen hyvinvointialue

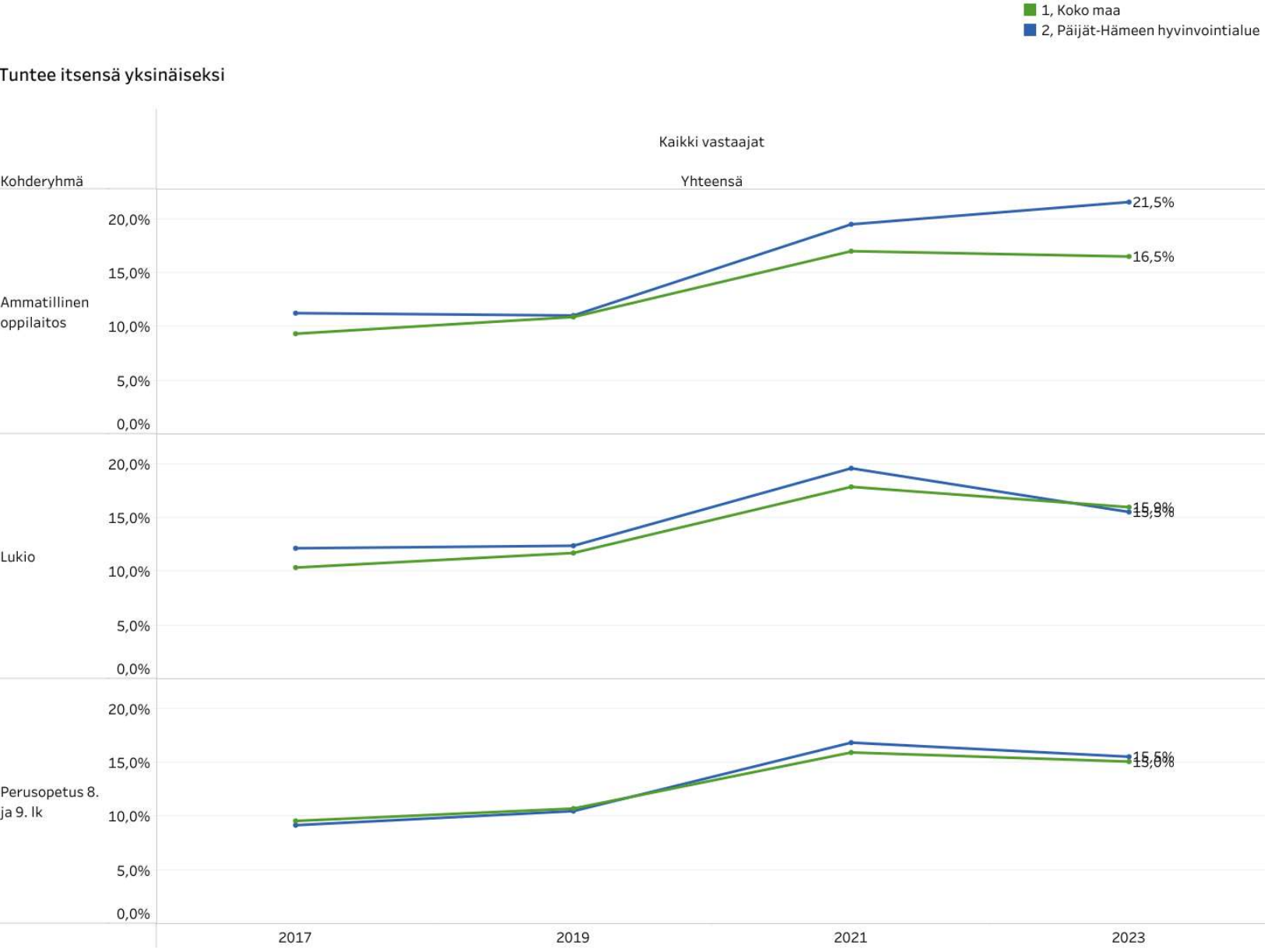
Erittäin heikko osallisuuden kokemus

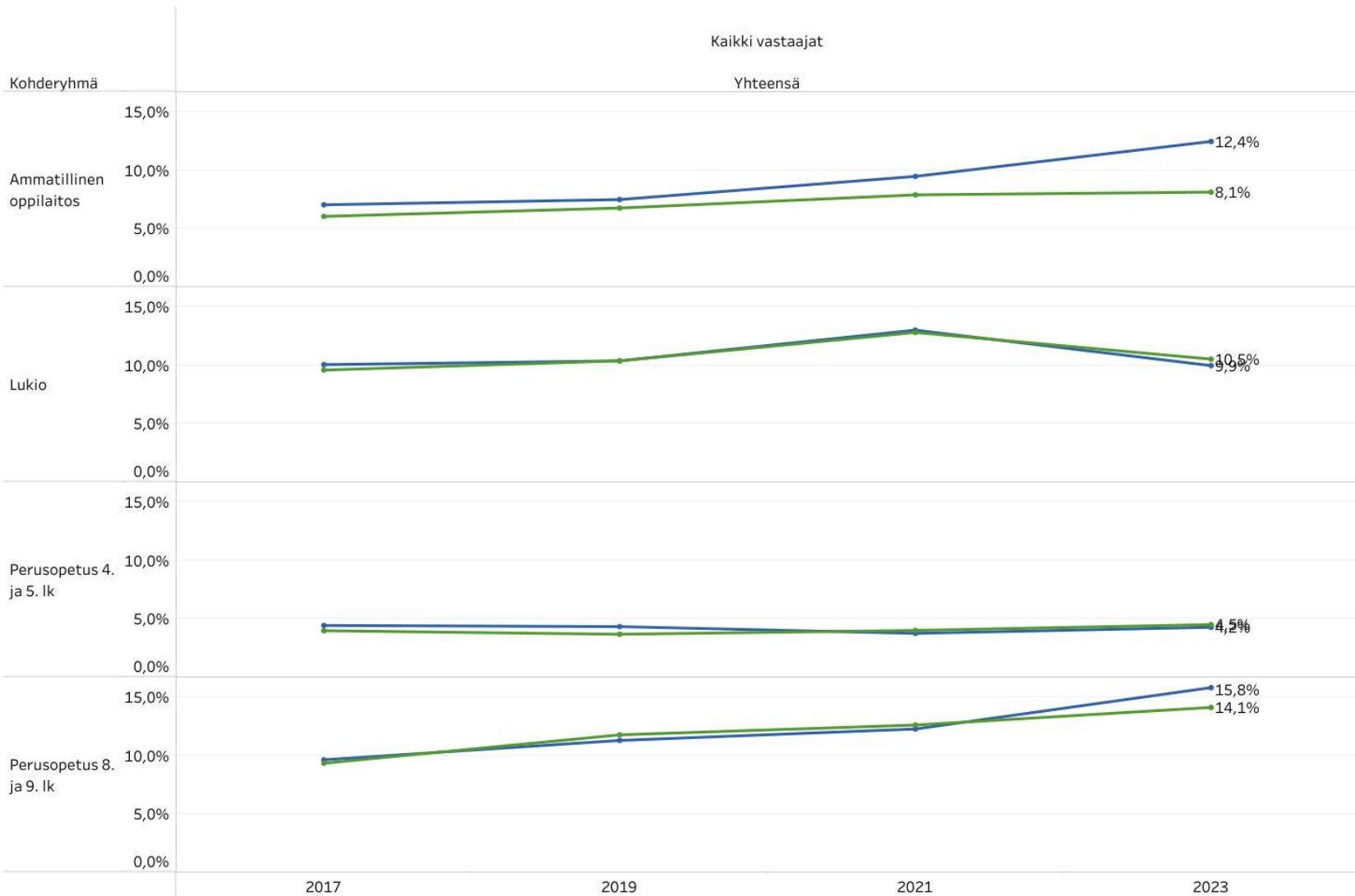
Alue: Päijät-Hämeen hyvinvointialue
Indikaattori: Erittäin heikko osallisuuden kokemus
Kohderyhmä: Lukio
Sukupuoli: Yhteensä
Taustatekijä: Kaikki vastaajat
Vuosi: 2019
Tulos: 8,7%
N: 1 441

Indikaattori perustuu kysymykseen: "Missä määrin olet samaa tai eri mieltä seuraavien väittämien kanssa? Merkitse jokaisen väittämän kohdalla se vaihtoehto, joka kuvaa parhaiten omaa kokemustasi.". Summaindikaattori muodostuu kymmenestä kysymyksen osiosta: 1) Tunnen, että päivittäiset tekemiseni ovat merkityksellisiä, 2) Saan myönteistä palautetta tekemisistäni, 3) Kuulun itselleni tärkeään ryhmään tai yhteisöön, 4) Olen tarpeellinen muille ihmisille, 5) Pystyn vaikuttamaan oman elämäni kulkuun, 6) Tunnen, että elämälläni on tarkoitus, 7) Pystyn tavoitteilemaan minulle tärkeitä asioita, 8) Saan itse apua silloin, kun sitä todella tarvitsen, 9) Koen, että minuun luotetaan, 10) Pystyn vaikuttamaan joihinkin elinympäristöni asioihin. Vastausvaihtoehdot: 1) Täysin samaa mieltä, 2) Samaa mieltä, 3) Ei samaa eikä eri mieltä, 4) Eri mieltä, 5) Täysin eri mieltä. Vastausvaihtoehdot pisteytetään seuraavasti: 1=5, 2=4, 3=3, 4=2, 5=1. Osioiden pistemäärät lasketaan yhteen. Tämä pistemäärä muunnetaan asteikolle 0-100. Tarkastelussa ovat vastaajat, jotka ovat saaneet skaalatulla pistemäärällä alle 50 pistettä. Indikaattori perustuu THL:n osallisuusindikaattoriin. © Terveystieteiden tutkimuskeskus, 2019, kaikki oikeudet pidätetty.

Tuntee itsensä yksinäiseksi

Ei koe olevansa tärkeä osa koulu- eikä luokkayhteisöä

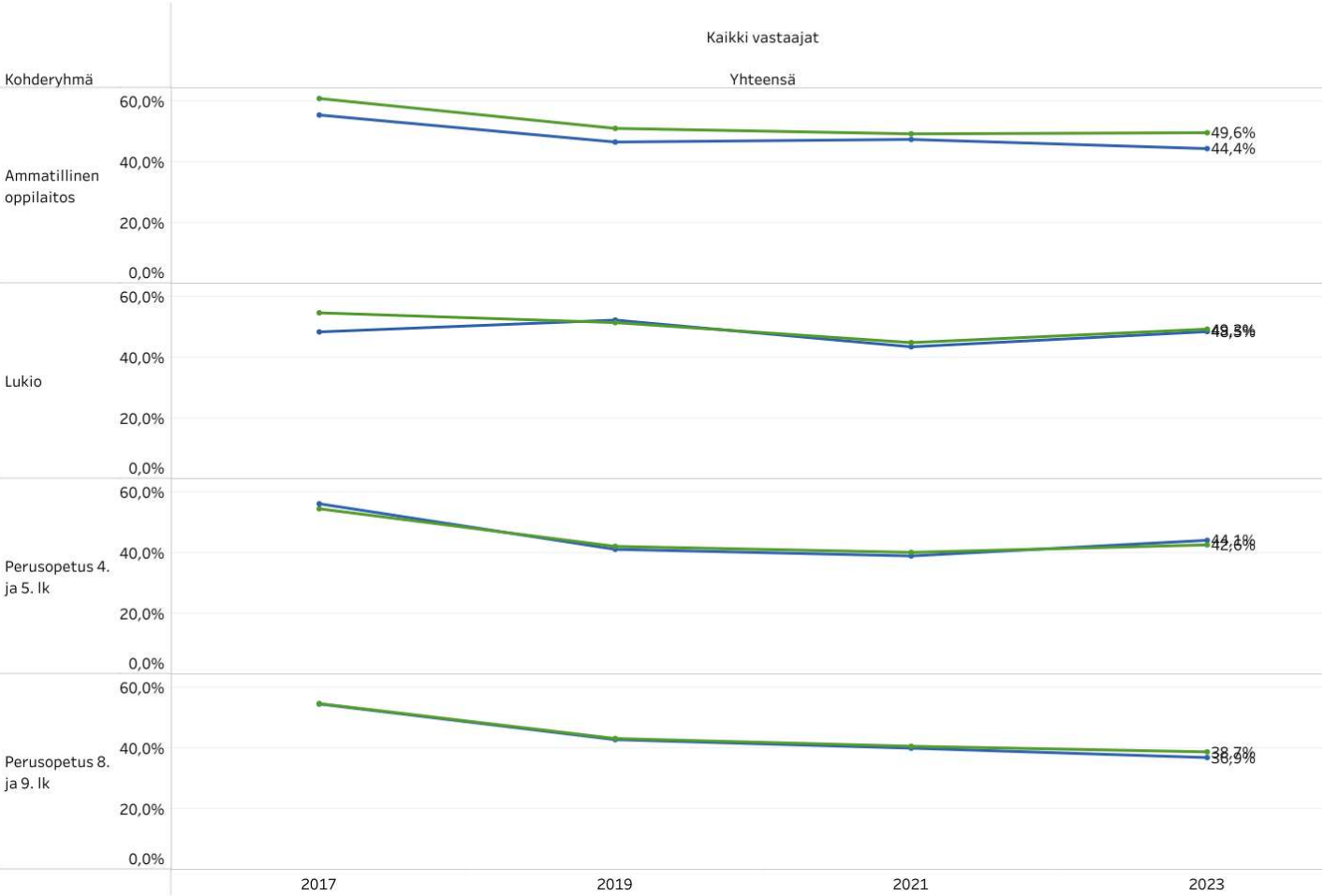

Alue (enintään 10)
Multiple values

Esitystapa
Viivakuvio

- 1, Koko maa
- 2, Päijät-Hämeen hyvinvointialue

Kokee olevansa tärkeä osa kouluyhteisöä

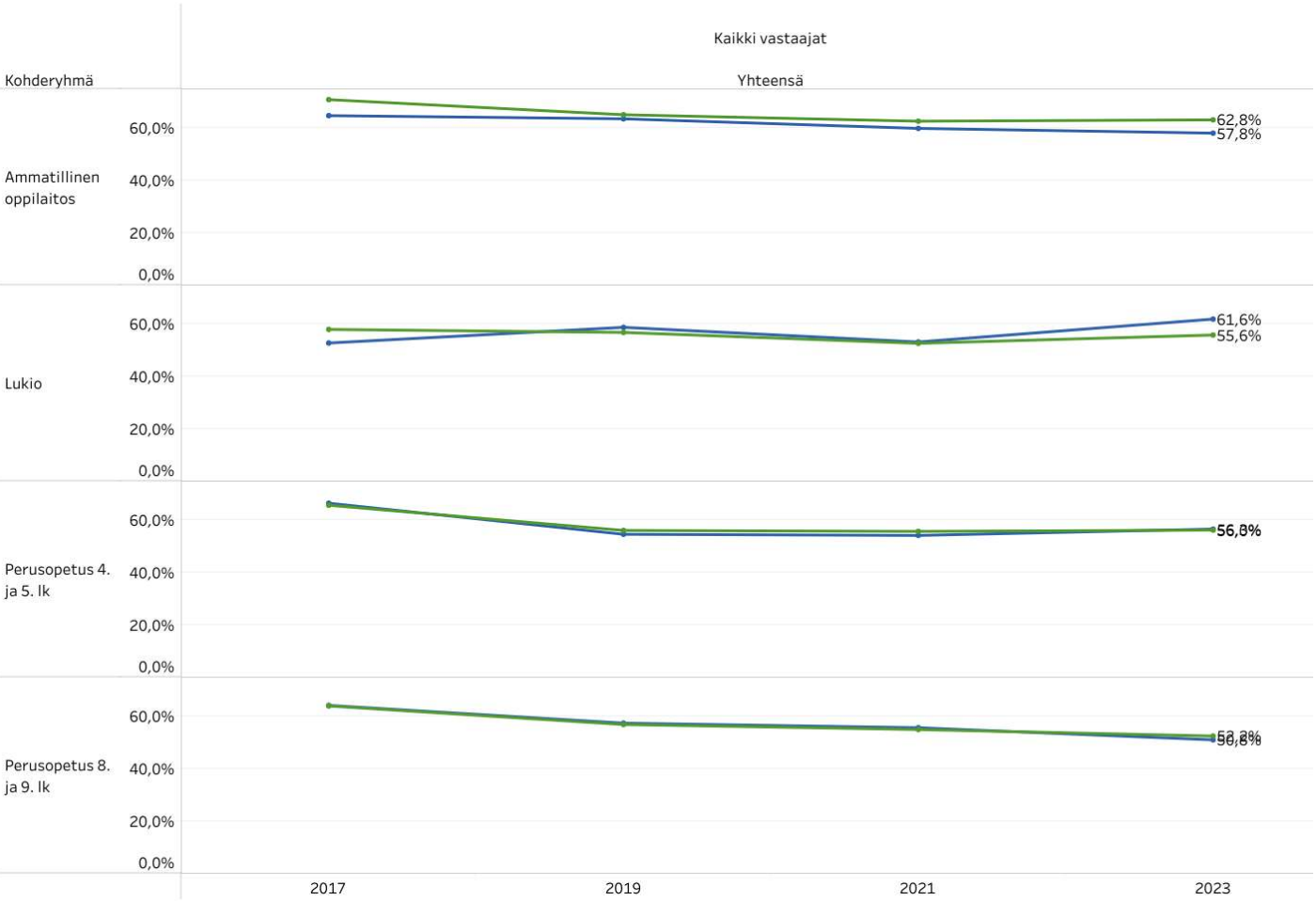

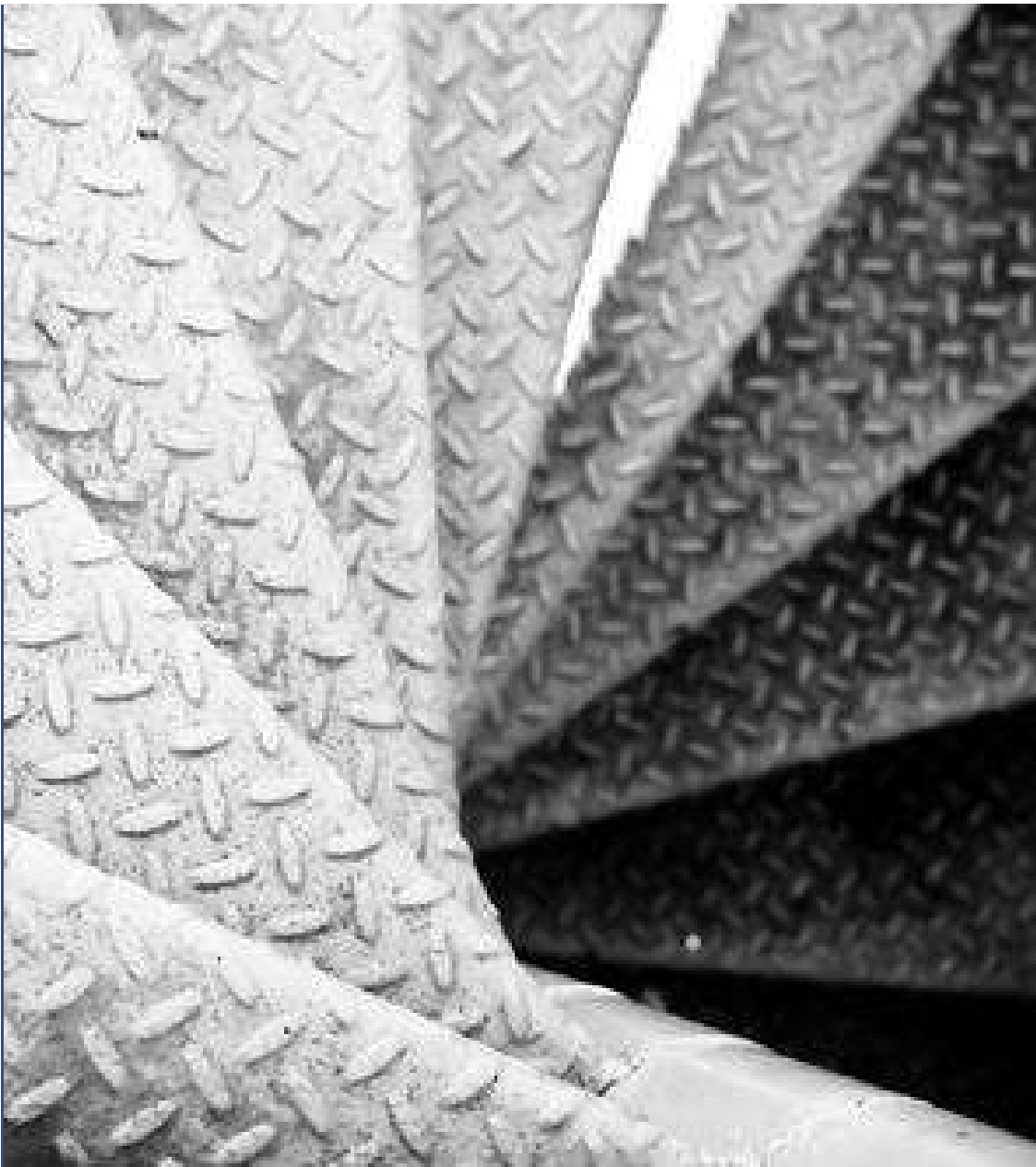
Alue (enintään 10)
Multiple values

Esitystapa
Viivakuvio

- 1, Koko maa
- 2, Päijät-Hämeen hyvinvointialue

Kokee olevansa tärkeä osa luokkayhteisöä

Arjen turvallisuus

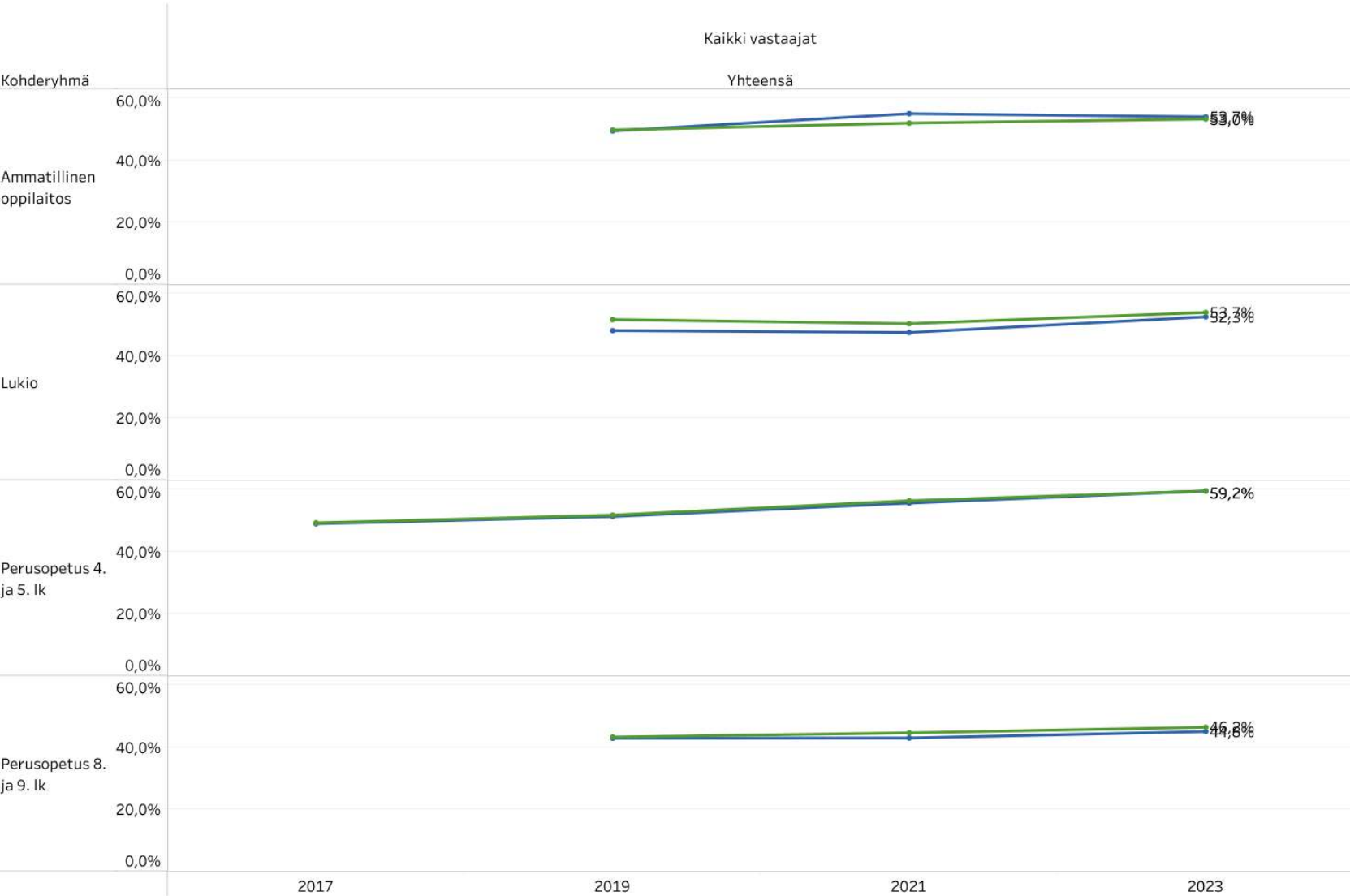
- 1, Koko maa
- 2, Päijät-Hämeen hyvinvointialue

Koulukiusattuna vähintään kerran viikossa

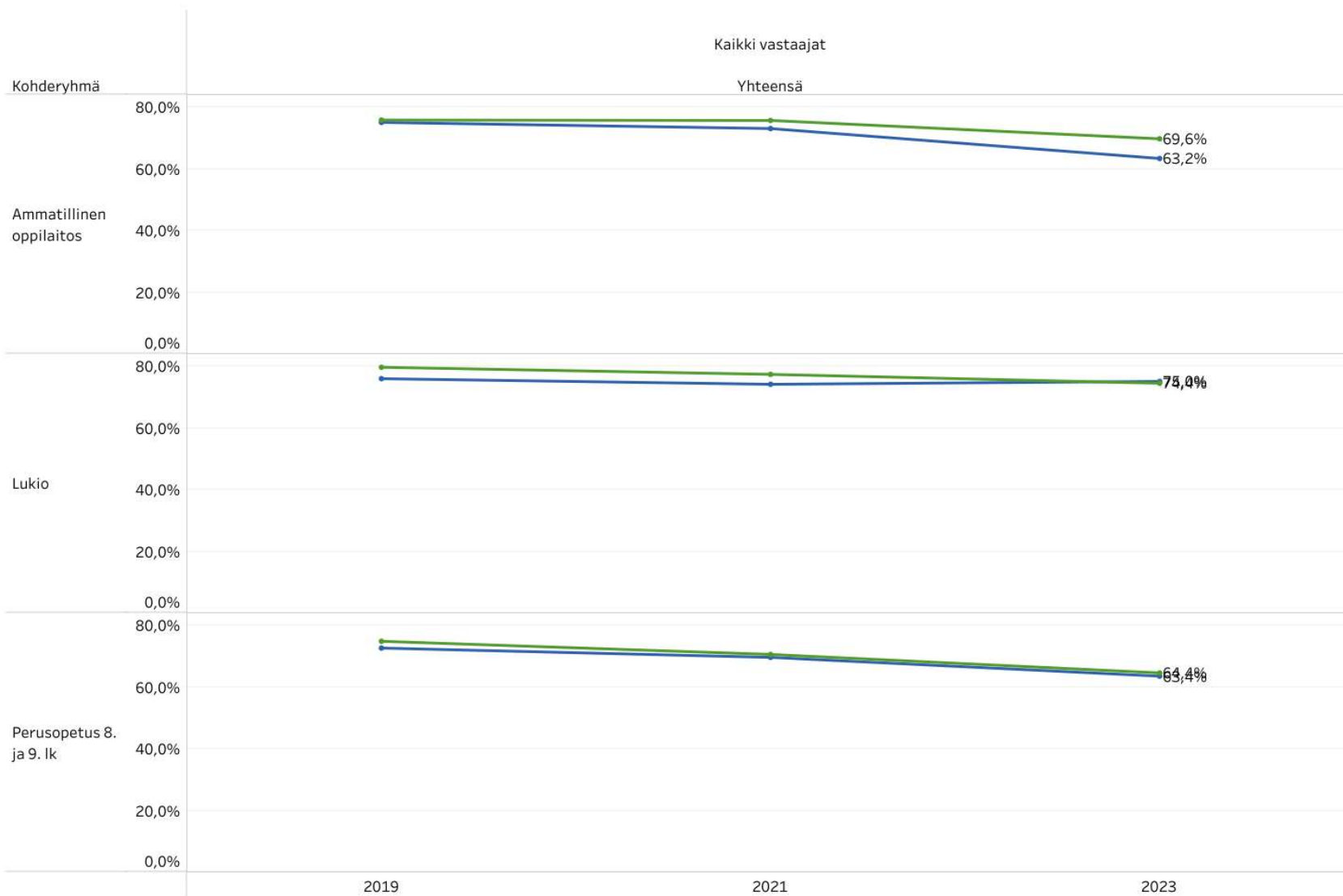
- 1, Koko maa
- 2, Päijät-Hämeen hyvinvointialue

Mahdollisuus keskustella koulussa aikuisen kanssa mieltä painavista asioista

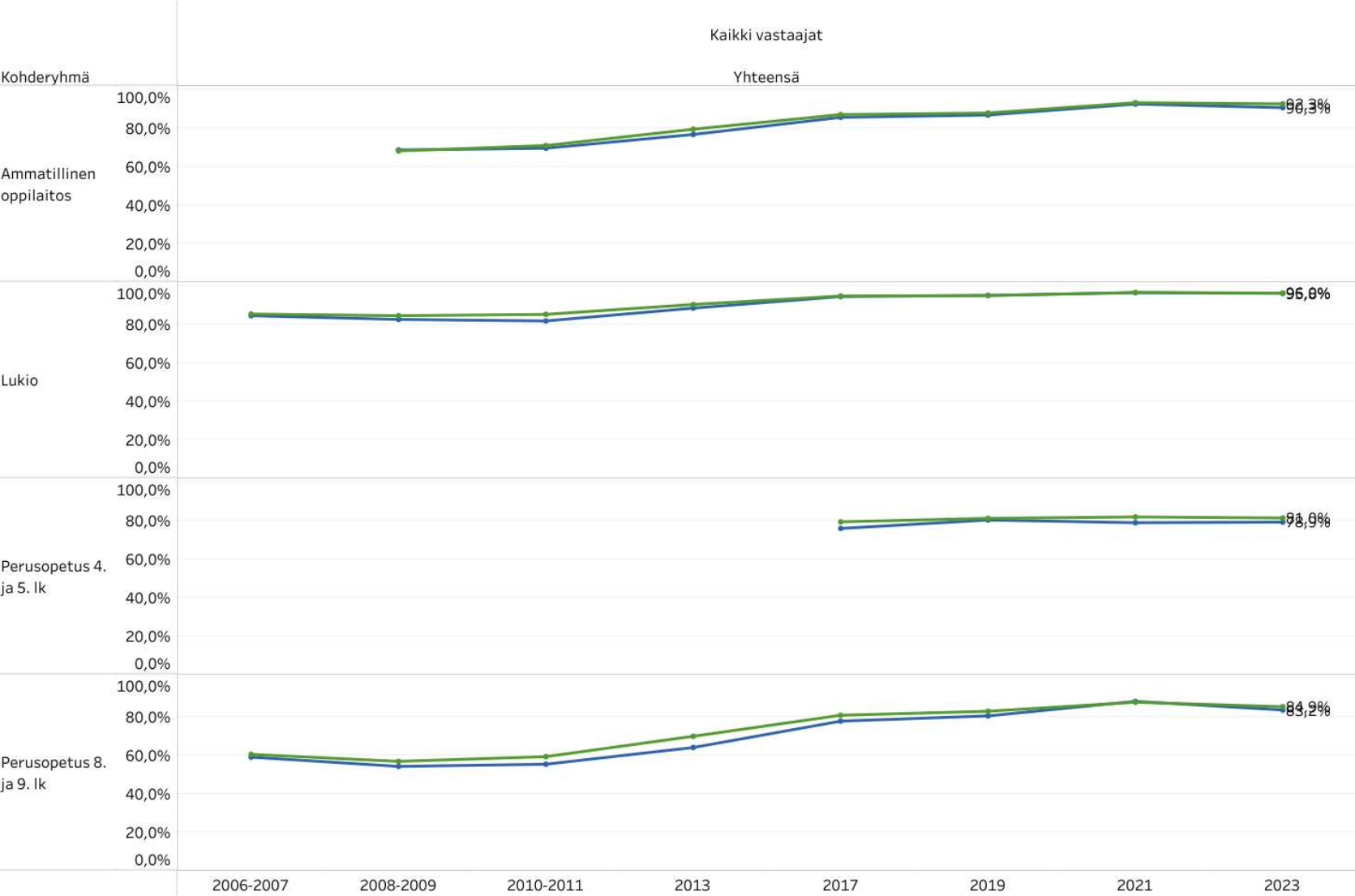
- 1, Koko maa
- 2, Päijät-Hämeen hyvinvointialue

Kokee pystyvänsä vaikuttamaan joihinkin elinympäristönsä asioihin

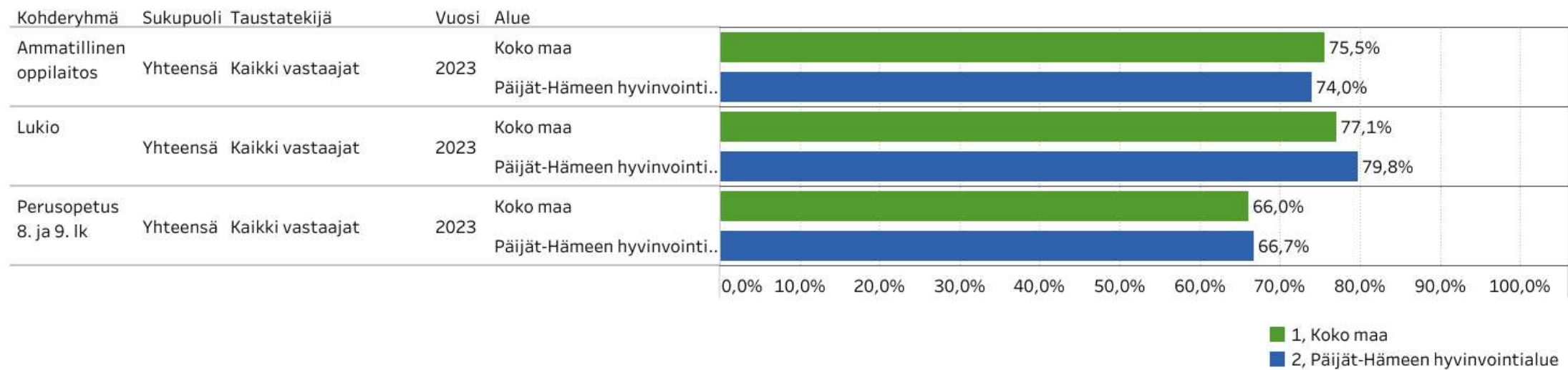
- 1, Koko maa
- 2, Päijät-Hämeen hyvinvointialue

Ei ole osallistunut muiden oppilaiden kiusaamiseen

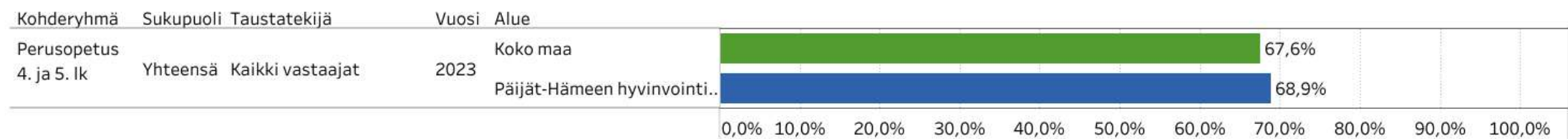

1, Koko maa
2, Päijät-Hämeen hyvinvointialue

Terveystarkastuksessa nuoresta tuntuu turvalliselta kertoa asioistaan

Terveystarkastuksessa lapsesta tuntuu turvalliselta kertoa asioistaan

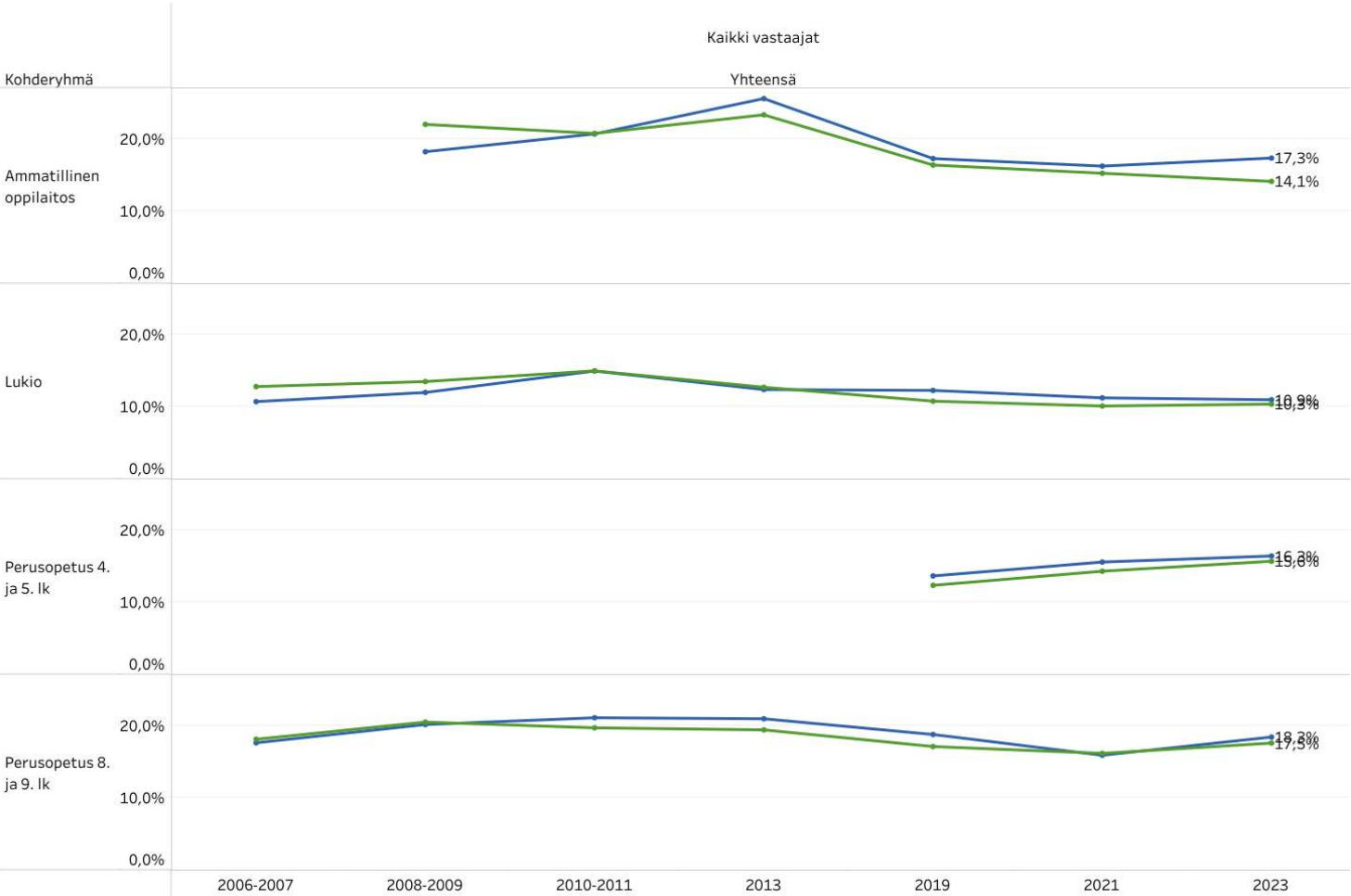

Alue (enintään 10)
Multiple values

Esitystapa
Viivakuvio

1, Koko maa
2, Päijät-Hämeen hyvinvointialue

Kokenut fyysistä uhkaa vuoden aikana

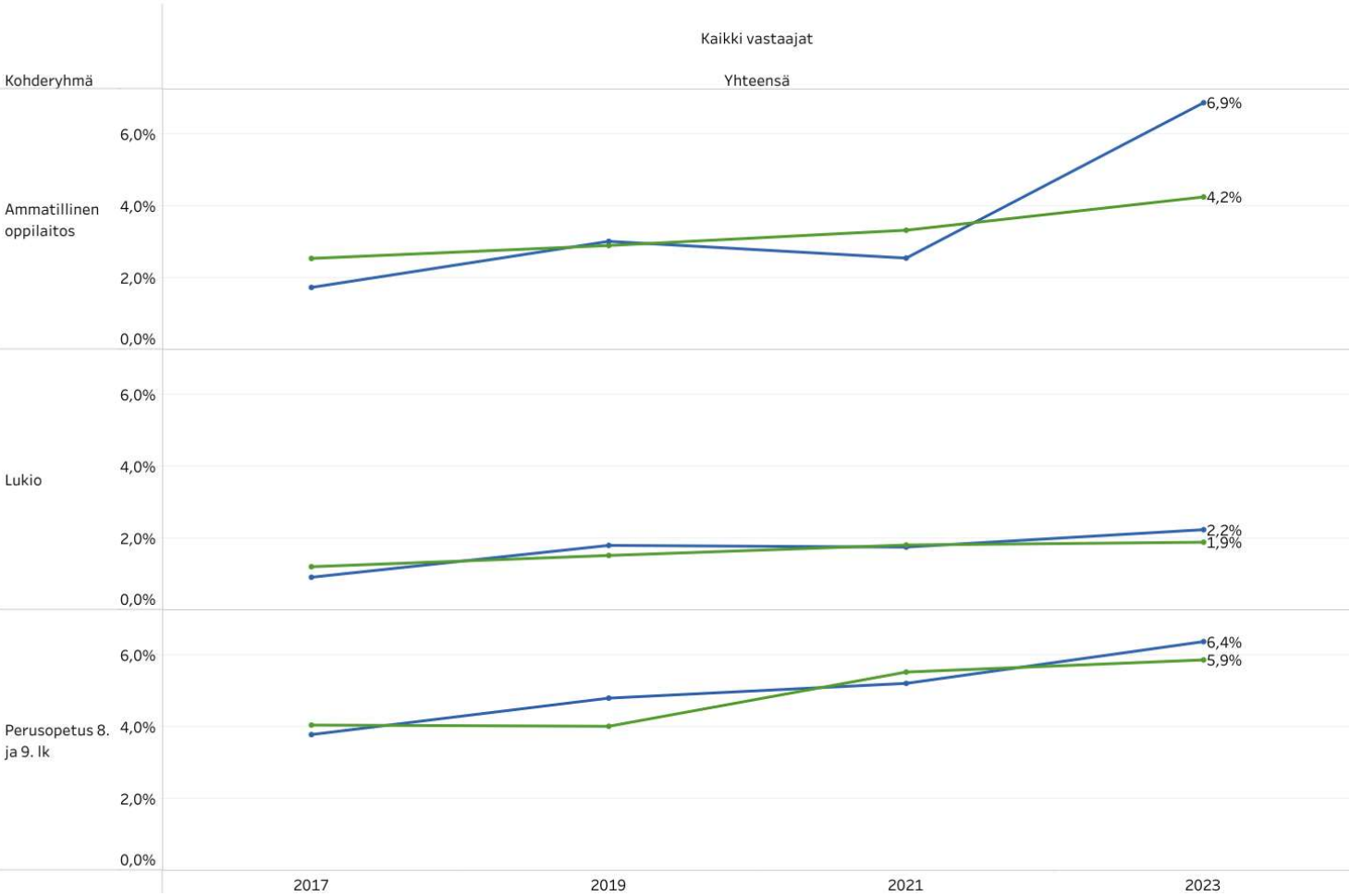

Alue (enintään 10)
Multiple values

Esitystapa
Viivakuvio

- 1, Koko maa
- 2, Päijät-Hämeen hyvinvointialue

Kokenut seksuaalista häirintää koulussa vuoden aikana

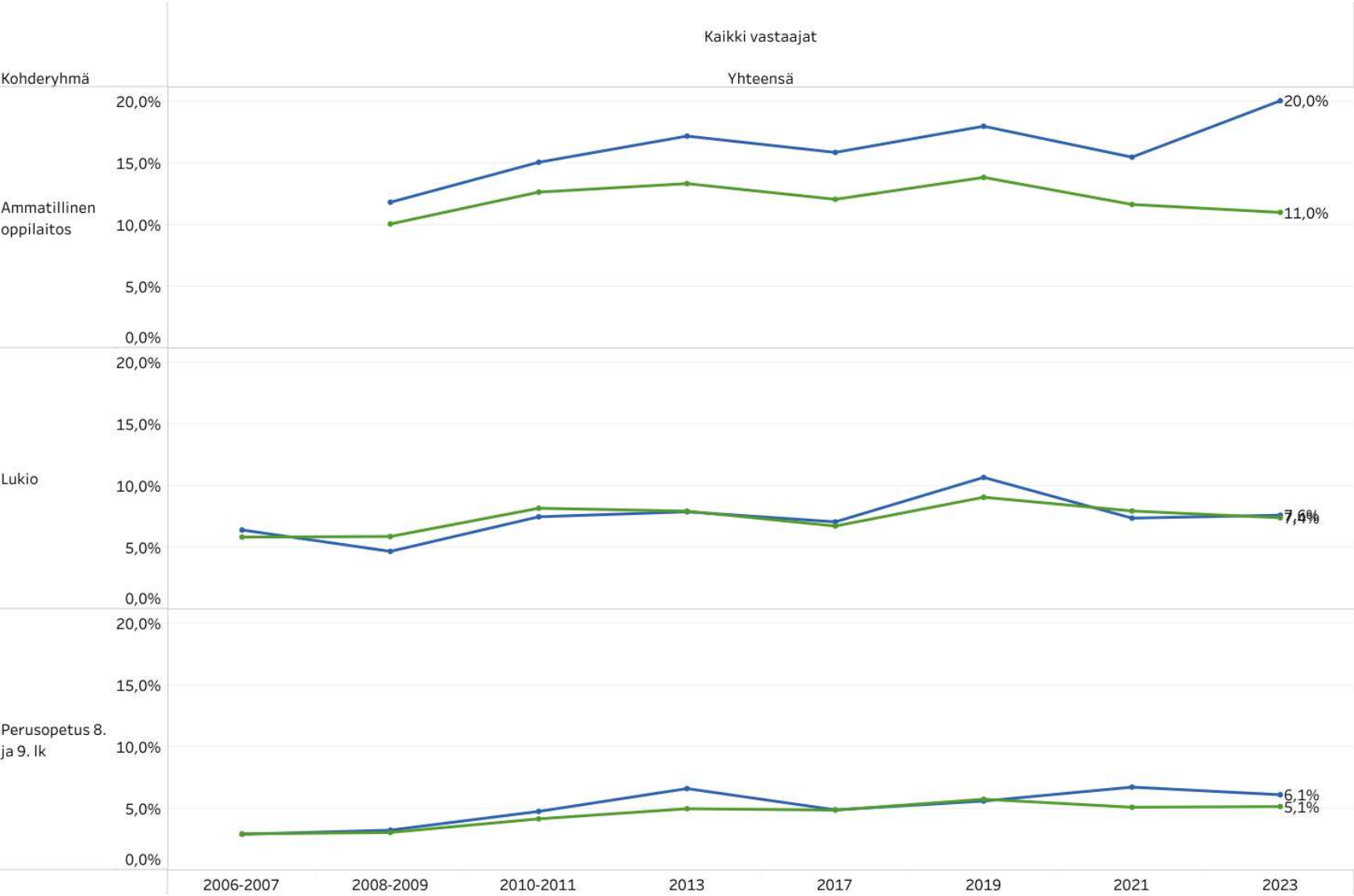

Päihteettömyys ja
terveet elintavat

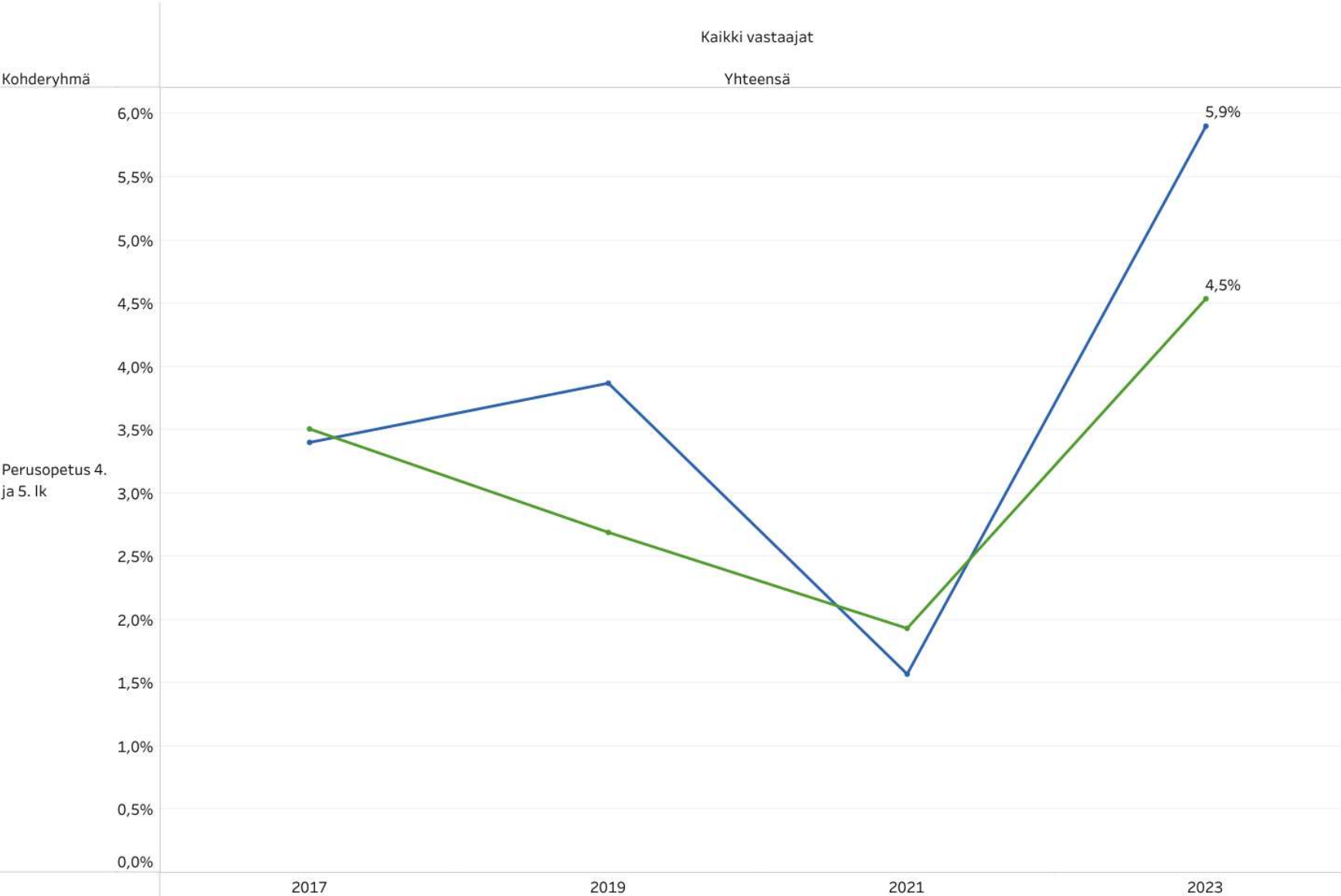

- 1, Koko maa
- 2, Päijät-Hämeen hyvinvointialue

Kokeillut kannabista vähintään kaksi kertaa

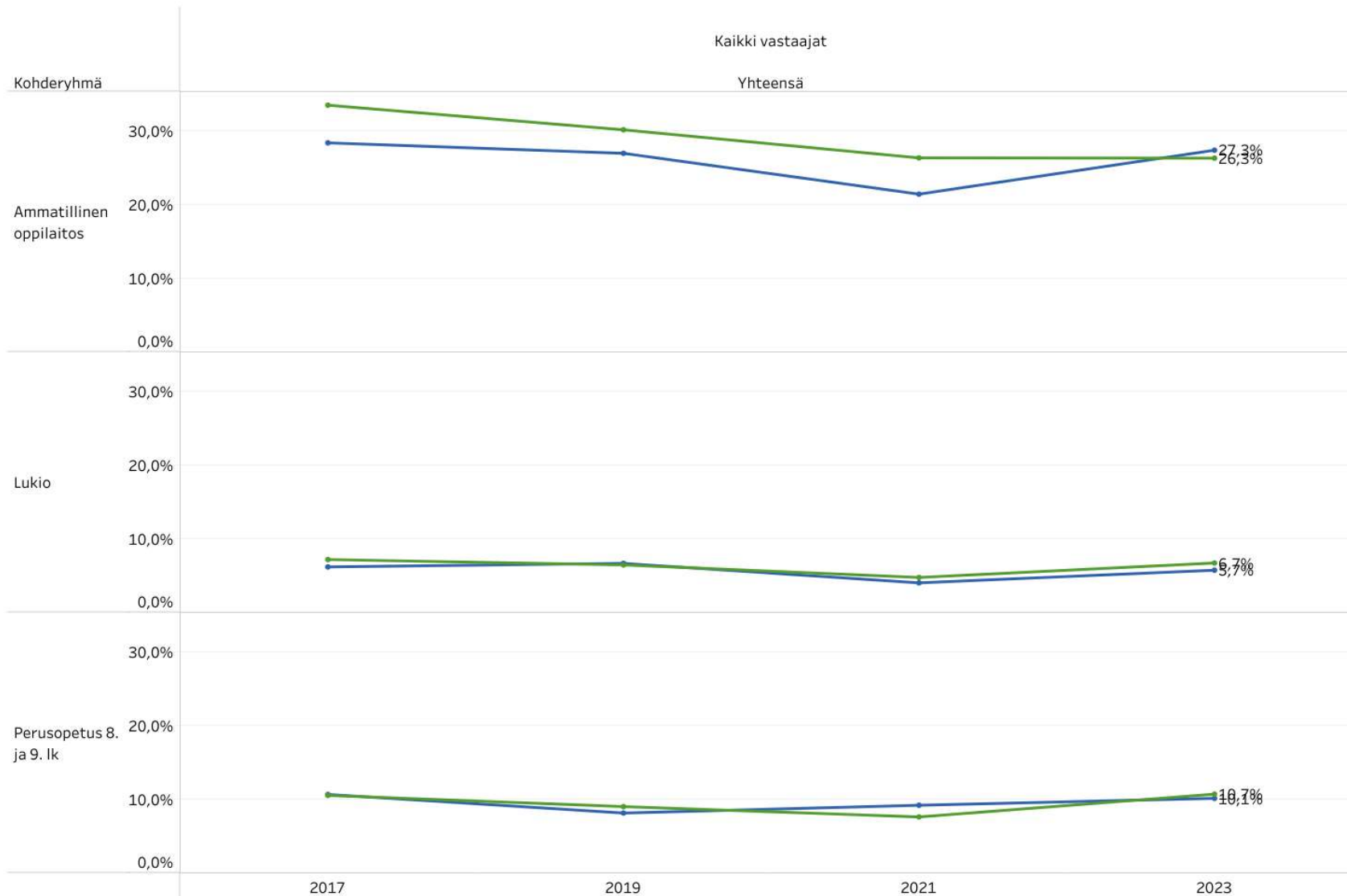

Käyttänyt sähkösavukkeita vähintään kerran

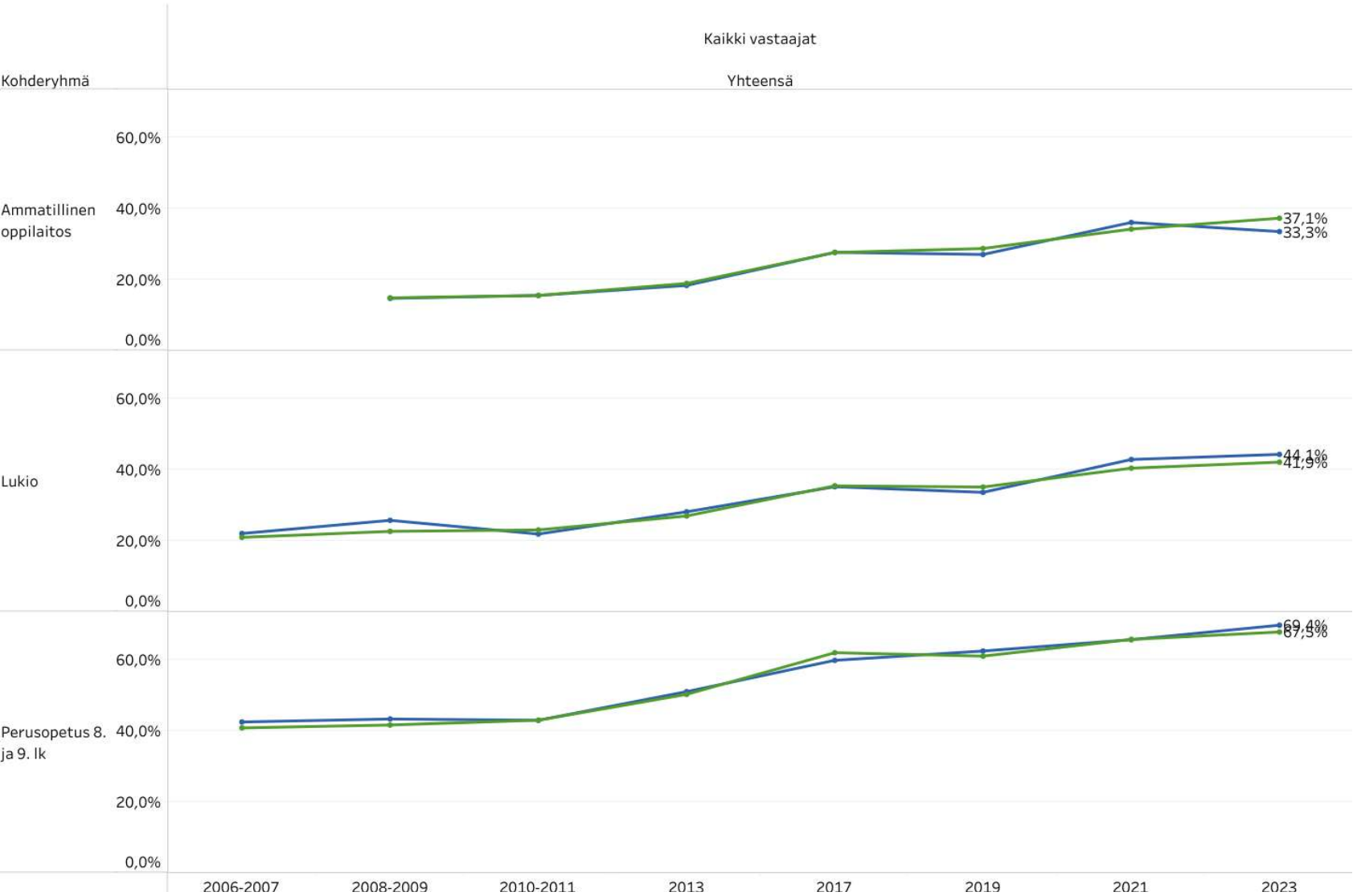
- 1, Koko maa
- 2, Päijät-Hämeen hyvinvointialue

Käyttää päivittäin jotain tupakkatuotetta tai sähkösavuketta

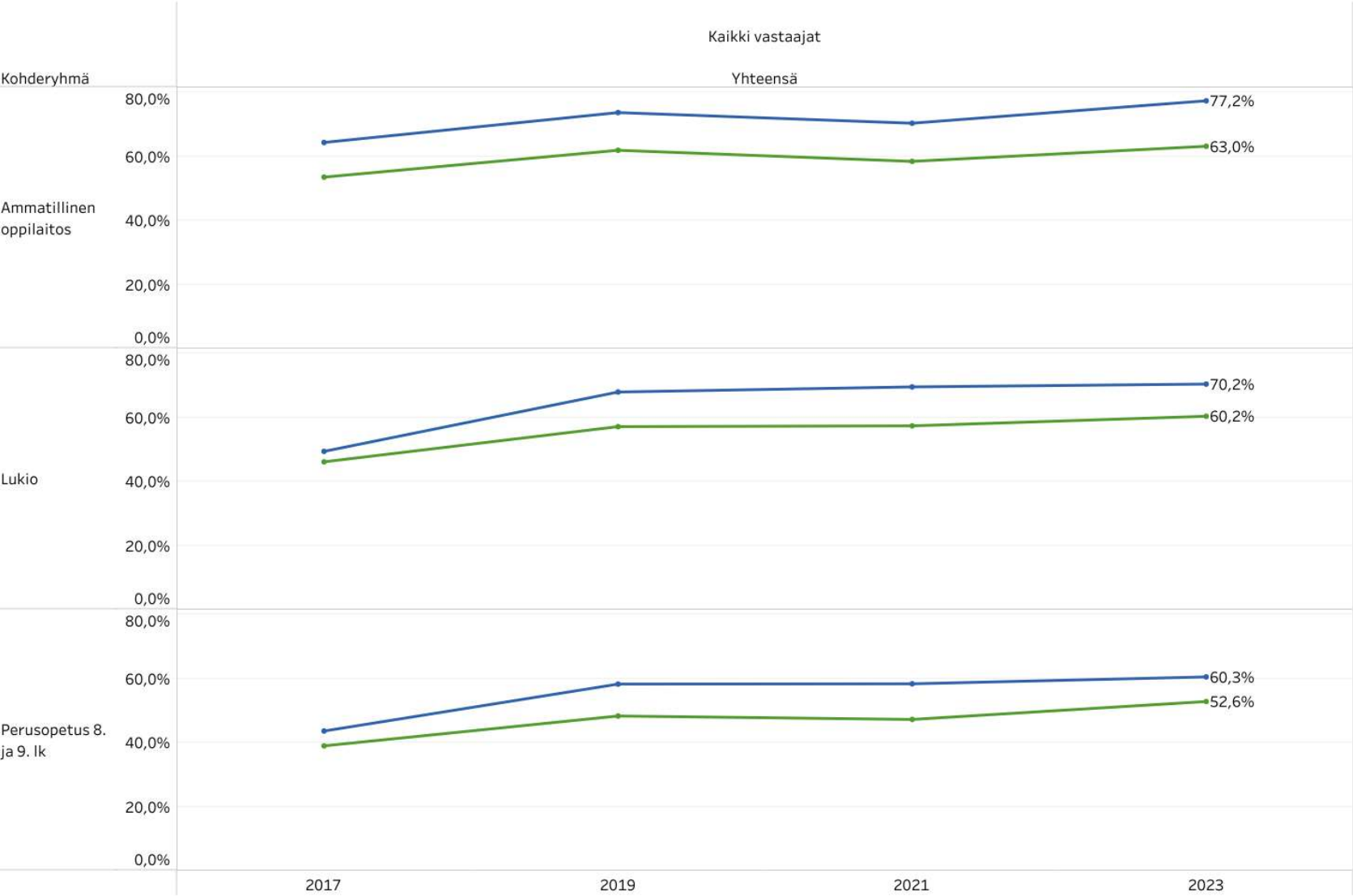
- 1, Koko maa
- 2, Päijät-Hämeen hyvinvointialue

Raittius

- 1, Koko maa
- 2, Päijät-Hämeen hyvinvointialue

Omalla paikkakunnalla helppo hankkia huumeita

Päijät-Hämeen
hyvinvointialue

